

Dásbódh

Dašaka XI. – Významná dašaka

Samartha Rámdás

podle anglického překladu

Johna Norwella (2015)

do češtiny přeložili

Gábina, Aleš, Matěj, Martin

19. července 2017

Obsah

XI Významná dašaka	1
11.1 Přednáška o <i>siddhántě</i> (o Pravdě)	3
11.2 Promluva o čtyřech bozích	17
11.3 Učení o tomto „Jméně“	29
11.4 Rozprava o <i>vivéce</i>	39
11.5 <i>Rádžakarana</i>	49
11.6 Znaky <i>Mahánty</i> (duchovního učitele)	59
11.7 Plynoucí řeka	65
11.8 Přirozenost <i>Antar-átma</i>	73
11.9 Učení	81
11.10 Život bez tužeb	91

Dařaka XI

Významná *dařaka*

॥ दशक अकरावा : भीमदशक ॥ ११ ॥

॥ *dařaka akarāvā : bhīmadařaka* ॥ 11 ॥

The Great Dashaka

11.1 Přednáška o *siddhāntē* (o Pravdě)

समास पहिला: सिद्धांतनिरूपण

samāsa pahilā: siddhāntanirūpaṇa

Discourse on the Truth – *Siddhant*

|| Śrī Rām ||

1. आकाशापासून वायो होतो। हा तों प्रत्यये येतो।
वायोपासून अग्नी जो तो। सावध ऐका ॥ १ ॥
ākāśāpāsūna vāyo hoto | hā toṁ pratyaye yeto |
vāyopāsūna agnī jo to | sāvadhā aikā || 1 ||

From the space (ie. *mūla puruṣa*) there appears the wind (ie. *mūla māyā*) and due to *thoughtlessness the understanding, I do not exist, comes. From the wind that *ātma* becomes the fire (due to further objectification). Therefore that *puruṣa* should remain alert and listen. *(Thoughtlessness is like the *mūla puruṣa*; He is ever aloft. His mere presence gives illuminates *mūla māyā*)

Z prostoru (tedy z *mūla-puruṣa*) se objeví vítr (tedy *mūla-māyā = prvotní iluze*) a díky *,bez-myšlenkovitosti“ přichází přesvědčení „já neexistuji“. Z větru se z tohoto *ātma* stává oheň (kvůli další objektivizaci). Proto by měl být tento *puruṣa* pozorný a naslouchat, jak k tomu dochází. *(Bez-myšlenkovitost je jako *mūla-puruṣa*; On je neustále velmi vysoko. Jeho pouhá přítomnost osvětluje *mūla māyā*).

2. वायोची कठीण घिसणी। तेथें निर्माण जाला वन्ही।
मंद वायो सीतळ पाणी। तेथुनि जालें ॥ २ ॥
vāyocī kaṭhīṇa ghisaṇī | tethēṁ nirmāṇa jāla vanhī |
māṇda vāyo sītala pāṇī | tethuni jāleṁ || 2 ||

The wind has a *hardness and so there is some friction and ‘there’, fire is created. This cools down when the wind is very slow and from ‘there’, water appears (ie. becoming more and more objective). *(Ignorance is there)

Vítr má v sobě totiž *tvrdost, takže je tu určité tření, díky němuž „*tam*“ vzniká oheň. Zpomalením větru dojde k ochlazení a „*odtamtud*“ se následkem toho objeví voda. (Tedy dochází k procesu stále větší objektivizace). *(Je tam nevědomost.)

3. आपापासून जाली पृथ्वी। ते नाना बीजरूप जाणावी।
बीजापासून उत्पत्ति व्हावी। हा स्वभावचि आहे ॥ ३ ॥
āpāpāsūna jāli pṛthvī | te nānā bijarūpa jāṇāvī |
bījāpāsūna utpatti vḥāvī | hā svabhāvaci āhe || 3 ||

Then from this water appears the earth element and this should be known as the seed of the ‘many’ thoughts. From this seed that thoughtless Self takes birth in the gross world of ‘many’ forms (therefore this gross creation can be traced back to that thoughtless Reality).

Z vody poté vyvstává element země, který lze chápat jako semeno „mnoha“ myšlenek. Z tohoto semene se ono bez-myšlenkovité Já rodí do hrubého světa „mnoha“ forem. (Proto lze v tomto hrubém projevu onu bez-myšlenkovitou Skutečnost zpětně vystopovat).

4. मुळीं सृष्टी कल्पनेची। कल्पना आहे मुळींची।
जयेपासून देवत्रयाची। काया जाली ॥ ४ ॥
muḷīṁ sṛṣṭī kalpanecī | kalpanā āhe muḷīṁcī |
jayepāsūna devatrayācī | kāyā jāli || 4 ||

At the root this gross creation is an *idea/concept and even this root is an idea. From this *mula maya* there has appeared the gross body made up of three gods/*gunas*. *(Like the great banyan tree within the seed, the potential is in the root but the root is not the world)

Základem/kořenem (*mūla*) tohoto hrubého projevu (*sṛṣṭi*) je *myšlenka/koncept (*kalpanā*) a dokonce i tento kořen je myšlenkou. Z této prvotní iluze (*mūla-māyā*) vzniklo hrubé tělo, které je vytvořeno ze tří bohů/*gun* (*devatraya*). *(Tak jako je v semínku potenciálně přítomen celý strom, tak je i v tomto kořenu (v *mūle*) potencialita projeveného světa. Ale kořen samotný není světem.)

5. निश्चळामधें चंचळ। ते चि कल्पना केवळ।
अष्टधा प्रकृतीचें मूळ। कल्पनारूप ॥ ५ ॥
niścaḷāmadheṁ caṁcaḷa | te ci kalpanā kevaḷa |
aṣṭadhā prakṛticeṁ mūḷa | kalpanārūpa || 5 ||

In the still there is a movement and that pure knowledge becomes an idea/concept. The root of the eight-fold *prakṛuti* is this form and it is a concept.

V nehybném (*niścaḷa*) vznikne pohyb (*caṁcaḷa*) a toto čiré poznání (*kevala*) se stane myšlenkou/konceptem (*kalpanā*). Tato konceptuální forma je kořenem osmidílné *prakṛuti* (*aṣṭadhā prakṛti* – skládá se z pěti elementů a tří *gun*).

6. कल्पना तेचि अष्टधा प्रकृति। अष्टधा तेचि कल्पनामुर्ती।
मुळ्यापासून उत्पत्ति। अष्टधा जाणावी ॥ ६ ॥
kalpanā teci aṣṭadhā prakṛti | aṣṭadhā teci kalpanāmurtī |
muḷyāpāsūna utpatti | aṣṭadhā jāṇāvī || 6 ||

When there is this concept then, that Reality has become like the eightfold creation. Therefore this eightfold creation is the created image of that Reality. This birth of the eightfold creation should be known at the root of all creation (therefore understand

this *prakruti/purush*).

Když je tu tento koncept (*kalpanā*), znamená to, že se Skutečnost stala osmidílným stvořením (*aṣṭadhā prakṛti*). Toto osmidílné stvoření je tudíž stvořeným obrazem (*kalpanāmurti*) Skutečnosti. Zrození osmidílného stvoření je nutno chápat jako kořen veškerého projeveného světa. (Proto je důležité pochopit vztah *prakruti/puruša*.)

7. पांच भूतें तीन गुण। आठ जालीं दोनी मिळोन।

म्हणौनि अष्टधा प्रकृति जाण। बोलिजेते ॥ ७ ॥

pāñca bhūteṁ tīna guṇa | āṣṭha jālīm donī milōna |

mhaṇauni aṣṭadhā prakṛti jāṇa | bolijete || 7 ||

There are the five elements and the three *gunas* and these eight appeared due to this coming together of *prakruti* and *purush*. Know that the eightfold *prakruti* at the root is this ‘speech’ (the *gunas* and the elements are unmanifest ‘here’ but manifest due to desire, thinking etc. Still by *vivek* they dissolve back into their source and then, what remains is *prakruti/purush* ie. forget everything and there will be this effortless knowing only).

Je tu pět elementů a tři *guny* a tato osmice vyvstala ze spojení dvojice *prakruti* a *puruša*. Pochop, že tato osmidílná *prakruti* je v základě onou „řečí“. (Guny a elementy jsou „zde“ neprojevené, ale projeví se kvůli touhám, myšlení atd. Pokud se ale zklidní pomocí *vivéky*, rozpustí se zpět do svého zdroje a to, co potom zbyde, je *prakruti/puruša*. A proto zapomeň na vše a bude tu jen čiré a přirozené poznání.)

8. मुळीं कल्पनारूप जाली। पुढें तेचि फापावली।

केवल जडत्वास आली। सृष्टिरूपें ॥ ८ ॥

mūlīm kalpanārūpa jālī | puḍheṁ teci phāpāvalī |

kevala jaḍatvāsa ālī | sṛṣṭirūpeṁ || 8 ||

At the root appeared this concept-form ‘I am’ and after, this became noisy and arrogant and that pure knowledge became these gross forms of creation.

V kořeni se objevila konceptuální forma „já jsem“, která se později stala hlučnou a namyšlenou a toto čiré poznání (*kevala*) se stalo mnoha hrubými formami projeveného stvoření.

9. मुळीं जाली ते मूळमाया। त्रिगुण जाले ते गुणमाया।

जडत्व पावली ते अविद्या माया। सृष्टिरूपें ॥ ९ ॥

mūlīm jālī te mūlamāyā | triguṇa jāle te guṇamāyā |

jaḍatva pāvalī te avidyā māyā | sṛṣṭirūpeṁ || 9 ||

At the root that Reality has appeared as *mula maya* and then the three *gunas* became evident and that Reality became *guna maya*; and when grossness increased then that Reality was *avidya maya* (ie. *maya* of ignorance) and the gross world appeared. (All is nothing but that Reality)

V kořeni se Skutečnost zjevila jako prvotní iluze (*mūlamāyā*) a poté, co se objevily tři *guny*, se tato Skutečnost stala *gunamájou* (*guṇamāyā*). Poté došlo ke zhrubnutí a Skutečnost se stala *avidjamájou* (*avidyā* = nevědomost) a objevil se hrubý svět.

(Všechno není ničím jiným, než onou Skutečností.)

10. पुढें च्यारी खाणी जाल्या। च्यारी वाणी विस्तारल्या।
नाना योनी प्रगटल्या। नाना वेक्ती ॥ १० ॥
puḍheṁ cyārī khāṇī jālyā | cyārī vāṇī vistāralyā |
nānā yonī pragatalyā | nānā vekṭī || 10 ||

Ahead, the four sources of birth appeared and the four speeches expanded. Then there are the ‘many’ wombs and the ‘many’ individual forms. (V. 9-10 have described the three stages of creation, this is described in detail in 20-2/3)

Později se objevily čtyři druhy zrození a rozvinuly se čtyři druhy řeči. Vznikly „mnohé“ dělohy (*yonī*) a „mnohé“ individuální formy. (Verše 9. a 10. v této kapitole popisují stručně tři fáze stvoření. Podrobný popis je ve 20. *dáśace*, v kapitolách 2 a 3.)

11. ऐसी जाली उभारणी। आतां ऐका संव्हारणी।
मागील दशकीं विशद करूनि। बोलिलें असे ॥ ११ ॥
aisī jālī ubhāraṇī | ātām aikā saṁvohāraṇī |
māgīla daśakīm viśada karūni | bolileṁ ase || 11 ||

Like this the creation appeared. Now, listen to its destruction, for this clear ‘speech’ that is previous to these individual forms had been entangled within the ten senses (this ‘I am’ had been reduced to body consciousness).

Takto tedy vyvstal projevený svět. Nyní si vyslechni, jak probíhá jeho zničení, protože tato čirá „řeč“, která tu byla před individuálními formami, se zapletla s deseti smysly. (Toto „já jsem“ bylo zredukováno na pouhé tělesné vědomí.)

12. परंतु आतां संकळित। बोलिजेल संव्हारसंकेत।
श्रोते वक्ते यथे चित्त। देऊन ऐका ॥ १२ ॥
paraṁtu ātām saṁkḷita | bolijela saṁvohārasaṁketa |
śrote vakte yathe citta | deūna aikā || 12 ||

But now, that will be reversed and by the forming of this ‘I am’ there will be the destruction of body consciousness. The listener ‘here’ should give his mind to that speaker ‘there’. Therefore just listen.

Takže teď se celý proces obrátí a zformováním tohoto „já jsem“ dojde ke zničení tělesného vědomí. Posлуhač „zde“ by měl věnovat pozornost onomu promlouvajícímu „tam“. A proto nyní naslouchej.

13. शत वरुषें अनावृष्टि। तेथें आटेल जीवसृष्टि।
ऐशा कल्पांताच्या गोष्टी। शास्त्रीं निरोपिल्या ॥ १३ ॥
śata varuṣeṁ anāvṛṣṭi | tetheṁ āṭela jīvasṛṣṭi |
aiśā kalpāntācyā goṣṭī | śāstrīm niropilyā || 13 ||

Then there will be no rain for a hundred years (the mind will be void of ideas and concepts) and ‘there’, the world of the *jīva* will dry up. Such is this ‘story’ of God; it is the end of thoughts and concepts and this is the discourse within the *śaṣṭhras* (*neti,neti*).

Potom přijde období sucha a sto let nebude pršet (mysl se zbaví svých představ a konceptů) a stvořený svět *dživy* „tam“ úplně vyschne. A to je „příběh“ Boží; je to konec myšlenek a konceptů, což je téma, o kterém pojednávají *śāstry* (*neti, neti*).

14. बाराकळीं तपे सूर्य। तेणें पृथ्वीची रक्षा होये।
मग ते रक्षा विरोन जाये। जळांतरीं ॥ १४ ॥
bārākaḷīṁ tape sūrya | teṇeṁ pṛthvīcī rakṣā hoḃe |
maga te rakṣā virona jāye | jaḷāntarīṁ || 14 ||

In this *‘time of the twelve’ the sun shines brilliantly (all is forgotten and there is only knowing) and due to this, the earth element will be turned to ashes. Then this ash will get dissolved in the waters. *(Where the One has become two, *prakṛuti/puruṣh*)

Je *, „čas dvanáctky“ a slunce jasně září (vše je zapomenuto, zůstalo jen čiré poznání). Díky tomu se element země rozpadne v prach. Poté se tento prach rozplyne ve vodách. *(12 = 1 a 2, tedy období, kdy se Jednota stala dualitou; *prakṛuti/puruṣa*.)

15. तें जळ शोषी वैश्वानरु। वन्ही झडपी समीरु।
समीर वितुळे निराकारु। जैसैं तैसैं ॥ १५ ॥
teṁ jaḷa śoṣī vaiśvānaru | vanhī jhaḍapī samīru |
samīra vituḷe nirākāru | jaisēṁ taisēṁ || 15 ||

These waters will dry it up due to the fire element and after the wind will extinguish the fire. Then the wind will dissipate and that formless is, just as it always is.

Tyto vody se vypaří díky elementu ohně a následně je oheň uhašen elementem větru. Nakonec se vítr utiší a ono bezforemné je zase takové, jaké bylo odjakživa.

16. ऐसी सृष्टिसंहारणी जाली। मागां विस्तारें बोलिली।
मायानिरासैं उरली। स्वरूपस्थिति ॥ १६ ॥
aisī sṛṣṭisamhāraṇī jāḷī | māgāṁ vistāreṁ bolilī |
māyānirāseṁ uralī | svarūpasthiti || 16 ||

Like this is the dissolution of the gross world. Previously, this ‘speech’ had expanded out and become the ‘many’ thoughts, but if *maya* is discarded, then that *swarup* will remain.

Takto tedy probíhá rozpuštění hrubého světa. Předtím se tato „řeč“ rozvinula a stala se „*mnoha*“ myšlenkami, ale jakmile je *mája* odhozena, zůstane tu jen tato *svarúpa*.

17. तेथें जीवशिव पिंडब्रह्मांड। अटोन गेलें थोतांड।
मायेअविद्येचें बंड। वितळोन गेलें ॥ १७ ॥
tetheṁ jīvaśiva piṇḍabrahmāṇḍa | aṭona geḷeṁ thotāṇḍa |
māyeavidyecerēṁ baṇḍa | viṭaḷona geḷeṁ || 17 ||

‘There’ the *jīva* and *śhiva* and the *piṇḍa* and *brahmāṇḍa* dry up and these fabrications are destroyed. ‘There’ the hearsay and commotion of *guna maya* and *avidya maya* melt away.

„Tam“ *džīva* s *śhivou* a *piṇḍa* s *brahmāṇḍou* vyschnou a všechny tyto umělé koncepty

jsou zničeny. "Tam" se všechny znalosti z druhé ruky a rozruch a zmatky *mulamāji* a *gunamāji* rozplynou.

18. विवेकेचि बोलिला क्षये। म्हणोनि विवेकप्रळये।
विवेकी जाणती काये। मूर्खास कळे ॥ १८ ॥
vivekeṅci bolilā kṣaye | mhaṇoni vivekapraḷaye |
vivekī jāṇatī kāye | mūrkhāsa kaḷe || 18 ||

With *vivek* even this 'speech' gets utterly destroyed and therefore, there is the dissolution by *vivek*. The *viveki* (one who uses *vivek*) knows these things but what can the foolish understand of this?

Pomocí *vivékky* dojde dokonce i k úplnému zničení této "řeči", což se nazývá rozpuštění prostřednictvím *vivékky*. Ten, kdo praktikuje *vivéku*, tohle všechno dobře ví, ale jak tomu může rozumět nevědomý člověk?

19. सृष्टि शोधितां सकळ। येक चंचळ येक निश्चळ।
चंचळास कर्ता चंचळ। चंचळरूपी १९ ॥
sṛṣṭi śodhitāṁ sakāḷa | yeka caṅcaḷa yeka niścaḷa |
caṅcaḷāsa kartā caṅcaḷa | caṅcaḷarūpī 19 ||

When the gross creation is searched through, this 'all' is discovered and then, the One is moving (ie. *sagun*) and the One is still (ie. *nirgun*). When there is this moving then, that 'doer' within the moving form is moving (the Knower forgets Himself and takes this moving form as His own self).

Prozkoumáme li důkladně hrubé stvoření, objevíme toto "vše", a potom uvidíme, jak je Jedno v pohybu (*saguna*) a jak je také v klidu (*nirguna*). Je-li tu pohyb, potom se "konatel" uvnitř této pohybuje se formy pohybuje (Čili Poznávající zapomene na Sebe sama a považuje tuto pohybuje se formu za svou pravou podstatu.)

20. जो सकळ शरीरीं वर्ते। सकळ कर्तुत्वास प्रवर्ते।
करून अकर्ता हा वर्ते। शब्द जया ॥ २० ॥
jo sakāḷa śarīrīṅ varte | sakāḷa kartutvāsa pravarte |
karūna akartā hā varte | śabda jayā || 20 ||

That *purush* exists within this body of the 'all' and it is this 'all' that is engaged in the role of doing. And while there is this doing then, that non-doing thoughtless Self exists as this 'I am' of *mula maya*. (This doing or knowledge is due to this subtle relationship of *prakruti* and her ever-present *purush*)

Puruša dlí v těle tohoto "vše" a ono se angažuje v roli toho, kdo koná. A dokud je tu konání, potom toto ne-konající bez-myšlenkovité Já existuje jakožto "já jsem" v rámci *mulamāji*. (Toto konání či poznávání se děje díky jemnému vztahu *prakruti* a jejímu věčně přítomnému *purušovi*.)

21. राव रंक ब्रह्मादिक। सकळामधें वर्ते येक।
नाना शरीरें चाळक। इंद्रियेंद्वरें ॥ २१ ॥
rāva raṅka brahmādika | sakalāṅmadheṅ varte yeka |

nānā śarīreṃ cālaka | indriyēṃdvāreṃ || 21 ||

The king, the pauper and lord *brahma* etc. are in truth, that One that exists within this ‘all’. But on account of this ‘all’ body, these ‘many’ bodies (like king, pauper etc.) are made to move by the sense-organs (five of knowledge and five of action; the eyes see something and you want and then the legs make the body to move).

Král, žebrák i Pán *Brahma* jsou ve skutečnosti oním Jedním, které je přítomno v tomto „vše“. Ale kvůli tělu tohoto „vše“ jsou tato „mnohá“ těla (jako král, žebrák atd.) nucena svými smyslovými orgány k pohybu. (Je pět smyslových orgánů poznání a pět smyslových orgánů činnosti. Oči například něco spatří, vy to chcete a následně nohy uvedou tělo do pohybu.)

22. त्यास परमात्मा बोलती। सकळ कर्ता ऐसें जाणती।
परि तो नासेल प्रचिती। विवेकें पाहावी ॥ २२ ॥
tyāsa paramātmā bolatī | sakāḷa kartā aiseṃ jāṇatī |
pari to nāsela pracitī | vivekeṃ pāhāvī || 22 ||

When that *paramatma* ‘speaks’ then, He becomes the Knower and there is this ‘all’ and a ‘doer’. Still through *vivek* one will come to understand that, that *purush* is truly not in this ‘experience’.

Když ono *Paramátma* „mluví“, potom se On stane Poznávajícím a je tu toto „vše“ a „konatel“. Nicméně díky *vivéce* člověk dojde k pochopení, že onen „*puruša*“ není ve skutečnosti v této „zkušenosti“ zapleten.

23. जो स्वानामधे गुरुगुरितो। जो सूकरामधे कुरुकुरितो।
गाढवीं भरोन भुंकतो। आटाहास्ये ॥ २३ ॥
jo svānāmadherṃ gurugurito | jo sūkarāṃmadherṃ kurukurito |
gāḍhāvīm bharon bhūṅkato | āṭāhāsyēṃ || 23 ||

That *atma purush* barks in the dog; and that *purush* squeals in the pig; and in the donkey it brays loudly and toils hard.

Tento *átmapuruša* štěká v psovi, kvičí v praseti a hlasitě hýká a lopotí se v oslovi.

24. लोक नाना देह देखती। विवेकी देहांत पाहाती।
पंडित समदर्शनं घेती। येणें प्रकारें ॥ २४ ॥
loka nānā deha dekhatī | vivekī dehānta pāhatī |
paṇḍita samadarśaneṃ ghetī | yeṇeṃ prakāreṃ || 24 ||

Yet still that One perceives this world and the ‘many’ bodies. The *viveki* understands the end of this body and due to this, He accepts the *pandit* (ie. scholar) and the ‘many’ creatures with equal regard.

A přesto toto Jedno vnímá svět a „mnohá“ těla. *Viveki* (člověk, který provádí *vivéku*) chápe, že toto tělo má svůj konec. A proto pohlíží na *pandita* (učence) úplně stejně jako na „mnohá“ stvoření (*sama-daršana*; *sama* = rovnocenný, stejný + *daršana* = pohled).

॥ श्लोक ॥

विद्याविनयसंपन्ने ब्राह्मणे गवि हस्तिनि।
शुनि चैव श्वपाके च पंडिताः समदर्शिनः ॥

॥ śloka ॥

*vidyāvīnayasampanne brāhmaṇe gavi hastini |
śuni caiva śvapāke ca paṇḍitāḥ samadarśinaḥ ||*

॥ shloka ॥

The learned and pious *brahmin* (and the other three castes); the cow, the elephant, the dog and the lowest of men and that *pandit* are seen with equal regard.

॥ Ślōka ॥ (*Bhagavadgīta* 5/18)

„Moudří vidí tutěž bytost ve všem, ať je to učený a pokorný *brahmín*, kráva, slon, pes nebo vyvrženec.“ (*Rudolf Janíček*)

„Díky pravému poznání vidí pokorní mudrci stejně učeného a mírného *brāhmaṇu*, krávu, slona, psa i pojídače psů.“ (<http://www.vedabase.com/cs/bg/5/18>)

25. देह पाहातां वेगळाले। परंतु अंतर येकचि जालें।

प्राणीमात्र देखिलें। येकांतरें ॥ २५ ॥

*deha pāhātāṃ vegalāle | paraṃtu aṃtara yekaci jāleṃ |
prāṇīmātra dekhileṃ | yekāntareṃ || 25 ||*

The gross body is understood and passed over, but then that One appears like this inner space. Still understand that it is on account of that One within the inner space that the one in only the *prana* is perceived (ie. He is the One and He is the Knower and He is whatever is known also).

Hrubé tělo bylo pochopeno a překročeno, ale poté se ono Jediné začne jevit jako tento vnitřní prostor. Pochop však, že jenom díky tomuto Jedinému uvnitř vnitřního prostoru je možné vnímat jedince zrozeného v *prāṇě* (*prāṇī* = živá bytost). (Tedy On je tím Jediným a On je Poznávajícím a On je také vším jednotlivým, co je poznáváno.)

26. अनेक प्राणी निर्माण होती। परी येकचि कळा वर्तती।

तये नांव जगज्जोती। जाणतीकळा ॥ २६ ॥

*aneka prāṇī nirmāṇa hotī | parī yekaci kaḷā vartatī |
taye nāṃva jagajjotī | jāṇatikalā || 26 ||*

That One is the numerous different forms that have been created in the *prana* and still that One also exists as this ‘art of knowing’. Therefore understand that that Reality has become the ‘light of the world’ and this ‘art of knowing’ (existence and knowledge).

Toto Jediné je mnoha rozličnými formami, které byly stvořeny v *prāṇě*, a zároveň toto Jediné existuje jakožto „umění/dovednost být/existovat“ (*kaḷā vartatī; kaḷā* = umění, dovednost, *vartane* = existovat). A proto pochop, že se tato Skutečnost stala „světlem světa“ (*jagajjotī*) a „uměním/schopností poznávat“ (*jāṇatikalā; jāṇaṇem* = vědět, chápat + *kaḷā* = umění, dovednost). (Tedy Skutečnost se projevuje jako existence + poznání).

27. श्रोत्रीं नाना शब्द जाणे। त्वचेमधें सीतोष्ण जाणे।

चक्षुमधे पाहों जाणे। नाना पदार्थ ॥ २७ ॥

śrotrīm nānā śabda jāṇe | tvacemadheṁ sītoṣṇa jāṇe |
caṣumadheṁ pāhoṁ jāṇe | nānā padārtha || 27 ||

In the ears, He knows that the ‘many’ words are this ‘word’; in the skin, He knows hot and cold (He knows but He does not say good, bad etc.); in the eyes, He understands that the ‘many’ objects are this ‘object’ of the ‘all’ (ie. He sees what the ignorant sees, but He knows the true nature of that which is before His eyes).

V uších Mu zní „mnohá“ slova, ale on ví, že je to jediné „Slovo“; pokožkou vnímá horko i chlad (ale neříká, zda to je dobré či špatné); Jeho oči vidí „mnohé“ objekty, ale on chápe, že to je jediný „objekt“ tohoto „vše“. (Tedy vidí totéž, co vidí i nevědomý člověk, ale zná pravou přirozenost toho, co má před Svými očima.)

28. रसनेमधे रस जाणे। घ्राणामधे वास तो जाणे।

कर्मइंद्रियामधे जाणे। नाना विषयस्वाद ॥ २८ ॥

rasanemadheṁ rasa jāṇe | ghrāṇāmadheṁ vāsa to jāṇe |
karmairīndriyāmadheṁ jāṇe | nānā viṣayasvāda || 28 ||

In the tongue He knows the taste; in the nose, that *purush* knows the smell; in the organs of action He knows the experience of the ‘many’ sense objects.

Na Svém jazyku cítí chuť, nosem tento *Puruša* vnímá vůně; pomocí smyslových orgánů činnosti (řeč, ruce, nohy, pohlavní orgány a konečník) poznává „mnohé“ smyslové objekty.

29. सूक्ष्म रूपे स्थूल रक्षी। नाना सुखदुःखे परीक्षी।

sūkṣma rūpeṁ sthūla rakṣī | nānā sukhaduḥkheṁ parīkṣī |
tyāsa mhaṇatī antarasākṣī | antarātma || 29 ||

That *brahman* protects these gross forms through His form (He uses knowledge but remains untouched). He examines the ‘many’ pleasures and pains and it is He only who calls that *paramatma*, the inner-witness and inner-*atma* (the ignorant may say the *paramatma* and the *antar-atma* are the same but understanding is required. He is the knowledgeable and the ignorant also; He is everything).

Toto *brahman* (*sūkṣma* = to, co je jemné; *brahman*) svou jemnou formou chrání všechny hrubé formy. (On používá poznání, ale zůstává jím nedotčen.) On zakouší „mnohé“ radosti i bolesti a jenom On si může dovolit říkat, že *vnitřní-svědék* (*āntara-sākṣī*; *āntara* = vnitřní + *sākṣī* = očitý svědek (*sa* = s; *ākṣī* = oko)) a *vnitřní-átma* (*āntar-ātma*) nejsou nic jiného, než ono *param-átma*. (Nevědomý člověk může sice také prohlašovat, že *āntar-ātma* a *param-átma* jsou jedno a totéž, ale důležité je skutečné pochopení. On je tím, kdo má poznání, i tím, kdo je nevědomý; On je vším.)

30. आत्मा अंतरात्मा विश्वात्मा। चैतन्य सर्वात्मा सुक्ष्मात्मा।

जीवात्मा शिवात्मा परमात्मा। द्रष्टा साक्षी सत्तारूप ॥ ३० ॥

ātma antarātma viśvātma | caitanya sarvātma sūkṣmātma |
jīvātma śivātma paramātma | draṣṭā sākṣī sattārūpa || 30 ||

He is the *atma*, the inner-*atma* and the universal *atma*; He is the *chaitanya*, *atma* of ‘all’ and the subtle *atma*; He is the *jivatma*, *shivatma* and *paramatma*; the seer, the witness and this form called existence.

On je *átma*, *vnitřní-átma* a *vesmírné-átma* (*viśvātmā*; *viśva* = vesmír); On je *čajtanja* (*caitanya* = vědomí; uvědomění; Čiré Vědomí; Absolutní Skutečnost), On je *átma* tohoto „vše“ (*sarvātmā*) a jemné *átma* (*sukṣmātmā*); On je *džíva-átma* (*jīvātmā*), *šiva-átma* (*śivātmā*) a *param-átma* (*paramātmā*). On je pozorovatelem, svědkem (*sākṣī*) i touto formou zvanou existence (*sattā-rūpa*).

31. विकारामधील विकारी। अखंड नाना विकार करी।
 तयास वस्तु म्हणती भिकारी। परम हीन ॥ ३१ ॥
vikāramadhīla vikārī | akhaṇḍa nānā vikāra karī |
tayāsa vastu mhaṇatī bhikārī | parama hīna || 31 ||

When that unbroken *brahman* is in the modifications that are within this modification (within the ‘many’ that is within the ‘all’) then, He is the doer of ‘many’ modifications (ie. the ego). Then that Self says ‘many’ things and that Supreme becomes the lowest of beggars (and imagines all kinds of concepts and seeks happiness in all kinds of ways).

Jakmile se toto nerozdělené a dokonalé *brahman* ocitne ve víru změn, které probíhají uvnitř změn (uvnitř „mnohého“, které je uvnitř tohoto „vše“), potom se On stává konatelem těchto „mnohých“ změn (objeví se ego). Potom toto Já říká „mnohé“ věci a toto Nejvyšší se stává tím nejubožejším žebrákem (a vytváří si všechny možné koncepty a hledá štěstí mnoha způsoby).

32. सर्व येकचि दिसती। अवघा येककार करिती।
 ते अवघी माईक स्थिती। चंचळामधें ॥ ३२ ॥
sarva yekaci disatī | avaghā yekakāra karitī |
te avaghī māika sthitī | cañcalaṁmadheri || 32 ||

This ‘all’ is the One appearing and everything in this gross world is that One doing. That One is the falseness of everything and that One is the still within the moving.

Toto „vše“ není nic jiného než jeví se Jedno a vše v hrubém světě není nic jiného než jednající Jedno. Toto Jedno je iluzorností všeho kolem a toto Jedno je nehybností uvnitř každého pohybu.

33. चंचळ माया ते माईक। निश्चळ परब्रह्म येक।
 नित्यानित्यविवेक। याकारणे ॥ ३३ ॥
cañcala māyā te māika | niścala parabrahma yeka |
nityānityaviveka | yākāraṇe || 33 ||

When there is this moving *maya* then, that One is the illusion and when there is the still then, that One is *parabrahman*. By means of this ‘speech’ there is this *vivek* between the destructible one and the indestructible One.

Je-li tu pohybující se *mája*, potom je toto Jedno onou iluzí. Je-li tu nehybnost, potom je toto Jedno *Parabrahman*. Díky této „řeči“ je tu neustálé rozlišování (*vivéka*) mezi vším pomíjivým a oním nezničitelným Jedním.

34. जातो जीव तो प्राण। नेणे जीव तो अज्ञान।
जन्मतो जीव तो जाण। वासनात्मक ॥ ३४ ॥
jāto jīva to prāṇa | neṇe jīva to ajñāna |
janmato jīva to jāṇa | vāsanātmaka || 34 ||

When the *jīva* passes away, then that *atma* is the **prana* that leaves the body; when the *jīva* does not know, then that *atma* is its ignorance; know that when that *atma* takes birth as the *jīva*, it is that *atma* who is the *vasana* (ie. great desire to be). *(*maharaj* – the whole world rides on the breath)

Když *džíva* umírá, potom je ono *átma* **pránou*, která opouští tělo; když *džíva* neví, potom je *átma* jeho nevědomostí (*ajñāna*); pochop, že když se *átma* zrodí v podobě *džívy*, potom je ono *átma* *vásanou* (čili velkou touhou být). *(*Randžit Mahárádž* – „Celý svět je poháněn dechem“.)

35. ऐक्य जीव तो ब्रह्मांश। जेथें पिंडब्रह्मांडनिरास।
येथें सांगितले विशेष। चत्वार जीव ॥ ३५ ॥
aikya jīva to brahmāṁśa | jethem piṇḍabrahmāṇḍanirāsa |
yethem sāṅgitale viśeṣa | catvāra jīva || 35 ||

When the *jīva* which is a part of *brahman* unites with *shiva* which is a part of *brahman* then, that *atma* is *shiva* and then the *pinda* and the *brahmānda* are dissolved ‘here’ (and His *shakti* is perceived). On account of this pure *sattwa guna* of *mula maya* there are these *four and the *jīva*. *(*prana*, ignorance, *vasana* and *shiva*)

Když se *džíva*, jenž je součástí *brahman*, sjednotí s *šívou*, jenž je součástí *brahman*, potom je toto *átma* *šívou* a došlo „zde“ k rozpuštění konceptů *pinda* a *brahmánda* (viz *dášaka* 9, kapitola 5) (a je zakoušena Jeho *šakti*). Díky čiré *satva guně* *mula-máji* jsou tu tyto čtyři aspekty *džívy* (*prána*, nevědomost, *vásana* a *šiva*).

36. असो हें अवघें चंचळ। चंचळ जाईल सकळ।
निश्चळ तें निश्चळ। आदिअंती ॥ ३६ ॥
aso hem avagheṁ caṅcala | caṅcala jāila sakala |
niścala teṁ niścala | ādiantīm || 36 ||

Thus, that thoughtless *swarup* is the world of ‘many’ forms and this moving ‘all’. But even this moving will be destroyed (even knowledge should not be taken as true) and that still Reality, is from beginning to end.

A tak je tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* světem „mnoha“ forem a tohoto „vše“, které je neustále v pohybu. Ale i tento pohyb bude zničen (i poznání je potřeba považovat za nepravdivé), zatímco tato nehybná Skutečnost tu zůstává od počátku do konce.

37. आद्य मध्य अवसान। जे वस्तु समसमान।
निर्विकारी निर्गुण निरंजन। निःसंग निःप्रपंच ॥ ३७ ॥
ādya madhya avasāna | je vastu samasamāna |
nirvikārī nirguṇa niraṅjana | niḥsaṅga niḥprapaṅca || 37 ||

If in the beginning, in the middle and in the end this *mula maya* is the same as that Self then, it will be without distortion, without attributes/*nirgun*, without blemish/*ni-*

ranjan, without any attachment and free from the five elements.

Jakmile bude na počátku, uprostřed i na konci tato *mula mája* stejná jako Já, potom bude nepokřivená, bez atributů/*nirguna*, bez poskvrny/*nirandžan*, bez jakékoli připoutanosti a osvobozená od pěti elementů.

38. उपाधीनिरासें तत्वता। जीवशिवास ऐक्यता।
विवंचून पाहों जातां। उपाधि कैंची ॥ ३८ ॥
upādhīnirāseṁ tatvatā | jīvaśivāsa aikyatā |
vīvaṁcūna pāhoṁ jātaṁ | upādhi kair̥ncī || 38 ||

When the limiting concepts are completely removed, then the *jīva* and the *śiva* are One only. For when one investigates and understands, then how can these limiting concepts remain?

Jakmile jsou omezující koncepty zcela odstraněny, potom jsou *džīva* a *šīva* výhradně jedno Jediné. Protože pokud člověk pátrá a nakonec pochopí, jak tu mohou tyto omezující koncepty zůstat?

39. असो जाणणे तितुकें ज्ञान। परंतु होतें विज्ञान।
मनें वोळखावें उन्मन। कोण्या प्रकारें ॥ ३९ ॥
aso jāṇaṇeṁ titukeṁ jñāna | paraṁtu hotēṁ vijñāna |
manēṁ voḷakhāvēṁ unmana | koṇyā prakāreṁ || 39 ||

To know; this much only is knowledge/*gnyan*, but this has to become *vignyan* (no knowledge). The mind should recognize *unmana* (no mind) through this way of the ‘all’.

Vědět – to je pouhé poznání/*džñāna* – ale je nutné, aby se poznání stalo *vidžñānou* (ne-poznáním). Mysl by měla pomocí tohoto „vše“ odhalit *unmanu* (ne-mysl).

40. वृत्तिस न कळे निवृत्ति। गुणास कैंची निर्गुणप्राप्ती।
गुणातीत साधक संती। विवेकें केलें ॥ ४० ॥
vṛttisa na kaḷe nivṛtti | guṇāsa kair̥ncī nirguṇaprāptī |
guṇātīta sādḥaka saṁtī | vīvekeṁ keleṁ || 40 ||

This knowing *vritti* cannot understand *nivritti* (no-knowledge) and how can the *gunas* attain *nirgun*? But when the *sadhak* within that eternal Self has made *vivek* then, he goes beyond the *gunas*.

Toto poznávající *vritti* nemůže poznat *nivritti* (ne-poznání). A jak by *guny* mohly dosáhnout stavu *nirguna*? Ale když *sādḥaka*, který dlí v tomto věčném Já, provádí *vivēku*, dostane se za *guny*.

41. श्रवणापरीस मनन सार। मननें कळे सारासार।
निजध्यासें साक्षात्कार। निःसंग वस्तु ॥ ४१ ॥
śravaṇāparīsa manana sāra | mananeṁ kaḷe sārāsāra |
nijadhyāseṁ sākṣātkāra | niḥsaṁga vastu || 41 ||

manana (ie. constant *shravan*) is greater than *shravan* and when there is *manana* then,

the essence can be understood. By **nijadhyas* there is that *sakshatkar*; the unattached Self. *(*nijadhyas* is the transending of duality and *satshatkar* is leaving it forever behind)

Manana (tedy nepřetržitá *śravana*) je hodnotnější než obyčejná *śravana* a je-li tu *manana*, potom je možné pochopit podstatu. Díky **nidžadhjáse* vzniká *sakšatkár* – nepřipoutané Já. *(*Nidžadhjása* je překonání duality a *sakšatkár* je její úplné a trvalé opuštění.)

42. निर्गुणीं जे अनन्यता। तेचि मुक्ति सायोज्यता।
लक्ष्यांश वाच्यांश आतां। पुरे जाला ॥ ४२ ॥
nirguṇīm je ananyatā | teci mukti sāyojyatā |
lakṣyāṁśa vācyāṁśa ātām | pure jālā || 42 ||

When *mula maya* is inseparable from that *nirgun*, then there is *sayujyata*/Final liberation. Now the word meaning (ie. *sagun*) and the implied meaning (ie. *nirgun*) get destroyed (even understanding has no place ‘there’).

Stane-li se *mula mája* neoddělitelnou od *nirguny*, znamená to, že přišlo Konečné osvobození/*sajudžjata*. Potom jsou doslovný význam (tedy *saguna*) i skrytý význam (tedy *nirguna*) zničeny. („Tam“ ani pochopení nemá své místo.)

43. अलक्षीं राहिलें लक्ष। सिद्धांतीं कैंचा पूर्वपक्ष।
अप्रत्यक्षास कैंचें प्रत्यक्ष। असोन नाही ॥ ४३ ॥
alakṣīm rāhileṁ lakṣa | siddhāntīm kaimcā pūrvapakṣa |
apratyakṣāsa kaimceṁ pratyakṣa | asona nāhīm || 43 ||

When the concentration remains in that which cannot be concentrated upon (*nijadhyas*) then, how can the ‘I am’ (*manana*) remain within that Truth/*siddhant*? How can the sensory perception perceive this imperceptible? Being, yet being nothing.

Jakmile je pozornost trvale upřena na to, na co se nelze koncentrovat (*nidžadhjása*), jak potom může v této Pravdě/*siddhántě* zůstat nějaké „já jsem“ (*manana*)? Jak by smyslové vnímání mohlo vnímat to, co je nevnímátné? Je tu bytí, a přesto tu není nic.

44. असोन माईक उपाधी। तेचि सहजसमाधी।
श्रवणें बळावी बुद्धी। निश्चयाची ॥ ४४ ॥
asona māika upādhī | teci sahasamādhī |
śraṇeṁ baḷāvī buddhī | niścayācī || 44 ||

To still remain even after the limiting concepts are made false, this is natural *samadhi* (*maharaj* – as you were before). By means of *śhravan*, this conviction of the *buddhi* (“I am a body”) should be turned around.

Zůstat tu i poté, co jsou rozbity omezující koncepty, to je přirozené samádhi. (*Randžit Mahárádž* – buďte takoví, jací jste byli předtím.) Prostřednictvím *śhravany* by mělo být dosaženo vyprázdnění omezujícího konceptu *buddhi* („já jsem tělo“).

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

सिद्धान्तरूपणनाम समास पहिला ॥ १ ॥ ११.१
iti řrīdāsabodhe guruśiřyasamvāde
siddhāntanirūpaṇanāma samāsa pahilā ॥ 1 ॥ 11.1

Tímto končí 1.kapitola 11.dářaky knihy Dásbódh s názvem „Přednářka o siddhántě (o Pravdě).“

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

11.2 Promluva o čtyřech bozích

समास दुसरा : चत्वारदेवनिरूपण

samāsa dusarā : catvāradevanirūpaṇa

Discourse on the Four Gods

|| Śrī Rām ||

1. एक निश्चल एक चंचल। चंचलीं गुंतलें सकळ।
निश्चल तें निश्चल। जैसें तैसें ॥ १ ॥

*yeka niścala yeka cañcala | cañcalīm guñtalēñ sakala |
niścala teñ niścala | jaiseñ taiseñ || 1 ||*

The One is still and the other is moving; and in this moving ‘all’ one has been entangled. In the still, there is the still; It is just as It is.

Jedno je nehybné a to ostatní se pohybuje; a do tohoto pohybujícího se „vše“ jste zapleteni. V nepohybu je nepohyb; Ono je takové, jaké je.

2. पाहे निश्चलाचा विवेक। ऐसा लक्षांमधें येक।
निश्चलाऐसा निश्चयात्मक। निश्चलचि तो ॥ २ ॥

*pāhe niścalācā viveka | aisā lakṣāñmadhem yeka |
niścalāaisā niścayātmaka | niścalāci to || 2 ||*

Understanding is the *vivek* of the still; He is the One within this attention of knowledge. When there is only the stillness of the still then, that is *paramatma*.

Pochopením se míní rozlišování/*vivék* tohoto nehybného; On je toto Jedno uvnitř této pozornosti poznání. Když je zde pouze nepohyb nehybného, pak to je *paramátma*.

3. या निश्चलाच्या गोष्टी सांगती। पुन्हां चंचलाकडे धांवती।
चंचलचक्रीं निघोन जाती। ऐसे थोडे ॥ ३ ॥

*yā niścalācyā goṣṭī sāṅgatī | punhāñ cañcalākaḍe dhāñvatī |
cañcalācakrīñ nighona jāṭī | aise thoḍe || 3 ||*

This moving ‘story’ becomes still and then again that One runs towards the moving (ie. conviction is not imbibed for the real understanding has not truly come; there is only One). Few are those, who have escaped from the ever turning wheel of this moving and ephemeral existence.

Tento pohyblivý „příběh“ se stal nehybným, ale pak se toto Jedno znovu rozeběhlo vstříc pohyblivému (tj. přesvědčení není vstřebáno, tudíž skutečné pochopení popravdě ještě nepřišlo; je tu pouze Jedno jediné). Jen málo je těch, kteří unikli z neustále se otáčejícího kola drtícího obilí, tj. z této pohyblivé a pomíjivé existence.

4. चंचळीं चंचळ जन्मलें। चंचळाचि मधें वाढलें।
अवघें चंचळचि बिंबलें। जन्मवरी॥ ४॥

*cañcalīm cañcala janmalem | cañcalāci madhem vāḍhalem |
avaghem cañcalāci bimbalēm | janmavarī || 4 ||*

In the moving ‘all’, this moving ‘all’ gets born as a *jīva* and in the moving ‘all’ it grows. Due to these ‘many’ desires and attractions, this moving ‘all’ appears to take a form for a whole lifetime.

V pohyblivém „vše“ se toto hybné „vše“ zrodí jakožto *džīva* a v tomto hybném „vše“ vyrůstá. Kvůli „mnoha“ tužbám a připoutanostem se toto hybné „vše“ jeví, jakoby po celou dobu života přijímalo formu.

5. पृथ्वी अवघी चंचळाकडे। करणें तितुकें चंचळीं घडे।
चंचळ सांडून निश्चळीं पवाडे। ऐसा कैचा॥ ५॥

*pṛthvī avaghī cañcalākāḍe | karaṇem titukem cañcalīm ghaḍe |
cañcala sāṅḍūna niścalīm pavāḍe | aisā kaimcā || 5 ||*

Within these ‘many’ forms there is the great element earth and that is in the charge of this moving ‘all’. Therefore whatever action gets done on this earth takes place in this moving ‘all’. But how to drop this ephemeral world and this moving ‘all’ and enter within the still? (Within this ‘all experience’ there are the great elements and these are merely the objectification of this ‘all’. The ‘many’ gross objects and everything that takes place in this gross world made of the elements, are appearing within this ‘all’. And that is an appearance within the Self).

Uvnitř těchto „mnoha“ forem se nachází velký element země a on je odpovědný za toto hybné „vše“. Tudíž, ať už na zemi dojde k jakékoliv činnosti, odehraje se v tomto hybném „vše“. Jak ale odhodit tento dočasný svět a toto hybné „vše“ a vstoupit do nepohybu/tichosti? (Uvnitř této „zkušenosti všeho“ jsou přítomny velké elementy. Jsou pouhou objektivizací tohoto „vše“. „Mnoho“ hrubých objektů a vše, co se odehrává v hrubém světě vytvořeném z elementů, se objevuje uvnitř tohoto „vše“. A to je zdánlivým jevem uvnitř „Já“.)

6. चंचळ कांहीं निश्चळेना। निश्चळ कदापी चळेना।
नित्यानित्यविवेकें जना। उमजे कांहीं॥ ६॥

*cañcala kāmhiṅ niścalēna | niścala kadāpī calēna |
nityānityavivekēṅ janā | umaje kāmhiṅ || 6 ||*

This *‘thing’ that moves, is not still and that still Self never moves. But first the man should understand this ‘thing’ by *vivek* between what is destructible and what is indestructible. *(When every thought is dropped then, what remains is this world of knowledge; only this ‘thing’ is there)

Tato *,„věc“, která se hýbe, není nehybná; toto nehybné „Já“ se nikdy nepohybuje. Ze

všeho nejdříve by měl člověk pochopit na základě rozlišování/*vivék* mezi zničitelným a tím, co je nezničitelné, tuto „věc“. **(Když je odhozena každá myšlenka, to, co zůstane, je tento svět poznání; je tu jediné tato „věc“.)*

7. कांहीं उमजलें तरी नुमजे। कांहीं समजलें तरी न समजे।

कांहीं बुझे तरी निर्बुजे। किंचित मात्र॥ ७॥

kāñhīm umajaleñ tarī numaje | kāñhīm samajaleñ tarī na samaje |

kāñhīm bujhe tarī nirbuje | kiñcita mātra || 7 ||

When this ‘thing’ is awake then, the gross is asleep. When the ‘thing’ understands then, the gross is not understood. When the ‘thing’ overflows everywhere then, the very small mind is confounded.

Jen co je tato „věc“ probuzena, to hrubé usne. Když tato „věc“ chápe, hrubé není pochopeno. Jakmile převládá všude tato „věc“, pak je zmatena pouze nepatrná část mysli.

8. संदेह अनुमान आणी भ्रम। अवघा चंचळामधें श्रम।

निश्चळीं कदा नाहीं वर्म। समजलें पाहिजे॥ ८॥

sañdeha anumāna āṇī bhrama | avaghā cañcalāmadheñ śrama |

niścalīm kadā nāhīm varma | samajaleñ pāhije || 8 ||

There are the doubts and conjectures of the gross and there is this delusion of the moving ‘all’. This gross existence is the tiresome distresses appearing within this moving ‘all’. But both of these are never in the still and therefore that essence should be understood.

Jsou zde přítomny pochybnosti a domněnky toho hrubého a je tu tento klam hybného „vše“. Tato hrubohmotná existence je únavnou sklíčeností objevující se uvnitř tohoto hybného „vše“. Ale ani jedno z nich není nehybné, a tudíž by měla být pochopena tato esence.

9. चंचळकरी तितुकी माया। माईक जाले विलया।

लहान थोर म्हणावया। कार्य नाहीं॥ ९॥

cañcalākari titukī māyā | māika jāle vilayā |

lahāna thora mhaṇāvayā | kārya nāhīm || 9 ||

This moving form; this much is *maya*. And this illusion will get utterly destroyed. But this moving *action should not be called the small *jiva* or the great *brahman*. **(The moving ‘all’ lies, like a bridge, between the jiva and brahman)*

Tato pohybující se forma je zcela jistě *májou*. A tato iluze bude naprosto zničena. Nicméně tato *hybná činnost by neměla být nazývána malým *džívou* nebo velkým *brahman* **(Hybné „vše“ leží jako most mezi džívou a brahman.)*

10. सगट माया विस्तारली। अष्टधा प्रकृति फांपावली।

चित्रविचित्र विकारली। नाना रूपें॥ १०॥

sagaṭa māyā vistāralī | aṣṭadhā prakṛti phāmpāvalī |

citravicitra vikāralī | nānā rūpeñ || 10 ||

This entirety of *maya* has expanded. This eight-fold *prakṛti* has sprouted out and transformed itself into the ‘many’ variegated forms.

Tato celistvost *máji* se rozšířila. Osmidílná *prakṛti* vyklíčila a proměnila se v „mnohé“ rozmanité formy.

11. नाना उत्पत्ती नाना विकार। नाना प्राणी लाहान थोर।
नाना पदार्थ मकार। नाना रूपे ॥ ११ ॥
nānā utpattī nānā vikāra | nānā prāṇī lāhāna thora |
nānā padārtha makāra | nānā rūperṁ || 11 ||

Then there is the birth of the ‘many’ and the modifications of the ‘many’. These ‘many’ forms within the *prāna* are the small *jīvas* but that great *brahman* is also there. Understand that these ‘many’ objects and their ‘many’ ways are due to the ‘many’ thoughts (ie. therefore drop these thoughts and be *brahman*).

Pak je zde zrození „mnohosti“ a jejich různých modifikací. Tyto „mnohé“ formy uvnitř *prāny* jsou malými *džívvy*, avšak velké *brahman* je zde také. Pochopte, že tyto „mnohé“ objekty a jejich „mnohé“ způsoby vyjádření jsou zde v důsledku „mnoha“ myšlenek (tj. proto myšlenky odhodte a buďte *brahman*).

12. विकारवंत विकारलें। सूक्ष्म जडत्वा आलें।
अमर्याद दिसों लागलें। कांहींचाबाहीं ॥ १२ ॥
vikāravanta vikāralem | sūkṣma jaḍatoā ālem |
amaryāda disoṁ lāgalem | kāṁhīncābhāhīṁ || 12 ||

The possessor (ie. *purush*) of this modification (ie. *prakṛti*) modified and that subtle *brahman* became gross; then everywhere is the unlimited expansion of this ‘thing’.

Vlastník (tj. *puruša*) této změny (tj. *prakṛti*) se modifikoval/změnil a toto jemné *brahman* se stalo hrubým; a tak je všude kolem nesčetné vyjádření této „věci“.

13. मग नाना शरीरें निर्माण जालीं। नाना नामाभिधानें ठेविलीं।
भाषा परत्वे कळों आलीं। काहीं कांहीं ॥ १३ ॥
maga nānā śarīreṁ nirmāṇa jālīṁ | nānā nāmābhidhāneṁ thevilīṁ |
bhāṣā paratveṁ kaḷoṁ ālīṁ | kāhīṁ kāṁhīṁ || 13 ||

Due to this ‘all’ body, the ‘many’ bodies were created and the ‘many’ objects were each given a name. And on account of the ‘many’ languages, that *nirguna* Self became the ‘many’ things of this ‘all thing’.

Kvůli tomuto tělu „vše“, byla vytvořena „mnohá“ těla a „mnohé“ objekty byly pojmenovány jménem. A následkem „mnoha“ jazyků se tato *nirguna*, neměnné „Já“, stala „mnoha“ věcmi této „věci všeho“.

14. मग नाना रीति नाना दंडक। आचार येकाहून येक।
वर्तो लागले सकळ लोक। लोकाचारें ॥ १४ ॥
maga nānā rīti nānā daṇḍaka | ācāra yekāhūna yeka |
vartoṁ lāgale sakaḷa loka | lokācāreṁ || 14 ||

From that pure conduct of the One there has come the ‘many’ methods and habits and the ‘many’ customs and practices of the one *jīva*. And this world of the ‘all’ began to behave according to conducts of this world of birth and death.

Z ryzího chování Jednoho vzešlo „mnoho“ metod a návyků, „mnoho“ zvyků a praxí jednoho *džívy*. A svět „všeho“ začal fungovat dle chování tohoto světa zrození a smrti.

15. अष्टधा प्रकृतीचीं शरीरें। निर्माण जालीं लाहानथोरें।
पुढें आपुलाल्या प्रकारें। वर्तो लागती ॥ १५ ॥
aṣṭadhā prakṛtīcīm śarīreṁ | nirmāṇa jālīm lāhānathoreṁ |
puḍhem āpulālyā prakāreṁ | vartom lāgati || 15 ||

Due to this body of the eight-fold *prakṛti*, the small *jīva* within that great *brahman* was created. And afterwards, that *paramatma* began functioning according to their ways.

Kvůli tělu osmidílné *prakṛti* byl vytvořen malý *džíva* uvnitř velkého *brahman*. A následně *paramátma* začalo fungovat dle jejich způsobů/cest.

16. नाना मत्तें निर्माण जालीं। नाना पाषांडें वाढलीं।
नाना प्रकारीचीं उठिलीं। नाना बंडें ॥ १६ ॥
nānā matteṁ nirmāṇa jālīm | nānā pāṣāṇḍeṁ vāḍhalīm |
nānā prakāricīm uṭhilīm | nānā baṇḍeṁ || 16 ||

The ‘many’ opinions were created; the ‘many’ false doctrines grew; the rising up of the ‘many’ ways brought ‘many’ commotions and prides.

Bylo vytvořeno „mnoho“ názorů; Narostlo „mnoho“ falešných doktrín. Vyvstání „mnoha“ cest přineslo „mnoho“ zmatku a pýchy.

17. जैसा प्रवाह पडिला। तैसाच लोक चालिला।
कोण वारील कोणाला। येक नाही ॥ १७ ॥
jaisā pravāha paḍilā | taisāca loka cālilā |
koṇa vārila koṇālā | yeka nāhīm || 17 ||

Once you have tumbled down into this flood, the world is set in motion. But how could anyone disentangle anyone else if that One is not there?

Jakmile spadnete do této záplavy, svět je uveden do pohybu. Jak by ale mohl někdo vymotat/osvobodit někoho druhého, pokud tu není přítomno toto Jedno?

18. पृथ्वीचा जाला गळांठा। येकाहून येक मोठा।
कोण खरा कोण खोटा। कोण जाणे ॥ १८ ॥
pṛthvīcā jālā gaḷāṁṭhā | yekāhūna yeka moṭhā |
koṇa kharā koṇa khoṭā | koṇa jāṇe || 18 ||

There were the confusions of this earth and so this One that moves within that still One, became important (this ‘all’ was considered as the Reality). Tell me, where is there anyone who knows what is true and what is false?

Na zemi nastaly zmatky a tak se toto Jedno, které se pohybuje uvnitř tohoto Jednoho nehybného, stalo důležitým (toto „vše“ bylo prohlášeno za Skutečnost). Povězte mi, je zde někdo, kdo ví, co je pravdivé a co falešné?

19. आचार बहुकाचेंत पडिला। कित्येक पोटासाठीं बुडाला।
 अवघा वरपंगचि जाला। साभिमानें ॥ १९ ॥
ācāra bahukācēnta paḍilā | kityeka poṭāsāṭhīrīṃ buḍālā |
avaghā varapāṅgaci jālā | sābhimāṇeṃ || 19 ||

That pure conduct fell into this great confusion. To fill the belly, that One in the ‘many’ was drowned and then there was this outer show of everything. All because of this ‘I am’ of the ‘all’ (this ‘I am’ became “I am so and so”).

Toto ryzí chování upadlo do velkého zmatku. Aby naplnilo žaludek, bylo Jedno potopeno v „mnohosti“ a pak se tu objevila tato show všeho vnějšího projevu. To vše kvůli tomuto „Já jsem“ tohoto „vše“ (tj. toto „Já jsem“ se stalo „Já jsem toto, já jsem tanto“).

20. देव जाले उदंड। देवांचें मांडलें भंड।
 भूतादेवतांचें थोतांड। येकचि जालें ॥ २० ॥
deva jāle udaṅḍa | devāṅcēṃ māṅḍalēṃ bhaṅḍa |
bhūtādevatāṅcēṃ thotāṅḍa | yekaci jālēṃ || 20 ||

Then that vast God manifested and the quarrelsome gods¹ were established. Then the One appeared as the fictitious story of the elements and the *gunas*.

Pak se projevil tento rozlehlý Bůh a byli ustanoveni hašteřiví bohové². Pak se Jedno objevilo jakožto fiktivní příběh elementů a *gun*.

21. मुख्य देव तो कळेना। काशास कांहींच मिळेना।
 येकास येक वळेना। अनावर ॥ २१ ॥
mukhya deva to kaḷenā | kāśāsa kāṅhīṅca miḷenā |
yekāsa yeka vaḷenā | anāvāra || 21 ||

That Supreme God has not been understood; how can it be, if even this ‘thing’ has not been found? For the *jīva* is unrestrained and does not want to turn towards *brahman*.

Tento Nejvyšší Bůh nebyl pochopen; jak by mohl, když dokonce nebyla nalezena ani tato „věc“? Protože *džīva* je živelný/nespoutaný a nechce se obrátit k *brahman*.

22. ऐसा नासला विचार। कोण पाहातो सारासार।
 कैचा लहाना कैचा थोर। कळेचिना ॥ २२ ॥
aisā nāsalā vicāra | koṇa pāhāto sārāsāra |
kaicā lahāna kaircā thora | kaḷecinā || 22 ||

When there is no thoughtlessness then, who can understand the essence and the non-essence? For it has not been understood who is small and who is great.

¹*vishnu*, *brahma* and *mahesh*, the *gunas* are constantly vying for dominance

²*višnu*, *brahma* a *mahéš*, *guny* neustále soupeřící o prvenství

Když tu není bezmyšlenkovitost, kdo pak může pochopit to esenciální/podstatné a neesenciální/nepodstatné? Jelikož to nebylo pochopeno, kdo je velký a kdo je malý?

23. शास्त्रांचा बाजार भरला। देवांचा गल्बला जाला।
लोक कामनेच्या व्रताला। झोंबोन पडती ॥ २३ ॥
śāstrāṁcā bājāra bharalā | devāṁcā galbalā jālā |
loka kāmānecyā vratālā | jhoṁbona paḍatī || 23 ||

The scriptures grew and filled-up the market place and there was all the confusion of gods and the world ran madly after their own selfish worship (devotion with desires in mind; maharaj- first he asks for himself and then he asks for his wife and children).

Písem přibýlo, až naplnila tržiště. Převládł zmatek bohů a svět se bláznivě hnál po jejich sobeckém uctívání (oddanost s touhou v mysli; Maharadž říkal: „Nejdříve žádali pro sebe a pak pro svou manželku a děti).

24. ऐसैं अवघें नासलें। सत्यासत्य हारपलें।
अवघें अनायेक जालें। चहूंकडे ॥ २४ ॥
aīseṁ avagheṁ nāsalem | satyāsatya hārapalem |
avagheṁ anāyeka jālem | cahūṁkaḍe || 24 ||

In this way, due to the many names and forms, the greatest was destroyed and the *vivek* between Truth and false was lost. And due to so 'many' things, anarchy ruled in every direction.

Tímto způsobem, díky mnoha jménům a formám, bylo to nejvýznamnější zničeno a rozlišování/*vivék* mezi Pravdou a klamem bylo ztraceno. A kvůli tolika „mnoha“ věcem zavládla ve všech směrech anarchie.

25. मतामतांचा गल्बला। कोणी पुसेना कोणाला।
जो जे मतीं सांपडला। तयास तेचि थोर ॥ २५ ॥
matāmatāṁcā galbalā | koṇī puseṇā koṇālā |
jo je matīm sāmpaḍalā | tayāsa teṁci thora || 25 ||

When there is the confusion of this doctrine and that doctrine then, there is no one for anyone to ask. But if *mula maya* discovers that *purush* then, it becomes Reality.

Kde je zmatek z té či oné doktríny, tam není nikdo, koho by bylo možné se zeptat. Jestliže ale *mula mája* objeví tohoto *purušu*, pak se stane Skutečností.

26. असत्याचा अभिमान। तेणें पाविजे पतन।
म्हणोनियां ज्ञाते जन। सत्य शोधिती ॥ २६ ॥
asatyācā abhimāna | teṇem pāvije patana |
mhaṇoniyāṁ jñāte jana | satya śodhitī || 26 ||

But when there is the pride of the false then, that Reality will be degraded and ruined. Therefore, people should search for the Truth, through knowledge.

Kde je ale pýcha z falešného, tam bude Skutečnost znehodnocena a zruinována. Proto by lidé měli hledat Pravdu skrze poznání.

27. लोक वर्तती सकळ। तें ज्ञात्यास करतळामळ।
आतां ऐका केवळ। विवेकी हो ॥ २७ ॥
loka vartatī sakāḷa | teṁ jñātyāsa karataḷāmaḷa |
ātāṁ aikā kevaḷa | vivekī ho || 27 ||

For a Knower, the functioning of this world of the ‘all’ is as easily seen as a small fruit sitting on the palm of the hand. Now listen my dear *viveki* and there can be that pure knowledge.

Pro Znalce je spatřit fungování tohoto světa „vše“ tak snadné, jako hledět na malý plod ve své dlani. Nyní naslouchej můj drahý žáku rozlišování/*vivéka*. Jedině pak zde může být toto ryzí poznání.

28. लोक कोण्या पंथें जाती। आणि कोण्या देवास भजती।
ऐसी हे रोकडी प्रचिती। सावध ऐका ॥ २८ ॥
loka koṇyā paṁtherṁ jāṭī | āṇi koṇyā devāsa bhajatī |
aisī he rokaḍī pracitī | sāvadha aikā || 28 ||

How to walk on this path and how to do the *bhajan* of that One God? Thoughtlessness is real *bhajan* and that is within this ever-present ‘experience’. And this ‘experience’ is walking the path. Therefore listen carefully.

Jak kráčet po této cestě a jak provádět *bhadžan/uctívání* Jednoho Boha? Bezmyšlenkovitost je skutečný *bhadžan* a nachází se uvnitř vždy-přítomné „zkušenosti“. A tato „zkušenost“ je kráčením po stezce. Proto naslouchej pozorně.

29. मृत्तिका धातु पाषाणादिक। ऐसिया प्रतिमा अनेक।
बहुतेक लोकांचा दंडक। प्रतिमादेवी ॥ २९ ॥
mṛttikā dhātu pāṣāṇādika | aisiyā pratimā aneka |
bahuteka lokāṁcā daṁḍaka | pratimādevīṁ || 29 ||

That One and true God is worshipped in four ways. There are the so many different idols made of clay, metal and stone. And that One in the ‘all’ is within these idols but the people of this world have turned to rituals and customs.

Tento Jeden jediný a skutečný Bůh je uctíván čtyřmi způsoby. Existuje nesčetné množství různých model vytvořených z hlíny, kovu či kamene. A toto Jedno v tomto „vše“ je uvnitř těchto model, ale lidé tohoto světa se obrátili směrem k rituálům a zvykům.

30. नाना देवांचे अवतार। चरित्रें ऐकती येक नर।
जप ध्यान निरंतर। करिती पूजा ॥ ३० ॥
nānā devāṁce avatāra | caritreṁ aikatī yeka nara |
japa dhyāna niraṁtara | karitī pūjā || 30 ||

Or there are the ‘many’ *incarnations of that God. But when one listens to their stories and their exploits then, that One has become a man. He makes *japa*, does meditation and that *parabrahman* makes *puja* (being yourself that *parabrahman* one starts worshipping). *(The Masters are said to be incarnations of that One God and the disciples do the *japa*, meditation and *puja* etc., but no more. *maharaj*- they like to worship the Master from a distance. “Oh you are so great”, they say from a distance)

Nebo je zde také „mnoho“ *inkarnací Boha. Když ale nasloucháte jejich příběhům a hrdinským činům, pak se toto Jedno stane člověkem. Provádí *džapu*, praktikuje meditaci; toto *parabrahman* dělá *púdžu* (jsouce *parabrahman* začne provádět uctívání). *(Mistři se považují za inkarnace tohoto Jednoho Boha. Žáci však opakují *džapu*, meditují a dělají *púdžu* atd, ale nic víc. Maharadž říkal: „Mají rádi uctívání Mistra s odstupem. „Ó, on je tak velký,“ říkají zpovzdálí).

31. येक सकळांचा अंतरात्मा। विश्वीं वर्ते जो विश्वात्मा।
द्रष्टा साक्षी ज्ञानात्मा। मानिती येक ॥ ३१ ॥
yeka sakalāṁcā aṁtarātmā | viśvīm varte jo viśvātmā |
draṣṭā sāksī jñānātmā | mānitī yeka || 31 ||

Or that One is this *antar-atma* of the ‘all’ and stays within this creation. Then that *purush* is called the *atma* of this creation; He is the seer, the Witness and the *atma* with knowledge, and He is believed to be that One still God. (But that *purush* is the moving, for as the Witness of the moving He accepts this moving ‘all’ as Himself)

Nebo je toto Jedno tímto *antar-átma* „všeho“ a zůstává uvnitř tohoto stvoření. Pak je tento *puruša* nazýván *átma* tohoto stvoření. Je pozorovatel, Svědek a *átma* s poznáním. Má se za to, že On je Jeden jediný, nehybný Bůh. (Avšak tento *puruša* je hybný, jelikož jakožto Svědek polyblivého akceptuje toto hybné „vše“ za Sebe sama.)

32. येक ते निर्मळ निश्चळ। कदापी नव्हेति चंचळ।
अनन्यभावे केवळ। वस्तुच ते ॥ ३२ ॥
yeka te nirmaḷa niścaḷa | kadāpī navheti caṁcaḷa |
ananyabhāveṁ kevaḷa | vastuca te || 32 ||

Or there is that One who is pure and still and can never move. Due to the understanding of ‘no-otherness’ there is this pure knowledge of the Self.

Nebo je zde toto Jedno, které je ryzí a nehybné a nemůže se nikdy pohnout. Na základě pochopení nepřítomnosti „ničeho dalšího“ je zde ryzí poznání „Já“.

33. येक नाना प्रतिमा। दुसरा अवतारमहिमा।
तिसरा तो अंतरात्मा। चौथा तो निर्विकारी ॥ ३३ ॥
yeka nānā pratimā | dusarā avatāramahimā |
tisarā to aṁtarātmā | cauthā to nirvikārī || 33 ||

So first there are the ‘many’ idols. Then there is the *greatness of the incarnations. Thirdly there is this inner-*atma* and the fourth is the never changing. *(My Master is so great.)³

Takže nejdříve je zde „mnoho“ model. Pak je tu *významnost inkarnace. Za třetí je

³*siddharameshwar maharaj* – What reward should the *guru* give to the disciple who pays no attention to the instructions in the *sadguru’s* discourse and fails to act accordingly? Instead, the disciple only recites “*Guru brahma, guru vishnu...*” and does *puja* with frankincense, lamp and food-offerings. Suppose a master orders a servant, “Bring some water,” but the servant neglects this and instead starts dancing around and says “Oh master, what a beautiful face you have, what a fine physique, how wonderful you are.” If the servant acts like this then, what reward will he get from his master? In the same way, if the disciple only makes the *sadguru’s puja* with sweet words then, what is the use of *sadguru’s* speech?

zde toto vnitřní *átma* a to čtvrté je ono neměnné. *Můj Mistr je tak velký.⁴

34. ऐसे हे चत्वार देव। सृष्टीमधील स्वभाव।
यावेगळा अंतर्भाव। कोठेंचि नाही ॥ ३४ ॥
aise he catvāra deva | sṛṣṭīmadhīla svabhāva |
yāvegaḷā antarbhāva | koṭheṁci nāhīn || 34 ||

In this way, that thoughtless Self is these four forms of God and each form is naturally present within this gross creation. But without the inner conviction of this ‘speech’, they cannot all be found.

Takto je bezmyšlenkovité „Já“ těmito čtyřmi formami Boha a každá forma je přirozeně přítomná uvnitř tohoto hrubohmotného stvoření. Bez vnitřního přesvědčení o této „řeči“ však nemohou být nalezeny.

35. अवघें येकचि मानिती। ते साक्ष देव जाणती।
परंतु अष्टधा प्रकृति। वोळखिली पाहिजे ॥ ३५ ॥
avagheṁ yekaci mānīti | te sākṣa deva jāṇatī |
paramtu aṣṭadhā prakṛti | voḷakhilī pāhije || 35 ||

If the people study the scriptures and listen to their Master then, respect will be given to this moving God. Then that Reality becomes the one who knows and that is the witness God. But one should understand that this is the eight-fold *prakṛti*.

Pokud lidé studují písma a naslouchají svému Mistrovi, pak bude respekt vzdáván tomuto hybnému Bohu. Pak se tato Skutečnost stane tím, kdo zná, a to je Bůh svědek. Měli byste však pochopit, že se jedná o osmidílnou *prakṛti*.

36. प्रकृतीमधील देव। तो प्रकृतीचा स्वभाव।
भावातीत माहानभाव। विवेकें जाणावा ॥ ३६ ॥
prakṛtīmadhīla deva | to prakṛtīcā svabhāva |
bhāvātīta māhānabhāva | vivekeṁ jāṇāvā || 36 ||

For if God remains within *prakṛti* then, He is the nature of *prakṛti* ([The witness becomes the witnessed](#)). Beyond understanding there is that ‘great experience’ and that should be known by *vivek*.

Protože pokud zůstane Bůh uvnitř *prakṛti*, pak je přirozeností *prakṛti* ([Svědék se stane pozorovaným](#).) Mimo hranice chápání se však nachází „významná zkušenost“. Ta by měla být poznána pomocí rozlišování/*vivék*.

37. जो निर्मळस ध्याईल। तो निर्मळचि होईल।
जो जयास भजेल। तो तद्रूप जाणावा ॥ ३७ ॥
jo nirmaḷāsa dhyāīla | to nirmaḷaci hoīla |

⁴Siddharaméšvar Mahárádž říkal: „Jakou odměnu může dát Guru žákovi, který nevěnuje pozornost instrukcím Satgurua a chybuje v jednání? Namísto toho žák jen recituje *Guru brahma, guru višnu* a dělá *púdžu* s tyčinkami, *arátí* lampou a *prasádem*. Dejme tomu, že Mistr žákovi přikáže, aby mu přinesl vodu, ale žák místo toho začne tančit dokola a říkat „Ó, Mistře, jakou nádhernou máte tvář, jak jste překrásný“. Když se bude žák chovat takto, jakou odměnu může od Mistra čekat? Stejným způsobem pokud žák provádí jen *púdžu* se sladkými řeči, k čemu je řeč *Satgurua*?

jo jayāsa bhajela | to tadrūpa jāṇāvā || 37 ||

When that *purush* meditates on the pure then, He will become the pure only. But when that *purush* does His *bhajan* to *mula maya* then, He will know *mula maya* only.

Když *puruša* medituje na toto ryzí, pak se stane ryzím. Když ale *puruša* zaměří Svůj *bhadžan/uctívání* na *mula máju*, pak pozná pouze *mula máju*.

38. क्षीर नीर निवडिती। ते राजहंस बोलिजेती।
सारासार जाणती। ते माहानभाव ॥ ३८ ॥
kṣīra nīra nivaḍitī | te rājahansa bolijetī |
sārāsāra jāṇatī | te mātānabhāva || 38 ||

When that One separates the milk from the water then, this is the ‘speech’ of a royal swan. When that One knows the essence and non-essence then, that is that ‘great experience’ (ie. [Self-experience](#))

Když toto Jedno jediné oddělí mléko od vody, pak toto je „řeč“ královské labutě. Jakmile toto Jedno pozná to esenciální a to neesenciální, tak se to nazývá „významná zkušenost“ (tj. [zkušenost](#) „Já“).

39. अरे जो चंचलास ध्याईल। तो सहजचि चळेल।
जो निश्चलास भजेल। तो निश्चळचि ॥ ३९ ॥
are jo cañcalāsa dhyāīla | to sahajaci caḷela |
jo niścalāsa bhajela | to niścalaci || 39 ||

My dear, when that *purush* meditates on the moving then, He natural becomes the moving. When that *purush* does the *bhajan* of the still then, He is still.

Můj drahý, když *puruša* medituje na pohyblivé, stane se přirozeně pohyblivým. Jakmile *puruša* uctívá ([bhadžan](#)) nehybné, je On sám nehybný.

40. प्रकृतीसारिखें चालावें। परी अंतरीं शाश्वत वोळखावें।
सत्य होऊन वर्तावें। लोकांऐसैं ॥ ४० ॥
prakṛtīsārikheṃ cālāveṃ | parī antarīṃ śāśvata voḷakhāveṃ |
satya hoūna vartāveṃ | lokāṃaiseṃ || 40 ||

One should move like the *prakṛti*, but recognize the eternal within this inner space. Then being the Truth one should stay just like the world.

Měli byste se pohybovat jako *prakṛti*, ale chápat to věčné uvnitř tohoto vnitřního prostoru. Pak jsouce Pravdou byste měli zůstat stejně tak jako svět.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
चत्वारदेवनिरूपणनाम समास दुसरा ॥ २ ॥ ११.२
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
catvāradevanirūpaṇanāma samāsa dusarā || 2 || 11.2

Tímto končí 2.kapitola 11.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Promluva o čtyřech bozích“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

11.3 Učení o tomto „Jméně“

समास तिसरा : शिकवण निरूपण
samāsa tisarā : śikavaṇa nirūpaṇa
The Teaching of this ‘Name’

|| Śrī Rām ||

1. बहुतां जन्मांचा सेवट। नरदेह सांपडे अवचट।
येथें वर्तावें चोखट। नितिन्यायें ॥ १ ॥

bahutām janmāṅcā sevata | naradeha sāmpaḍe avacaṭa |
yethem vartāvēṃ cokhaṭa | nitinyāyem || 1 ||

This ‘all’ puts an end to birth and this human body is the falling into great misfortune. ‘Here’ in this ‘all’ one should keep pure through exercising equanimity and justice (justice means *vivek*).

Toto „vše“ skoncovalo se zrozením, lidské tělo je pádem do velkého neštěstí. „Zde“ v tomto „vše“ byste se měli udržovat ryzí prostřednictvím uplatňování vyrovnanosti a spravedlnosti (spravedlnost značí *vivék/rozlišování*).

2. प्रपंच करावा नेमक। पाहावा परमार्थविवेक।
जेणेंकरितां उभय लोका। संतुष्ट होती ॥ २ ॥

prapaṅca karāvā nemaka | pāhāvā paramāṛthaviveka |
jeṇemkaritām ubhaya loka | santuṣṭa hotī || 2 ||

Your *prapanch* should be so properly performed that you will understand the *vivek* of *paramarth*. And on account of this ‘I am’ of *mula maya*, both worlds will be filled with happiness (then this world disappears within this world of *mula maya*). (Jesus Christ-heaven is here, it is just that you have not understood)

Váš světský život/*prapanča* by měl být veden natolik řádně, že pochopíte rozlišování Skutečnosti/*paramartha*. A s ohledem na toto „Já jsem“ *múla máji* budou oba světy naplněny štěstím (pak tento svět zmizí uvnitř světa *múla máji*.) (Ježíš Kristus říkal: „Nebe je zde, vy jste to pouze nepochopili.)

3. शत वरुषें वय नेमिलें। त्यांत बाळपण नेणतां गेलें।
तारुण्य अवघें वेचलें। विषयांकडे ॥ ३ ॥

śata varuṣeṃ vaya nemileṃ | tyānta bālapaṇa neṇatām geleṃ |

tāruṇya avagheṃ vecaleṃ | viṣayārīkade || 3 ||

A life period is said to be of one hundred years. Then in that *paramatma* there appears a childhood lost in ignorance. And due to body consciousness, this *youthfulness of ‘I am’ is expended chasing after sense objects. *(Your body grows older but you do not grow old; *maharaj- I am the youngest here*)

Doba života se počítá cca 100 let. V *paramátman* se objeví dětství, které je ztraceno v nevědomosti. Kvůli tělesnému vědomí je tato *mladistvost „Já jsem“ promrhána v honbě za smyslovými objekty. *(Vaše tělo stárne, vy však nikoli; Maharadž říkal: „Jsem tu nejmladší.“)

4. वृद्धपणीं नाना रोग। भोगणें लागे कर्मभोग।

आतां भगवंताचा योग। कोणे वेळे ॥ ४ ॥

vṛddhapaṇīm nānā roga | bhogaṇeṃ lāge karmabhoga |

ātām bhagavaṃtācā yoga | koṇe veḷe || 4 ||

Then in this pervading and wise ‘all’ there has appeared old age and the ‘many’ diseases and one has to endure the fruits of past actions. Now who has time for communion with God?

Posléze se v tomto prostupujícím a moudrém „vše“ objevilo stáří včetně „mnoha“ nemocí a člověk musí snášet plody minulých činů. Kdo má pak čas na promluvy s Bohem?

5. राजिक देविक उदेग चिंता। अन्न वस्त्र देहममता।

नाना प्रसंगें अवचिता। जन्म गेला ॥ ५ ॥

rājika devika udega ciṃtā | anna vastra dehamamatā |

nānā prasāṅgeṃ avacitā | janma gelā || 5 ||

The various authorities and destiny bring anxiety and worries and then this essential ‘food and covering’ of ‘I am’ gets attached to a gross body. And due this body consciousness, life suddenly goes off (*maharaj- the body is so faithless, it does not even say ‘goodbye’*).

Různé authority i osud samotný přinášejí během života úzkost a obavy. Esenciální „potrava a obal“ tohoto „Já jsem“ se pak připoutá k hrubému tělu. Následkem tohoto tělesného ztotožnění život náhle odezní. (Maharadž říkal: „Tělo je tak nedůvěryhodné. Neřekne ani sbohem.“)

6. लोक मरमरों जाती। वडिलें गेलीं हे प्रचिती।

जाणत जाणत निश्चिती। काये मानिलें ॥ ६ ॥

loka maramarom jāti | vaḍileṃ gelīm he pracitī |

jāṇata jāṇata niścitī | kāye mānileṃ || 6 ||

People are dying all the time because that thoughtless *atma* within this ‘experience’ has been lost. But when there is the ease and assurance of continuous knowing then, what is there to worry about? (*maharaj – care for nothing*)

Lidé neustále umírají, jelikož toto bezmyšlenkovité *átma* bylo ztraceno uvnitř této „zkušenosti“. Jakmile je tu však klid/lehkost a jistota nepřetržitého vědění, čeho se pak

obávat? (Maharadž říkal: „O nic se nestarejte.“)

7. अग्न गृहासी लागला। आणि सावकास निजेला।
तो कैसा म्हणावा भला। आत्महत्यारा ॥ ७ ॥
agna grhāsī lāgalā | āṇi sāvakāsa nijelā |
to kaisā mhaṇāvā bhalā | ātmahatyārā || 7 ||

Suppose the *house is on fire (ie. your body/mind burning with desires) and the one who is sleeping inside does not wake up then, how can that *atma* be called wise? He is killing His own Self. *(*Kabir* – this hut is on fire, but who is there to put out the flames)

Dejme tomu, že začne hořet dům* (tj. vaše tělo/mysl plane tužbami) a ten, kdo spí uvnitř, se neprobudí. Jak lze nazývat toto *átma* moudrým? Zabíjí Své vlastní „Já“. *(*Kabír* říkal: „Tato chatrč je v plamenech, kdo je zde, kdo vás z plamenů dostane?“)

8. पुण्यमार्ग अवघा बुडाला। पापसंग्रह उदंड जाला।
येमयातनेचा झोला। कठीण आहे ॥ ८ ॥
punyamārga avaghā buḍālā | pāpasamgraha udanḍa jālā |
yemayātanečā jholā | kaṭhīṇa āhe || 8 ||

Body consciousness has drowned the path of virtue and that vast *paramatma* has become this collection of sin. And the punishments handed down by the God of time and death are cruel and quite merciless (ie. then you cannot avoid the *karma* you yourself have created).

Tělesné vědomí utopilo cestu ctnosti a toto rozlehlé *paramátman* se stalo sbírkou hříchů. Tresty vynesené Bohem času a smrti jsou kruté a zcela nelítostné (tj. nemůžete se vyhnout *karmě*, kterou jste si vytvořili vy sami).

9. तरी आतां ऐसें न करावें। बहुत विवेकें वर्तावें।
इक लोक परत्र साधावें। दोहीकडे ॥ ९ ॥
tari ātām aiseṁ na karāveṁ | bahuta vivekeṁ vartāveṁ |
ika loka paratra sādhaṁveṁ | dohīkaḍe || 9 ||

Now, one should not live like this and through *vivek* one should exist as this ‘all’. Therefore this world and the world beyond should flourish in the care of this *prakruti* and *purush* (ie. when we hand over this life to Him then, in this world, we need not worry and everything will function as it should function).

Nyní byste takto žít neměli. Skrze rozlišování/*vivék* byste měli existovat jakožto toto „vše“. Pak by měl tento svět i svět „za“ vzkvétat díky péči *prakrti* a *puruši* (tj. když odevzdáme tento život Jemu, pak se v tomto životě nemusíme strachovat a vše bude fungovat tak, jak fungovat má.)

10. आळसाचें फळ रोकडें। जांभया देऊन निद्रा पडे।
सुख म्हणौन आवडे। आळसी लोकां ॥ १० ॥
ālasācēṁ phaḷa rokaḍeṁ | jāmbhayā deūna nidrā paḍe |
sukha mhaṇauna āvaḍe | ālasī lokāṁ || 10 ||

Laziness has its immediate effects and then, one yawns and falls fast asleep (to the Self). The mind finds some happiness there and therefore the world likes laziness (we take a little happiness from this waking state). (Laziness means to do what you should not be doing ie. all these things of the world, and not doing that which you should be doing ie. *shravan*).

Lenost má okamžité následky, zívnete a upadnete rázem do spánku (do „Já“). Mysl zde nalezne nějaké štěstí a tudíž má svět lenost v oblibě. (V tomto bdělém stavu nabydeme nepatrné štěstí.) (Lenost značí dělat to, co byste dělat neměli, tj. všechny záležitosti světa a zároveň nedělání toho, co byste dělat měli, tj. naslouchání/*šravana*.)

11. साक्षेप करितां कष्टती। परंतु पुढें सुरवाडती।
खाती जेविती सुखी होती। येत्नेकरूनी ॥ ११ ॥
sākṣepa karitāṁ kaṣṭatī | paraṁtu puḍheṁ suravāḍatī |
khātī jevitī sukhī hotī | yetneṁkarūnī || 11 ||

Though perseverance is difficult still, afterwards there will be real happiness. And when there is proper effort then, the ‘food’ you will eat will taste very good (this food is the bliss of ‘I am’).

Třebaže je vytrvalost obtížná, přesto posléze vyvstane skutečné štěstí. Je-li zde řádná snaha, pak „jídlo“, které pozřete, bude velmi lahodné chuti (toto jídlo je blažeností „Já jsem“).

12. आळस उदास नागवणा। आळस प्रेत्नबुडवणा।
आळसें करंटपणाच्या खुणा। प्रगट करिती ॥ १२ ॥
āḷasa udāsa nāgavaṇā | āḷasa pretnabuḍavaṇā |
āḷaseṁ karaṁṭapaṇācyā khuṇā | pragata karitī || 12 ||

Laziness plunders dispassion. Laziness ruins great effort. Laziness manifests as the understanding of an unfortunate *jīva*.

Lenost pustoší nezaujatost/odpoutanost. Lenost ruinuje velké úsilí. Lenost se projevuje jakožto pochopení nešťastného *džívy*.

13. म्हणौन आळस नसावा। तरीच पाविजे वैभवा।
अरत्रीं परत्रीं जीवा। समाधान ॥ १३ ॥
mhaṇauna āḷasa nasāvā | tarīca pāvije vaibhavā |
aratrīṁ paratrīṁ jīvā | samādhāna || 13 ||

Therefore you must not be lazy. Then only will there be the glory and grandeur of this ‘all’ and in this world and the world beyond, the heart will rest in complete contentment.

Proto nesmíte být líní. Jedině pak zde bude velkolepost a majestátnost tohoto „vše“. A v tomto světě i ve světě „za“ bude srdce odpočívat v naprosté spokojenosti.

14. प्रेत्न करावा तो कोण। हेंचि ऐका निरूपण।
सावध करून अंतःकरण। निमिष्य येक ॥ १४ ॥
pretna karāvā to koṇa | heṁci aikā nirūpaṇa |

sāvadhā karūna antaḥkaraṇa | nimiṣya yeka || 14 ||

What are the efforts one should make? Listen to that discourse of ‘I am’, this is the only effort required. By remaining very alert, there is this one *antah-karana*, in the twinkling of an eye (*maharaj- you are He at this moment*).

Jaké úsilí byste měli provádět? Naslouchejte této promluvě „Já jsem“, toto je jediné úsilí, jež je žádáno. Díky setrvávání v bdělosti/ostražitosti je zde mrknutím oka toto jedno *antah-karana*. (Maharadž říkal: „Vy jste On právě v tomto okamžiku.“)

15. प्रातःकाळी उठावें। कांहीं पाठांतर करावे।
येथानशक्ती आठवावें सर्वोत्तमासी ॥ १५ ॥
prātaḥkāḷī uṭhāveṃ | kāmhīm pāṭhāntara karāve |
yethānaśaktī āṭhavāveṃ sarvottamāsī || 15 ||

(The inner meaning of the daily actions of a *brahmin* are here described) On *waking up, this inner support of the ‘thing’ should be remembered continuously. And by means of your power/*śakti* (ie. ‘I am always there’) you should remember that which is greater than even this ‘all’. *(*maharaj- the light is not outside, you are the light...when you awake the world comes*)

(Zde je popsán vnitřní význam každodenních činností *brahmína*.) Od probuzení* by měla být nepřetržitě připomínána tato vnitřní podpora „věci“. A na základě vaší síly/*śakti* (tj. Jsem tu vždy) byste si měli připomínat to, co je dokonce ještě větší než toto „vše“. *(Maharadž říkal: „Světlo se nenachází vně, vy jste světlo... když se probudíte, objeví se svět.)

16. मग दिशेकडे जावें। जे कोणासिच नव्हे ठावें।
शौच्य आचमन करावें। निर्मळ जळें ॥ १६ ॥
maga diśekade jāveṃ | je koṇāsica navhe ṭhāveṃ |
śaucya ācamana karāveṃ | nirmala jaḷeṃ || 16 ||

Then go to purify yourself with pure water, in that place where even *mula maya* cannot be found. (*siddharameshwar maharaj – to purify yourself does not mean to go to the toilet. It means to go to atmaram, for no-one sees that; the waters are knowledge*)

Pak se jděte očistit/opláchnout čistou vodou, v místě, kde je nemožné nalézt dokonce i *mūla máju*. (Siddharaméšvar Maharadž říkal: „Očistit se neznamená jít na záchod/do koupelny. Značí to jít do *atmaram*, neboť tam nikdo nevidí; voda značí poznání.)

17. मुखमार्जन प्रातःस्नान। संध्या तर्पण देवतार्चन।
पुढें वैश्यदेवउपासन। येथासांग ॥ १७ ॥
mukhamārajana prātaḥsnāna | saṃdhyā tarpaṇa devatārcana |
puḍheṃ vaiśyadevaupāsana | yethāsānga || 17 ||

There should be the washing of the mouth (ie. with this sacred ‘word’) and the morning bath (ie. purification of the four bodies) and the *sandhya* prayers.⁵ This worship to God

⁵*siddharameshwar maharaj – sandhya* is the special time of prayer where there should be the *sandhi*, ie. that space between a thought left and a thought yet to arise.

should be perfectly made (*siddharameshwar maharaj* – worship God by being God).

Měli byste si vypláchnout ústa (tj. s tímto posvátným „slovem“) a dát si ranní koupel (tj. očistit čtyři těla) a ranní modlitbu/*sandhja*⁶. Toto uctívání Boha by mělo být provedeno důkladně (*Siddharaméshvar Maharadž* říká: „Uctívejte Boha tím, že budete Bohem.“).

18. कांहीं फळाहार घ्यावा। मग संसारधांदा करावा।
सुशब्दे राजी राखावा। सकळ लोक ॥ १८ ॥
kāmhīṁ phalāhāra ghyāva | maga saṁsāradhāṁdā karāvā |
susabdeṁ rājī rākhāvā | sakaḷa loka || 18 ||

Rest there and eat the fruit that is this ‘thing’. Then the worldly affairs should be carried out but still, with this pure ‘word’ you should keep the world of the ‘all’ protected. (*maharaj*- the Saint uses knowledge to stay in the world)

Spočívajte zde a jezte ovoce, jímž je tato „věc“. Světские záležitosti by měly být vykonány, ale přesto, pomocí tohoto ryzího „slova“ byste měli svět tohoto „vše“ chránit. (*Maharadž* říká: „Světci využívají poznání, aby zůstali ve světě.“)

19. ज्या ज्याचा जो व्यापार। तेथे असावे खबर्दार।
दुश्चितपणें तरी पोर। वेढा लावी ॥ १९ ॥
jiyā jyācā jo vyāpāra | tethēṁ asāve khabardāra |
duścitaṇeṁ tarī pora | veḍhā lāvī || 19 ||

And when that *purush* pervades then, He only is and then ‘there’ should be preserved. But if there is inattentiveness (ie. forgetting Oneself), then even a child entangles you.

Když prostupuje *puruša*, existuje pouze On a toto „tam“ by mělo být ochraňováno/udržováno. Je-li zde však nepozornost (tj. zapomenutí Sebe sama), pak vás poplete i pouhé dítě.

20. चुके ठके विसरे सांडी। आठवण जालियां चर्फडी।
दुश्चित आळसाची रकडी। प्रचित पाहा ॥ २० ॥
cuke ṭhake visare sāmḍī | āṭhavaṇa jāliyāṁ carphaḍī |
duścita āḷasācī rakaḍī | pracita pāhā || 20 ||

If you lose or are deceived of, or if you forget or let slip from the mind that ‘thing’ and remember other things then, you will only cry and toss with anger. This is the inattentiveness⁷ of laziness, so therefore understand this ever-present ‘experience’.

Pokud jste ztracen, ošálen anebo zapomenete, nebo mysl vyklouzne z této „věci“ a připomíná si další věci, pak budete rozhozen hněvem a budete pouze naříkat. Toto je nepozornost⁸ vůči lenosti, proto pochopte tuto věčně přítomnou „zkušenost“.

21. याकारणें सावधान। येकाग्र असावें मन।
तरी मग जेवितां भोजन। गोड वाटे ॥ २१ ॥

⁶*Siddharaméshvar Maharadž*: *Sandhja* je zvláštní okamžik během modlitby, kdy by měl vzniknout stav *sandhi* – tedy prostor mezi myšlenkou, která právě odešla, a myšlenkou, která ještě nevyvstala.

⁷8.6 – Inattentiveness or forgetting the ‘thing’ that is nearest to you.

⁸8.6 – Nepozornost či zapomenutí na „věc“, která je vám nejbliž

*yākāraṇem sāvadhāna | yekāgra asāveṇi mana |
tarī maga jevitām bhojana | goḍa vāṭe || 21 ||*

By means of this alert ‘speech’, the mind should be fixed upon this ‘all’ always. Then afterwards, one will enjoy the sweetness of your past actions (ie. then let whatever has to come, come and let whatever has to go, go ie. *karma*, without attachment and rejection and be in Yourself).

Pomocí této bdělé/pozorné „řeči“ by měla mysl být vždy upnuta na toto „vše“. Pak zakusíte sladkost svých minulých činů (tj. pak co má přijít, necht přijde, a co má odejít, necht odejde, tj. nepřítomnost vtažení se do *karmy* či její odmítání, pouhé přebývání v Sobě samém).

22. पुढें भोजन जालियांवरी। काहीं वाची चर्चा करी।
येकांती जाऊन विवरी। नाना ग्रंथ ॥ २२ ॥
*puḍheri bhojana jāliyāṅvarī | kāñhīm vācī carcā karī |
yekāntīm jāūna vīvarī | nānā gramtha || 22 ||*

Having eaten fondly of this ever present moment, your talk will be in this ‘I am’. And going to that ‘place of aloneness’, the ‘many’ scriptures will be deeply understood.

Láskyplným vstřebáváním tohoto přítomného okamžiku bude vaše řeč ukotvena v tomto „Já jsem“. Odchodem na toto „místo jedinosti“ budou pochopena „mnohá“ Písma.

23. तरीच प्राणी शाहाणा होतो। नाहीतरी मूर्खचि राहातो।
लोक खाती आपण पाहातो। दैन्यवाणा ॥ २३ ॥
*tarīca prāṇī śāhāṇā hoto | nāhīntarī mūrkhaci rāhāto |
loka khātī āpaṇa pāhāto | dainyavāṇā || 23 ||*

Then only does wisdom appear in the *prana*; otherwise one remains a fool. And then the world will consume you (you will be drowned in ‘many’ discussions, opinions and disputes etc.) and that *paramatma* will see only misfortunate and misery.

Jedině pak se v *práně* objeví moudrost; jinak zůstanete hlupákem a pozře vás svět (budete zatažen do „mnohých“ debat, názorů, hádek atd.) a toto *paramátman* bude svědkem pouhého neštěstí a bídy.

24. तरीच प्राणी शाहाणा होतो। नाहीतरी मूर्खचि राहातो।
लोक खाती आपण पाहातो। दैन्यवाणा ॥ २३ ॥
*tarīca prāṇī śāhāṇā hoto | nāhīntarī mūrkhaci rāhāto |
loka khātī āpaṇa pāhāto | dainyavāṇā || 23 ||*

If you listen with the attention of one who is with the divine then, this ‘moment of the One’ is never allowed to become empty (ie. this ending ‘moment’ or ‘now’ is overflowing with knowledge). When such proper effort is made in your **prapanch* then, one gains the knowledge that is the best (ie. pure thoughtless knowledge). (To perform your *prapanch* properly is to learn to stay in the ‘now’)

Nasloucháte-li pozorně tomu, kdo je božský, pak tomuto „momentu Jedinosti“ není nikdy dovoleno stát se prázdným (tj. tento končící „moment“ neboli „ted“ nyní pře-

téká/překypuje poznáním). Když je ve vašem světském životě/prapanča vynaloženo takovéto úsilí, pak získáte poznání, které je nejlepší/nejvyšší kvality (tj. ryzí bezmyšlenkovité poznání). (Řádně si plnit povinnosti světského života znamená naučit se přebývat v tomto „ted“/přítomném okamžiku.)

25. काहीं मेळवी मग जेवी। गुंतल्या लोकांस उगवी।
शरीर कारणीं लावी। काहीं तरी ॥ २५ ॥
kāmhīm melāvī maga jevī | guṁtalyā lokāṁsa ugavī |
śarīra kāraṇīm lāvī | kāmhīm tarī || 25 ||

He brings the things together and enjoys them in knowledge. He disentangles Himself from the confusions of the world. When this body is applied to its proper purpose then, there is this ‘thing’.

On dává věci dohromady a těší se jimi v poznání. On Sebe sama vymotal ze zmatků světa. Když je tělo využíváno k řádnému účelu, pak je tu tato „věc“.

26. काहीं धर्मचर्चा पुराण। हरीकथा निरूपण।
वायां जऊं नेदी क्षण। दोहींकडे ॥ २६ ॥
kāmhīm dharmacarcā purāṇa | harīkathā nirūpaṇa |
vāyām jaūṁ nedī kṣaṇa | dohīmkaḍe || 26 ||

When this ‘thing’ recites the glorious virtues of that ancient One and when your discourse is this ‘story’ of *viṣṇu* then, *prakṛti/puruṣ* are not empty for a single moment.

Když tato „věc“ hlásá o velkolepých ctnostech tohoto pradávneho Jednoho Jediného, když je vaší promluvou tento „příběh“ *viṣṇua*, pak nejsou *prakṛti/puruṣa* prázdné ani na okamžik.

27. ऐसा जो सर्वसावध। त्यास कैचा असेल खेद।
विवेकें तुटला समंघ। देहबुद्धीचा ॥ २७ ॥
aisā jo sarvasāvadhā | tyāsa kaimcā asela kheda |
vivekēṁ tuṭalā samāṁgha | dehabuddhīcā || 27 ||

When that *puruṣ* is ever alert in the ‘all’ then, how will that have sorrow and fatigue? For due to *vivek*, Its attachment to body consciousness is gone.

Jestliže je *puruṣa* v tomto „vše“ nepřetržitě bdělý/pozorný, jak by mohl trpět neštěstím a únavou? Tudíž díky rozlišování/*vivék* Jeho připoutanost k tělesnému vědomí zmizela.

28. आहे तितुकें देवाचें। ऐसें वर्तणें निश्चयाचें।
मूळ तुटें उद्वेगाचें। येणें रीतीं ॥ २८ ॥
āhe titukēṁ devācēṁ | aiseṁ vartaṇēṁ niścayācēṁ |
mūla tuṭēṁ udvegācēṁ | yeṇēṁ rītīṁ || 28 ||

When you behave with the conviction that, whatever is here belongs to God only then, the very root of disquiet is removed by thoughtlessness (ie. knowledge is the very root of disquiet).

Když se chováte s přesvědčením, že vše, co je zde, náleží pouze Bohu, samo jádro neklidu

je odstraněno pomocí bezmyšlenkovitosti (tj. poznání je samotné jádro neklidu).

29. प्रपंची पाहिजे सुवर्ण। परमार्थी पंचिकर्ण।
 माहावाक्याचें विवरण। करितां सुटे ॥ २९ ॥
prapañcīm pāhijē suvarṇa | paramārthīm pañcikarṇa |
māhāvākyačēṁ vīvaraṇa | karitām suṭe || 29 ||

Just as in the worldly life, gold is required, so in *paramartha*, the analysis of the three *gunas* and the five elements is necessary (ie. this is proper performance of your *prapanch*). Then by deep thinking over this *great statement ‘You are That’, liberation from these eight is achieved. *(The great statements of *vedanta*; *maharaj*- they say, you are He and finally they say, knowledge is also not true).

Tak jako je ve světském životě potřebné zlato, tak je v *paramártě*/Skutečnosti nezbytná analýza tří *gun* a pěti elementů (tj. toto je řádné naplnění vašeho světského života/*prapancha*). Díky hlubokému přemítání nad tímto *významným tvrzením „Ty jsi To“, je dosaženo velkého osvobození z těchto osmi (pěti elementů a tří *gun*). *(významné prohlášení *védánty*; Maharadž říkal: „Říkají, že Ty jsi On. Nakonec řeknou, že ani poznání není pravdivé.)

30. कर्म उपासना आणि ज्ञान। येणें राहे समाधान।
 परमार्थाचें जें साधन। तेंचि ऐकत जावें ॥ ३० ॥
karma upāsana āṇi jñāna | yeṇēṁ rāhe samādhāna |
paramāρθhācēṁ jēṁ sādhanā | teṁci aikata jāvēṁ || 30 ||

Let there be action/*karma* (ie. ‘He does’), *worship and knowledge/*gnyan*; and then by means of thoughtlessness abide in complete contentment. Thus the only *sadhana* of *paramartha* is listening to this ‘I am’ (ie. forget everything and be in that which remains). *(*siddharameshwar maharaj*– that *buddhi* that was seated in the body is to be lifted out and set beside God)

Nechť je zde činnost/*karma* (tj. On koná), *uctívání a poznání/*džňána*; pomocí bezmyšlenkovitosti přebývejte v úplné spokojenosti. Pak jedinou *sáadhanou paramárty*/Skutečnosti je naslouchání tomuto „Já jsem“ (tj. vše zapomeňte a přebývejte v tom, co zůstane). *(*Siddharaméšhvar Maharadž* říkal: „toto *buddhi*/intelekt, které bylo usazeno v těle, je pozvednuto a posazeno vedle Boha.)

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
 सिकवणनिरूपणनाम समास तिसरा ॥ ३ ॥ ११.३

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
sikavaṇanirūpaṇanāma samāsa tisarā || 3 || 11.3

Tímto končí 3.kapitola 11.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Učení o tomto „Jméně“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

11.4 Rozprava o *vivéce*

समास चौथा : सारविवेकनिरूपण

samāsa cauthā : sāravivekanirūpaṇa

Discourse on *Vivek*

|| Śrī Rām ||

1. ब्रह्म म्हणजे निराकार। गगनासारिखा विचार।
विकार नाही निर्विकार। तेंचि ब्रह्म ॥ १ ॥
brahma mhaṇije nirākāra | gaganāsārikhā vicāra |
vikāra nāhīm nirvikāra | teṃci brahma || 1 ||

brahman means formless. It is thoughtless and can be said to be like the sky. When this modification of ‘I am’ is not then, there is that unmodified *brahman*.

Brahman znamená bezforemné. Je bez myšlenek a dá se přirovnat k obloze. Není-li tu ona modifikace „já jsem“, je tu jen nemodifikované *brahman*.

2. ब्रह्म म्हणजे निश्चळ। अंतरात्मा तो चंचळ।
द्रष्टा साक्षी केवळ। बोलिजे तया ॥ २ ॥
brahma mhaṇije niścala | antarātmā to cañcala |
draṣṭā sāksī kevala | bolije tayā || 2 ||

If *brahman* is called still then, that *antar-atma* is called moving. Then that pure knowledge has become this ‘speech’ of the seer or Witness.

Označíme-li *brahman* jako nehybné, potom je *antar-átma* označováno jako pohyblivé. Potom se ono čiré poznání stalo touto „řečí“ pozorovatele či Svědka.

3. तो अंतरात्मा म्हणजे देव। त्याचा चंचळ स्वभाव।
पाळिताहे सकळ जीव। अंतरी वसोनी ॥ ३ ॥
to antarātmā mhaṇije deva | tyācā cañcala svabhāva |
pālitāhe sakala jīva | antarī vasonī || 3 ||

That *antar-atma* should be called God and He is the nature of a movement. He resides within the inner space and He protects this ‘all’ and the *jīva*.

Tomuto *antar-átma* je možné říkat Bůh a On je podstatou pohybu. On sídlí ve vnitřním prostoru a ochraňuje toto „vše“ a tohoto *džívu*.

4. त्यावेगळे जड पदार्थ। तेणेंवीण देह वेर्थ।
तेणेंचि कळे परमार्थ। सकळ कांही ॥ ४ ॥
tyāvegale jaḍa padārtha | teṇemvīṇa deha vertha |
teṇemci kaḷe paramārtha | sakaḷa kāmhī || 4 ||

Separate to that *antar-atma* there are the inanimate objects, yet without that *antar-atma* the body is a worthless thing. Due to this ‘all thing’, that *paramarth* (Supreme meaning) can be understood.

Nepohyblivé předměty jsou od tohoto *antar-átma* odděleny, ale bez něho by tělo bylo jen bezcennou věcí. Díky této „věci vše“ může být pochopena *paramārtha* (Nejvyšší smysl).

5. कर्ममार्ग उपासना मार्ग। ज्ञानमार्ग सिद्धांतमार्ग।
प्रवृत्तिमार्ग निवृत्तिमार्ग। देवची चालवी ॥ ५ ॥
karmamārga upāsana mārga | jñānamārga siddhāntamārga |
pravṛttimārga nivṛttimārga | devacī cālavī || 5 ||

Due to this God there is the path of action and the path of worship; due to this God there is the path of knowledge and the path of *siddhant* (beyond knowledge). It is this God who has become this world of the ‘all’/*vritti* and He is that complete withdrawal from this also (ie. *nivritti*; no *vritti*).

Díky Bohu je tu cesta činů a cesta uctívání; díky tomuto Bohu je tu cesta poznání a cesta *siddhanty* (za poznáním). Tento Bůh se stal tímto světem „vše“/*vritti*, ale On je zároveň i úplným odtažením se od všeho (tedy *nivritti* – ne *vritti*).

6. चंचळेविण निश्चळ कळेना। चंचळ तरी स्थिरावेना।
ऐसें हे विचार नाना। बरे पाहा ॥ ६ ॥
caṁcaḷeviṇa niścaḷa kaḷenā | caṁcaḷa tarī sthirāvenā |
aiseṁ he vicāra nānā | bare pāhā || 6 ||

Without the moving, the still cannot be understood. But the moving cannot be the still. It is because of this moving that there is thoughtlessness (ie. still) and the ‘many’ thoughts also. Therefore understand the best (ie. pure thoughtless knowledge). (When this moving ‘all’ looks within it becomes that subtle *brahman* and when it looks out it becomes the gross world)

Bez pohyblivého nemůže být nehybné pochopeno. Ale pohyblivé nemůže být nehybným. Díky pohyblivému je tu bez-myšlenkovitost (tedy to nehybné), a také „mnoho“ myšlenek. A proto pochop to nejlepší (tedy čiré poznání za myšlenkami). (Když se toto pohyblivé „vše“ dívá dovnitř, stává se jemným *brahman*, a když se dívá ven, stává se hrubým světem.)

7. चंचळनिश्चळ्याची संधी। तेथें भांबावते बुद्धि।
कर्ममार्गाचे जे विधी। ते मग ऐलिकडे ॥ ७ ॥
caṁcaḷaniścaḷācī saṁdhī | tethem bhāmbāvate buddhi |
karmamārgāce je vidhī | te maga ailikaḍe || 7 ||

The *buddhi* can understand this **sandhi*, the inner space of this moving form. But

‘there’ in the still, this *buddhi* forgets itself. However, when this path of action (‘He does everything’) is made into the ‘many’ rites and rules then, He cannot be found. *(That space where one thought has finished and another has not yet arisen)

Buddhi může pochopit toto **sandhi*, tedy vnitřní prostor této pohyblivé formy. Ale „tam“ uvnitř nehybného toto *buddhi* zapomene na sebe sama. Avšak pokud se z této cesty činů („On dělá vše“) stanou jen „mnohé“ rituály a pravidla, potom On nemůže být nalezen. *(*Sandhi* je prostor, ve kterém jedna myšlenka odešla a další ještě nevznikla.)

8. देव या सकळांचे मूळ। देवास मूळ ना डाळ।

परब्रह्म ते निश्चळ। निर्विकारी ॥ ८ ॥

deva yā sakalāṅce mūla | devāsa mūla nā ḍāḷa |

parabrahma teṁ niścaḷa | nirvikārī || 8 ||

God is the root of this ‘speech’, but that God has neither top nor root. And that *parabrahman* is the still in that unmodified *brahman* (*maharaj- parabrahman has nothing to do with all these things*).

Bůh je kořenem této „řeči“, ale Bůh sám nemá ani vrcholek, ani kořen. A *parabrahman* je oním nehybným v tomto neproměnlivém *brahman* (*Maharádž – parabrahman nemá se všemi těmito věcmi nic společného*).

9. निर्विकारी आणि विकारी। येक म्हणेल तो भिकारी।

विचाराची होते वारी। देखतदेखतां ॥ ९ ॥

nirvikārī āṇi vikārī | yeka mhaṇela to bhikārī |

vicārācī hote vārī | dekhatadekhatām || 9 ||

When the unmodified *brahman* and this modification (ie. ‘all’) are called the same then, that God is still a beggar (‘I want to know’; *this makes me happy*). Still, by continuous understanding of this ‘all’, you will reach that place of thoughtlessness.

Dokud je nemodifikované *brahman* a toto modifikované („vše“) považováno za shodné, potom je Bůh stále jen žebrákem („já chci vědět; díky tomu jsem šťastný“). Nicméně díky nepřetržitému pochopení tohoto „vše“ dosáhneš stavu za myšlenkami.

10. सकळ परमार्थास मूळ। पंचीकर्ण माहावाक्य केवळ।

तेंची करावे प्रांजळ। पुनःपुन्हां ॥ १० ॥

sakala paramārthāsa mūla | pañcīkarṇa māhāvākya kevaḷa |

teñcī karāveṁ prāñjaḷa | punaḥpunhām || 10 ||

This ‘all’ (ie. well performed *prapancha*) is the beginning of *paramartha*. When these elements are analysed they return from where they came (ie. *this ‘all’*) and then when the great statements of *vedanta* are contemplated, that pure knowledge remains. Therefore over and over that pure knowledge should be clearly discerned (*I don’t care for anything, for I don’t exist*).

Toto „vše“ (tedy správně prováděná *prapanča*) je počátkem *paramārthy*. Jsou-li tyto elementy prozkoumány, vrátí se tam, odkud vzešly (tedy do tohoto „vše“), a když následně člověk vstřebá velká tvrzení *védānty*, zůstane tu čiré poznání. A proto by toto čiré poznání mělo být neustále dokola jasně rozlišováno (*nic se mě nedotýká, protože*

já neexistuji).

11. पहिला देह स्थूलकाया। आठवा देह मूलमाया।
अष्ट देह निर्शालियां। विकार कैचा ॥ ११ ॥
pahilā deha sthūlakāyā | āṭhavā deha mūlamāyā |
aṣṭa deha nirśaliyām | vikāra kaimcā || 11 ||

When these eight bodies, from the gross body to the eight body of *mula maya*, are discarded then, how can there be this modification of ‘I am’?

Jakmile je těchto osm těl, počínaje hrubým tělem a konče osmým tělem *mula máji*, odhozeno, jak by tu potom mohla zůstat modifikace „já jsem“?

12. याकारणें विकारी। साचाऐसी बाजीगरी।
येक समजे येक खरी। मानिताहे ॥ १२ ॥
yākāraṇem vikārī | sācāaisī bājīgarī |
yeka samaje yeka khārī | mānitāhe || 12 ||

This ‘I am’ is a deception of that Truth; for then that One is knowing this *sagun* and regards it as the Truth (*maharaj – knowledge takes itself true*).

Toto „já jsem“ je klamně překrytí Pravdy, protože v tomto klamu ono Jediné vnímá *sagunu* a pokládá ji za Pravdu (*Maharádž – poznání považuje samo sebe za pravdivé*).

13. उत्पत्ति स्थिती संव्हार। यावेगळा निर्विकार।
कळयासाठीं सारासार। विचार केला ॥ १३ ॥
utpatti sthiti saṁvohāra | yāvegalā nirvikāra |
kaḷāyāsāṭhīm sārāsāra | vicāra kelā || 13 ||

There is the creation, maintenance and destruction (*ie. body consciousness*) and there is this ‘I am’ that is separate to the unmodified Self. To understand that unmodified, the thoughtless *vivek* between the essence and non-essence has to be made.

Je tu tvoření, udržování a ničení (*tedy tělesné vědomí*) a je tu toto „já jsem“, které je oddělené od nemodifikovaného „Já“. Aby došlo k pochopení nemodifikovaného, je nutné provádět bez-myšlenkovitou *vivěku*/rozlišování mezi podstatným a ne-podstatným.

14. सार असार दोनी येक। तेथें कैचा उरला विवेक।
परिक्षा नेणती तंक। पापी करंटे ॥ १४ ॥
sāra asāra donī yeka | tethem kaimcā uralā viveka |
parikṣā neṇatī taṅka | pāpī karaṅṭe || 14 ||

There is that One essence and this non-essence within *prakruti/purush*. But ‘there’, what *vivek* will remain? Those who do not know this *vivek* are miserable, poverty stricken beggars (*ie. if you do not know your true wealth then, you are a beggar. For then you beg happiness from the things of this world*).

Je tu tato Jediná podstata a je tu toto ne-podstatné uvnitř dvojice *prakruti/puruša*. Ale jaká *vivěka* je potřeba „tam“? Ti, kteří neznají tuto *vivěku*, jsou ubozí žebráci trpící chudobou. (*Tedy pokud neznáte své pravé bohatství, jste žebráci. Protože potom*

žebraíte o štěstí a myslíte, že vám je přinesou věci tohoto světa.)

15. जो येकचि विस्तारला। तो अंतरात्मा बोलिला।
नाना विकारीं विकारला। निर्विकारी नव्हे ॥ १५ ॥
jo yekaci vistāralā | to aṁtarātmā bolilā |
nānā vikārīm vikāralā | nirvikārī navhe || 15 ||

When that One expands then, there is this *antar-atma* and the ‘I am’. And when there comes the ‘many’ modifications within this ‘all’ modification then, that unmodified is as if not there.

Jakmile Jediné expanduje, je tu ono *antar-átma* a „já jsem“. A když potom v tomto modifikovaném „vše“ vzniknou ještě další „mnohé“ modifikace, zdá se, jako by tu ono nemodifikované vůbec nebylo.

16. ऐसैं प्रगटचि आहे। आपुल्या प्रत्ययें पाहे।
काय राहे काय न राहे। हें कळेना ॥ १६ ॥
aiesem pragatāci āhe | āpulyā pratyayem pāhe |
kāya rāhe kāya na rāhe | hem kaḷenā || 16 ||

Like this is this manifestation but though thoughtlessness, you can understand your Self. When, thoughtlessness comes then, there is no question of being or not being (there is no question of *vivek*). (*maharaj* – mind will say, am I there or am I not there?..you are there without saying)

Taková je přirozenost projevu, ale prostřednictvím bez-myšlenkovitosti můžete pochopit své Já. Když přijde bez-myšlenkovitost, není tu žádné bytí či ne-bytí (není potřeba *vivéka*). (*Maharádž* – Mysl se ptá, jsem tu, nebo tu nejsem? Ale vy tu jste – to je fakt, který je za všemi pochybnostmi myslí.)

17. जें अखंड होत जातें। जें सर्वदा संव्हारतें।
रोकडें प्रचितीस येतें। जनामधें ॥ १७ ॥
jem akhaṁḍa hota jātem | jem sarvadā samvāhāratem |
rokaḍem pracitīsa yetem | janāmadhem || 17 ||

When that unbroken *swarup* is *mula maya* then, it comes and it goes. For this *mula maya* is always getting destroyed when it comes in this world (every time you awake, knowledge/‘I am’ is there and between every thought, this knowledge is there. But when many thoughts come, this knowledge is destroyed and then again you go to sleep).

Stane-li se tato nezničitelná *svarúpa mula-májou*, potom přichází a odchází. Protože vždycky, když tato *mula-mája* ve světě vyvstane, je nakonec opět zničena. (Pokaždé, když se probudíte, je tu poznání/„já jsem“ a i mezi každými dvěma myšlenkami je toto poznání. Ale když přijde mnoho myšlenek, tak je toto poznání zničeno a vy zase usnete.)

18. येक रडे येक चर्फडी। येकांची धरी नरडी।
येकमेकां झोंबती बराडी। दुकळले जैसे ॥ १८ ॥
yeka raḍe yeka carphaḍī | yekāṁcī dharī naraḍī |
yekamekāṁ jhōṁbatī barāḍī | dukalale jaise || 18 ||

Then that One cries and that One gets irritated; then that One fights with the other One as if famine-stricken, even ready to break each other's neck.

Potom ono Jediné naříká a ono Jediné je rozzlobené; potom ono Jediné bojuje s dalším Jediným tak, jako se v dobách hladomoru bojuje o jídlo, odhodlané tomu druhému zakroutit třeba i krkem.

19. नाही न्यावे नाही नीति। ऐसे हे लोक वर्तती।
आणि अवघेंच सार म्हणती। विवेकहीन ॥ १९ ॥
nāhīm nyāve nāhīm nīti | aise he loka vartatī |
āṇi avagheṃca sāra mhaṇatī | vivekahīna || 19 ||

When there is no justice and this natural law is not abided by, then that thoughtless *swarup* exists as a gross mundane world and that essence is reduced to body conscious and It says, “There is a lack of *vivek*.”

Jakmile tu není žádná spravedlnost a tento přirozený zákon není ctěn, potom tato bez-myšlenkovitá *svarúpa* přežívá jako hrubý materiální svět a tato podstata je redukována na tělesné vědomí a říká „je tu nedostatek *vivékky*“.

20. धोंडे सांडून सोनें घ्यावें। माती सांडून अन्न खावें।
आणि आवघेंचि सार म्हणावें। बाष्कळपणें ॥ २० ॥
dhoṇḍe sāmḍūna sonem ghyāvem | māṭī sāmḍūna anna khāvem |
āṇi avagheṃci sāra mhaṇāvem | bāṣkaḷapaṇem || 20 ||

They should throw away these stones and take the gold; they should enjoy the food of this ‘I am’ and not the *dirt; and they should not call their absurd behaviour *vivek*.
*(without shit/fertilizer nothing would grow in this world)

Takoví lidé by měli zahodit kamení a vzít si skutečné zlato; měli by si vychutnávat potravu „já jsem“ a ne takovou *špínu. A neměli by nazývat své absurdní chování *vivékou*. *(Bez hnojiva nic v tomto světě neporoste.)

21. म्हणौनि हा विचार करावा। सत्यमार्ग तोचि धरावा।
लाभ जाणोन घ्यावा। विवेकाचा ॥ २१ ॥
mhaṇauni hā vicāra karāvā | satyamārga toci dharāvā |
lābha jāṇona ghyāvā | vivekācā || 21 ||

Therefore, thoughtlessness should be understood and that *purush* should always walk on the path of Truth. And when there is continuous knowing then, one will be rewarded with this real *vivek*.

A proto by měla být pochopena bez-myšlenkovitost a tento *puruša* by měl neustále kráčet po cestě Pravdy. A až tu bude nepřetržitě poznání, potom bude člověk odměněn skutečnou *vivékou*.

22. सारगार येकचि सरी। तेथें परीक्षेस कैंची उरी।
याकारणें चतुरीं। परीक्षा करावी ॥ २२ ॥
sāragāra yekaci sarī | tetheṃ parikṣesa kairīcī urī |
yākāraṇem caturīm | parikṣā karāvī || 22 ||

If the gem and the hailstone are taken as the same then, they cannot have been properly examined. One should not do like this and by means of this ‘speech’, the wise should make careful examination ([when you forget everything then, you can see what is really there](#)).

Pokud člověk považuje drahokamy a bouřkové kroupy za jedno a totéž, tak je nemůže náležitě prozkoumat. Takto by se to nemělo dělat a moudří lidé by s pomocí této „řeči“ měli provádět pečlivé zkoumání. ([Když zapomenete na vše, potom můžete opravdu vidět to, co tu je.](#))

23. जेथें परीक्षेचा अभाव। तेथें दे घाव घे घाव।
सगट सारिखा स्वभाव। लौंदपणाचा ॥ २३ ॥
jetherṁ parīkṣecā abhāva | tetherṁ de ghāva ghe ghāva |
sagaṭa sārīkhā svabhāva | lauṁdapaṇācā || 23 ||

When there is appreciation of the non-existent then, that *brahman* hurts and gets hurt. For then you say everything is the same and you are a slave to your mind.

Když si vážíte něčeho, co ve skutečnosti neexistuje, potom vám *brahman* dává rány a vy dáváte rány *brahman*. Protože potom říkáte, že všechno je jedno a totéž a jste otroky své mysli.

24. घेव ये तेंचि घ्यावें। घेव न ये तें सोडावें।
उंच नीच वोळखावें। त्या नाव ज्ञान ॥ २४ ॥
gheva ye teṁci ghyāvēṁ | gheva na ye teṁ soṁḍāvēṁ |
uṁca nīca voḷakhāvēṁ | tyā nāva jñāna || 24 ||

But when thoughtlessness is accepted then, that Reality is accepted. And when thoughtlessness is not accepted then, that Reality is let slip away. Therefore this ‘I am’ of knowledge should recognize that exalted and eternal *paramatma*.

Ale když přijmete bez-myšlenkovitost, přijali jste i Skutečnost. A když bez-myšlenkovitost nepřijímáte, tak vám Skutečnost klouže mezi prsty. A proto toto poznání „já jsem“ musí rozpoznat ono vznešené a věčné *paramátma*.

25. संसारसांतेस आले। येक लाभें अमर जाले।
येक ते करंटे ठकले। मुदल गेलें ॥ २५ ॥
saṁsārasāṁtesa āle | yeka lābheṁ amara jāle |
yeka te karaṁṭe ṭhakale | mudala geḷeṁ || 25 ||

Having come into this *samsar*, that One can either accept that which is free and immortal or It can let Itself be deceived and become miserable by losing Its immortal nature.

Když toto Jedno vstoupí do *samsáry*, může buď přijmout to, co je svobodné a nesmrtelné, nebo může klamat Samo Sebe a trpět ztrátou Své nesmrtelné podstaty.

26. जाणत्यानें ऐसें न करावें। सार तेंचि शोधून घ्यावें।
असार तें जाणोन त्यागावें। वमक जैसें ॥ २६ ॥
jāṇatyāṇeṁ aiseṁ na karāvēṁ | sāra teṁci śodhūna ghyāvēṁ |

asāra teṁ jāṇona tyāgāveṁ | vamaḥa jaiseṁ || 26 ||

The Knower should not do like this. He should search out and accept His essence. That Reality should know the non-essence and abandon it like vomit.

Ten, kdo má Poznání, by takto jednat neměl. Měl by prozkoumat a přijmout Svou přirozenost. Tato Skutečnost by měla rozpoznat ne-podstatné a odvrhnout je, jako by to byly zvratky.

27. तें वमक करी प्राशन। तरी तें स्वानाचें लक्षण।

तेथें सुचिस्मंत ब्राह्मण। काय करी ॥ २७ ॥

teṁ vamaḥa karī prāśana | tarī teṁ svānāceṁ lakṣaṇa |

tetheṁ sucismaṁta brāhmaṇa | kāya karī || 27 ||

When that Reality eats its own vomit (ie. to know again that which you already know. You are knowledge and you pervade this whole creation. But if you then choose to fix your attention on something within this pervading knowledge then, you become so small and it is like eating that which has already been digested), then that Reality has the attention of a dog. Why would a purified *brahmīn* 'there', do that?

Když Skutečnost jí své vlastní zvratky, chová se jako pes. (Tedy když se snažíte znovu poznat něco, co už víte. Jste poznání a pronikáte veškerým stvořením. Ale když potom upnete svou pozornost na něco konkrétního v tomto vše-prostupujícím poznání, tak se stanete strašně malými a je to stejné, jako byste znovu jedli něco, co jste už předtím strávili.) Proč by pročištěný brahmín „tam“ něco takového dělal?

28. जेहि जैसे संचित केलें। तयास तैसेचि घडलें।

जें अभ्यासी पडोन जडलें। तें तों सुटेना ॥ २८ ॥

jehiṁ jaiseṁ saṁcita keleṁ | tayāsa taisēci ghaḍaleṁ |

jeṁ abhyāśīṁ paḍona jaḍaleṁ | teṁ toṁ suṭenā || 28 ||

Whatever **saṁchit karma* has been created, that will surely come to pass. But when this 'I am' has tumbled down into a body then, these habits are not given up (this 'I am' does not care for the things that come to pass; for it understands, all this is within my 'experience'/knowledge. But when body consciousness comes then, one takes all these things to be happening to me and there is entanglement in them). **(Store of actions performed that will bring results accordingly)*

Veškerou **saṁcita karmu*, kterou si člověk hromadí, si také musí v budoucnosti zcela jistě odžít. Ale když toto „já jsem“ upadne do tělesné totožnosti, není schopno se tohoto zvyku (hromadit další karmu) zbavit. (Toto „já jsem“ se nestará o věci, které přicházejí a odcházejí, protože chápe, že toto vše probíhá jen uvnitř jeho „zkušenosti“/poznání. Ale když přijde tělesné vědomí, tak si člověk představuje, že se všechny ty věci dějí jemu a nechává se do toho zatáhnout.) **(Saṁcita karma je souhrn činů, které v daný čas přinesou své plody.)*

29. येक दिव्यान्नं भक्षिती। येक विष्ठा सावडिती।

आपुल्या वडिलांचा घेती। साभिमान ॥ २९ ॥

yeka divyānneṁ bhakṣitī | yeka viṣṭhā sāvaḍitī |

āpulyā vaḍilāṁcā ghetī | sābhimāna || 29 ||

That One enjoys this divine ‘food’ of ‘I am’ (ie. let come what has to come. It does not change me) and that One collects excrement (ie. becomes a shit factory) and takes the pride of being himself the *atma* (‘I am He’ is then only intellectual understanding).

Toto Jediné si vychutnává božskou „potravu“ „já jsem“ (tedy „nechť přijde to, co má přijít; na mě to nemá žádný vliv“) a toto Jediné také sbírá výkaly (tj. stává se továrnou na hovna) a je pyšné na to, že je *átma*. („Já jsem On“ je potom pouhé intelektuální pochopení.)

30. असो विवेकेविण। बोलणें तितुका सीण।
कोणीयेकें श्रवण मनन। केलेंचि करावें ॥ ३० ॥
aso vivekeviṇa | bolṇeṁ titukā sīṇa |
koṇīyekeṁ śravaṇa manana | keleṁci karāveṁ || 30 ||

Wherever this ‘speech’ has no *vivek* then, there is the worthless and worn out body. Therefore the One within the ‘all’ should make *shravan* and *manana*, again and again.

Jakmile tato „řeč“ postrádá *vivéku*, je tu jen bezcenné a opotřebované tělo. A proto by ono Jedno uvnitř tohoto „vše“ mělo stále dokola provádět *śravanu* a *mananu*.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
सारविवेकनिरूपणनाम समास चौथा ॥ ४ ॥ ११.४
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
sāravivekanirūpaṇanāma samāsa cauthā || 4 || 11.4

Tímto končí 4.kapitola 11.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Rozprava o vivéce“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

11.5 *Rádžakarana*

समास पांचवा : राजकारण निरूपण
samāsa pāncavā : rājakāraṇa nirūpaṇa
Rajakarana

|| Śrī Rām ||

- *Note: raja-king; karana-cause; maharaj – rajakarana* means to know who is the King, He is the real doer.

This chapter, like all chapters, should be understood as instructions to our mind. The ‘other’ is this ‘all’ that keeps us separate from our Self. ‘Other’ is after all a misunderstanding when there is Oneness/‘no-otherness’ only. *maharaj-* the wise person thinks of his mind only.

- *Poznámka: rádža – král; karana – příčina; Maharadž – rádžakarana* značí vědět, kdo je Král. On je skutečný konatel.

Tato kapitola, podobně jako ostatní, by měla být pochopena jakožto instrukce pro naši mysl. Toto „další“/„ostatní“ je tímto „vše“, které nás drží oddělené od našeho „Já“. „Další“/„ostatní“ je koneckonců nepochopením, protože je tu pouze Jednota/„nic dalšího“. Maharadž – moudrý člověk přemýšlí pouze o své mysli.

1. कर्म केलेंचि करावें। ध्यान धरिलेंचि धरावें।
विवरलेंचि विवरावें। पुन्हा निरूपण ॥ १ ॥
karma keleṅci karāveṅ | dhyāna dharileṅci dharāveṅ |
vivaraleṅci vīvarāveṅ | punhā nirūpaṇa || 1 ||

This action (‘**He is doing everything**’) that has been done should be continued; this understanding that has come to the mind, should be retained and then, that thoughtless understanding within this *sagun* discourse should be brought again and again.

Tato činnost („**On dělá vše**“), která byla provedena, by měla pokračovat; toto pochopení, které přišlo do mysli, by mělo být udržováno/uchováno; toto bezmyšlenkovité pochopení uvnitř této promluvy *saguna* by mělo být přiváděno/připomínáno znova a znova.

2. तैसैं आम्हांस घडलें। बोलिलेंचि बोलणें पडिलें।

कां जें बिघडलेंचि घडलें। पाहिजे समाधान ॥ २ ॥

taiseṁ āmhāṁsa ghaḍaleṁ | bolileṁci bolaneṁ paḍileṁ |
kāṁ jem bighaḍaleṁci ghaḍaleṁ | pāhije samādhāna || 2 ||

Like this it was accomplished by us, for due to this ‘speech’, this ‘speech’ ceased. But how can that complete contentment of the Reality be acquired if, that ‘speech’ has been spoiled?

Tímto způsobem bylo ([pochopení](#)) námi završeno, tudíž díky této „řeči“ tato „řeč“ zanikla. Jak ale může být získána úplná spokojenost Skutečnosti, jestliže byla tato „řeč“ zkažena?

3. अनन्य राहे समुदाव। इतर जनास उपजे भाव।

ऐसा आहे अभिप्राव। उपायाचा ॥ ३ ॥

ananya rāhe samudāva | itara janāsa upaje bhāva |
aisā āhe abhiprāva | upāyācā || 3 ||

If the mind understands this meeting place of the ‘all’ and remains there then, ‘no-otherness’ will surely come. Such is the importance of the *sagun* remedy.

Chápe-li mysl toto místo setkání „všeho“ a zůstává zde, pak zajisté přijde to „Jedno jediné“ / „to, kde není přítomno nic dalšího“. Takovou důležitost má lék *saguny*.

4. मुख्य हरिकथा निरूपण। दुसरें तें राजकरण।

तिसरें तें सावधपण। सर्वविषई ॥ ४ ॥

mukhya harikathā nirūpaṇa | dusareṁ teṁ rājakaṛaṇa |
tisareṁ teṁ sāvadhapaṇa | sarvaviṣāṁ || 4 ||

There are four things required; first this ‘story’ of *viṣṇu* ([forget everything and knowing is there](#)); second, there should be *rajaakarana* and thirdly, utmost regard should be given to this ‘all’.

Jsou zapotřebí čtyři věci. První je tento „příběh“ *viṣṇua* ([zapomeňte vše a je tu vědění](#)); za druhé by zde měla být *rādžakarana* a za třetí, nejvyšší pozornost by měla být věnována tomuto „vše“.

5. चौथा अत्यंत साक्षप। फेडावे नाना आक्षप।

अन्याये थोर अथवा अल्प। क्षमा करीत जावे ॥ ५ ॥

cauthā atyarānta sākṣapa | pheḍāve nānā ākṣapa |
anyāye thora athavā alpa | kṣmā karīta jāve || 5 ||

And fourth, there should be determined and steadfast purpose. These four things will remove the ‘many’ obstructions and doubts and then the mistakes of the great *brahman* or the small *jiva* will be forgiven ([ie. the brahman takes Himself to be this ‘all’ and the jiva takes itself to be a body; such are the mistakes that have been committed](#)).

Za čtvrté by tu mělo být odhodlání a neochvějný záměr. Tyto čtyři věci odstraní „mnohé“ překážky i pochybnosti a omyly velkého *brahman* či malého *džívy* budou odpuštěny (tj. *brahman* se považuje za toto „vše“ a *džíva* se považuje za tělo; toto jsou chyby, které byly spáchány.)

6. जाणावें पराचें अंतर। उदासीनता निरंतर।
नीतिन्यायासि अंतर। पडोंच नेदावें ॥ ६ ॥
jāṇāveṃ parāceṃ aṃtara | udāsīnatā niraṃtara |
nītinyāyāsi aṃtara | paḍoṃca nedāveṃ || 6 ||

The One who is detached and beyond this inner space should know this inner space where the *para* speech, 'I am', arises. Therefore this inner space should never give up its nature and maintain its equanimity.

Ten, kdo je ničím nedotčen a mimo tento vnitřní prostor, by měl poznat tento vnitřní prostor, v němž vyvstává řeč *para*, tedy „Já jsem“. Tudíž tento vnitřní prostor by se neměl nikdy vzdát své přirozenosti a měl by si udržovat svůj klid.

7. संकेतें लोक वेधावा। येकूनयेक बोधावा।
प्रपंचहि सावरावा। येथानशक्त्या ॥ ७ ॥
saṃketēṃ loka vedhāvā | yekūnayeka bodhāvā |
prapaṃcahi sāvarāvā | yethānaśaktyā || 7 ||

By the making of this 'I am', the world beyond should be established and then that One within this moving 'all' should be understood. Do not worry for your *prapanch*, for it will be taken care of when you remain in your own power (ie. 'I am'). (*siddharameshwar maharaj – the one who follows paramarth will have his family and properties taken care of*)⁹

Praktikováním tohoto „Já jsem“ by měl být ustanoven svět „za“ a toto Jedno, které je uvnitř tohoto hybného „vše“, by mělo být pochopeno. Nedělejte si starosti ohledně svého světského života, protože pokud budete setrvávat ve své vlastní síle (tj. „já jsem“), bude o něj postaráno. (*Siddharaméšvar říkal: „O rodinu a majetek toho, kdo následuje paramárthu/skutečnost, bude postaráno.“*)¹⁰

8. प्रपंचसमयो वोळखावा। धीर बहुत असावा।
संमंघ पडों नेदावा। अति परी तयाचा ॥ ८ ॥
prapaṃcasamayō voḷakhāvā | dhīra bahuta asāvā |
saṃmaṅgha paḍoṃ nedāvā | atī parī tayācā || 8 ||

You should understand through steady enduring patience and courage that this *prapanch* is the 'all'. And then this very intimate connection with that *purush* should never cease. (*prapanch is this 'all' with concepts and worries and the 'all' is prapanch without concepts and worries*)

Pomocí pevné a neustálé trpělivosti a odvahy byste měli pochopit, že tento světský život/*prapanča* je tímto „vše“. A toto intimní spojení s *purušou* by nemělo nikdy za-

⁹*siddharameshwar maharaj* – The question was asked, “Is the worldly life an obstacle to the Ultimate Accomplishment/*paramartha*?” The reply to those who have knowledge is, “The Ultimate Accomplishment/*paramartha* cannot be hindered by the worldly life.” They will find the worldly life easy to perform and while doing that they will be doing *paramartha*.

¹⁰*Siddharaméšvar Maharadž*: Byla vznesena otázka „Je světský život překážkou ke Konečnému završení/*paramártha*?“ Odpověď těm, majícím poznání, zněla: „Konečné Završení/*paramártha* nemůže být brzděno světským životem. Ti shledají fungování světského života snadným a zatímco si jej plní, provádějí *paramárthu*/Skutečnost.“

niknout. (Světský život/*prapanča* je tímto „vše“ s koncepty a obavami, ale toto „vše“ je světským životem/*prapanča* bez konceptů a obav.)

9. उपाधीसी विस्तारावें। उपाधीत न संपडावें।
नीचत्व पहिलेंच घ्यावें। आणि मूर्खपण ॥ ९ ॥
upādhīsī vistārāveṃ | upādhīta na saṃpadāveṃ |
nīcatva pahileṃca ghyāveṃ | āṇi mūrkhapaṇa || 9 ||

This limiting concept ‘I am’ should be expanded, so much so that one should not be found in that limiting concept anymore. But first you have to accept your lowliness and foolishness! (Look how small I have become. What can this ‘me’ know? Now the time has come to throw of these concepts that have reduced me to this)

Tento omezený koncept „Já jsem“ by měl být rozšířen natolik, že byste v tomto omezeném konceptu neměli být více nalezeni. Nejdříve však musíte přijmout svou podřazenost/pokoru a hloupost/pošetilost! (Pohledte, jak malým jsem se stal. Co může toto „já“ vědět? Nyní nadešel čas tyto koncepty, které mě omezily na toto „já“, odhodit.)

10. दोष देखोन झांकावे। अवगुण अखंड न बोलावे।
दुर्जन सांपडोन सोडावे। परोपकार करूनी ॥ १० ॥
doṣa dekhona jhāṅkāve | avagaṇa akhaṇḍa na bolāve |
dūrajana sāṃpaḍona soḍāve | paropakāra karūnī || 10 ||

The *sin is to be exposed and then overlooked. And that unbroken *brahman* should never ‘speak’ of these sinful qualities. When that one who is far from the *atma* (ie. ego) is found out and left aside then, that *atma* is doing. *(*maharaj*- the only sin is taking Yourself to be a body)

Tento hřích musí být odhalen a poté přehlížen. *(Maharadž říkal: „Jediným hříchem je považovat Sebe sama za tělo.) Toto nepřetržitě *brahman* by nikdy nemělo „hovořit“ o těchto hříšných kvalitách. Jakmile je ten, kdo je vzdálen od *átma* (tj. ego) vypátrán a ponechán stranou, pak koná *átma*.

11. तन्हे भरोच नये। सुचावे नाना उपाये।
नव्हे तेंचि करावें कायें। दीर्घ प्रेत्नें ॥ ११ ॥
taṅhe bharoṃca naye | sucāve nānā upāye |
navhe teṅci karāveṃ kāyeṃ | dīrgha pretneṃ || 11 ||

This remedy of the ‘all’ should not keep the ‘many’ ways and their fruits in its mind. For this action of the ‘all’ cannot be achieved through long burdensome efforts.

Tento lék v podobě „vše“ by neměl ve své mysli udržovat „mnoho“ možností/způsobů a jejich plodů. Proto činnost tohoto „vše“ nemůže být dosažena skrz obtížné úsilí.

12. फड नासोचि नेदावा। पडिला प्रसंग सांवरावा।
अतिवाद न करावा। कोणीयेकासी ॥ १२ ॥
phaḍa nāsoṅci nedāvā | paḍilā prasāṅga sāmvarāvā |
ativāda na karāvā | koṅīyekāsī || 12 ||

Therefore one should not disturb this ‘meeting place’ nor cease to preserve this con-

nection. And one should not have any harsh conversation with that One who is within everyone (“I am like this and I have to do this and she is good and he is bad” are harsh words).

Proto byste neměli vyrušovat toto „místo setkání“ a ani nepřestávat udržovat toto spojení. Neměli byste též vést hrubou konverzaci s Tím, kdo přebývá uvnitř každého. (Hrubými slovy je míněno – „Já jsem takový, já musím udělat toto; ona je dobrá a on je zlý.“)

13. दुसऱ्याचें अभिष्ट जाणावें। बहुतांचें बहुत सोसावें।

न सोसे तरी जावें। दिगांतराप्रती ॥ १३ ॥

*dusaṛyāceṁ abhiṣṭa jāṇāveṁ | bahutāṁceṁ bahuta sosāveṁ |
na sose tarī jāveṁ | digāntarāpratī || 13 ||*

To simply know, brings great love for the other (this ‘all’ is not you, it is the other and you are the *atma*) and this ‘all’ should always agree with this ‘all’. And when you no longer agree with this ‘all’ then, you go beyond the limits of space even. (*maharaj- the Master makes you so big and then He bursts you*)

Jen prostě vědět přináší velkou lásku k ostatním (toto „vše“ není vámi, je tím dalším a vy jste *átma*). Toto „vše“ by mělo vždy s tímto „vše“ souhlasit. Jakmile pak nesouhlasíte ani s tímto „vše“, dostanete se dokonce za hranice prostoru. (Maharadž: „Mistr vás učiní obrovským a pak vás nechá prasknout.“)

14. दुःखः दुसऱ्याचें जाणावें। ऐकोन तरी वांटून घ्यावें।

बरें वाईट सोसावें। समुदायाचें ॥ १४ ॥

*dukhaḥ dusaṛyāceṁ jāṇāveṁ | aikona tarī vāṁṭūna ghyāveṁ |
bareṁ vāīṭa sosāveṁ | samudāyāceṁ || 14 ||*

The sufferings of the other should be known and by listening these *sufferings should be broken and then accepted (understand that these sufferings are concepts caused by objectification and I have taken them as mine; then only can they be accepted as knowledge. When you see the sufferings of another still, you do not feel their suffering. How can you? For you hold the strong concept that, I am not that body. Then naturally you are the witness. And if you hold the strong concept that, ‘I am not this body either’ then, you will naturally be its witness also). When that thoughtless Self can endure the worst (“I am a body with so many troubles”), then there is this ‘meeting place’ (this ‘meeting place’ is the ‘all’; the *prana*, *gunas*, elements, senses, ‘many’ thoughts etc. all come together ‘here’ and rest in bliss). *(*maharaj- pain is simply a sensation we are not accustomed to*)

Utrpení ostatních by mělo být poznáno a pomocí naslouchání by mělo být toto utrpení (Maharadž: „Bolest je pouhý pocit, na který nejsme zvyklí.“) přerušeno a poté přijato (pochopte, že toto strádání/utrpení jsou koncepty způsobené objektivizací a vy jste je přijali za své vlastní; jedině pak mohou být přijaty jakožto poznání. Když vidíte utrpení ostatních, přesto toto jejich utrpení necítíte. Jak byste mohli? Proto si držte silný koncept „já nejsem tímto tělem“. Pak jste přirozeně pozorovatelem. Držíte-li se tohoto silného konceptu, pak budete přirozeně jeho svědkem). Jakmile toto bezmyslenkovité „Já“ dokáže snést to nejhorší („Já jsem tělo s tolika mnoha problémy“), pak je zde

toto „místo setkání“ (toto „místo setkání“ je toto „vše“; *prána, guny, elementy, smysly, „mnoho“ myšlenek atd., vše dohromady vejde do tohoto „zde“ a odpočívá v blaženosti.*)

15. अपार असावें पाठांतर। सन्निधचि असावा विचार।
सदा सर्वदा तत्पर। परोपकारासी ॥ १५ ॥
apāra asāveṃ pāṭhāntara | sannidhaci asāvā vicāra |
sadā sarvadā tatpara | paropakārāsī || 15 ||

Learn by heart that which has no limit. Have the thoughtless understanding of that which is most close to you and always, everywhere be absorbed in That which is most beneficial to the other (pure knowledge is the only thing that is of any benefit to the other/‘all’).

Naučte se z paměti to, co nemá žádné hranice. Mějte bezmyšlenkovité pochopení toho, co je vám nejbližší a vždy a všude buďte absorbovaní do Toho, jež je nejprospěšnější ostatním (ryzí poznání je jedinou věcí, která je ostatním/„vše“ užitečná/prospěšná.)

16. शांती करून करवावी। त-हे सांडून सांडवावी।
क्रिया करून करवावी। बहुतांकरवी ॥ १६ ॥
śāntī karūna karavāvī | taṛhe sāṅḍūna sāṅḍavāvī |
kriyā karūna karavāvī | bahutāṅkarāvī || 16 ||

By creating peace, the other is made peaceful; by leaving aside any differences of things and kinds, the other leaves aside differences of things and kinds. And by the doing of this ‘all’ action, the other does this ‘all’ action (*maharaj* – this understanding becomes your hobby).

Vybudováním klidu je učiněno klidným i to ostatní; ponecháním stranou veškerých rozdílností a druhů nechá stranou rozdílnosti a druhy i to ostatní. A děláním činnosti tohoto „vše“, bude dělat tuto činnost „vše“ to ostatní. (Maharadž: „Toto pochopení se stane vaším koníčkem“.)

17. करणें असेल अपाये। तरी बोलोन दाखऊं नये।
परस्परेंचि प्रत्यये। प्रचितीस आणावा ॥ १७ ॥
kaṛaṇeṃ asela apāye | tarī bolona dākhaūṃ naye |
paraspareṅci pratyaye | pracitīsa āṅāvā || 17 ||

If the action is going to be harmful (“I am doing”) then, it should be ‘spoken’ and not revealed (ie. not allowed to become objective). And then by understanding that any action is utterly apart from Myself, that *nirgun* understanding can be brought to this *sagun* ‘experience’ (*siddharameshwar maharaj* – doing nothing is the greatest worship).

Může-li být nějaká budoucí činnost škodlivá („Já konám“), pak by měla být pouze „vyřčena“ a ne odhalena/odkryta (tj. nesmí se stát objektivní). A následně pochopením toho, že žádná činnost není zcela stranou od „Já“/Mne, toto pochopení *nirguna* může vejít do „zkušenosti“ *saguna* (Siddharaméšvar Maharadž: „Nicedělání je tím nejvyšším uctíváním.“)

18. जो बहुतांचे सोसीन। त्यास बहुतेक लोक मिळेना।
 बहुत सोसितां उरेना। महत्व आपुलें ॥ १८ ॥
jo bahutāñce sosīna | tyāsa bahuteka loka miḷenā |
bahuta sositāñ urenā | mahatva āpuleñ || 18 ||

When that *purush* is not in agreement with this ‘all’, then this world of the ‘all’ cannot come together with that *purush*. And when this ‘all’ agrees with this world of the ‘many’ then, your importance will be lost (first you forget your Self and become knowledge and when this knowledge is forgotten, you become a *jiva*).

Když není *puruša* ve shodě s tímto „vše“, pak se tento svět „vše“ nemůže spojit s tímto *purušou*. A pokud toto „vše“ souhlasí s tímto světem „mnoha“, pak bude vaše důležitost ztracena (nejdříve zapomenete na své „Já“ a stanete se poznáním, a když je zapomenuto toto poznání, stanete se *džívou*.)

19. राजकारण बहुत करावें। परंतु कळोंच नेदावें।
 परपीडेवरी नसावें। अंतःकरण ॥ १९ ॥
rājakāraṇa bahuta karāveñ | parañtu kaḷoñca nedāveñ |
parapīḍevarī nasāveñ | añtaḥkaraṇa || 19 ||

One should make this *raja-karana* of the ‘all’ (ie. the King/*atma* does) but there should not be any quarrelling with it (ie. “I do”). In this way, this **antah-karana* should not become a distress and torment for the other/‘all’. *(The *antar-karana* simply knows but when it accepts body consciousness then there comes mind, *buddhi*, *chitta* and ego)

Měli byste učinit tuto *radža-karanu* tímto „vše“ (tj. Král/*Átma* koná). Neměla by zde s ní být žádná hádka/neshoda (tj. „já konám“). Tímto způsobem by se tato **antah-karana* neměla stát utrpením a strastí pro to ostatní/„vše“. *(*antah-karana* jednoduše ví, ale jakmile přijme tělesné vědomí, pak přijde mysl, *buddhi*, *čitta* a *ego*.)

20. लोक पारखून सांडावे। राजकारणें अभिमान झाडावे।
 पुन्हा मेळऊन घ्यावें। दुरील दोरे ॥ २० ॥
loka pāraḥkūna sāñḍāve | rājakāraṇeñ abhimāna jhāḍāve |
punhā meḷāūna ghyāveñ | durīla dore || 20 ||

The world should be examined and continually dropped, and by *raja-karana* your pride should be dismissed. Again and again you should bring the people together by this far-reaching connection, “Everyone is my Self”.

Svět by měl být prozkoumán a nepřetržitě odhazován a pomocí *rádža-karany* by měla být vaše pýcha rozpuštěna. Znovu a znovu byste pomocí tohoto dalekosahajícího spojení měli spojovat lidi dohromady; „Vše je mé Já“.

21. हिरवटासी दुरी धरावें। कचरटासी न बोलावें।
 समंघ पडता सोडून जावें। येकीकडे ॥ २१ ॥
hiravaṭāsī durī dharāveñ | kacaraṭāsī na bolāveñ |
samañgha paḍatā soḍūna jāveñ | yekīkaḍe || 21 ||

The arrogant (ie. *ego*) should be kept at a distance and that lowly character (ie. *mind*) should not be ‘spoken’ with. Therefore this connection with body consciousness should

be dropped and left behind.

To arrogant (tj. ego) by mělo být drženo v patřičné vzdálenosti a s tímto nízký charakterem (tj. mysl) by nemělo být mluveno. Tudíž toto spojení s tělesným vědomím je třeba odhodit a ponechat stranou.

22. ऐसैं असो राजकारण। सांगतां तैं असाधारण।
सुचित अस्तां अंतःकरण। राजकारण जाणे ॥ २२ ॥
aiseiṁ aso rājakāraṇa | sāṅgatāṁ teiṁ asādhāraṇa |
sucita astāṁ antaḥkaraṇa | rājakāraṇa jāṇe || 22 ||

Now when there is such *rajakarana* then, thoughtlessness is not being understood; for it is the very alert *antah-karana* that knows *rajakarana* (ie. it is knowing; knowing has to be dropped if there is to be pure knowledge).

Když je tu *rādžakarana* tohoto typu, pak nebyla bezmyšlenkovitost pochopena; tudíž je to tato velmi bdělá *antah-karana*, která zná *rādžakaranu* (tj. je to vědění; má-li tu být ryzí poznání, vědění musí být odhozeno.)

23. वृक्षीं रूढासी उचलावें। युद्धकर्त्यास ढकलून द्यावें।
कारबाराचें सांगावें। आंग कैसें ॥ २३ ॥
vṛkṣīṁ rūḍhāsī ucalāveṁ | yuddhakartyāsa ḍhakaḷūna dyāveṁ |
kārabārāceṁ sāṅgāveṁ | āṅga kaiseṁ || 23 ||

That which is *common in all beings (ie. knowledge/knowing) should be made to grow and that which causes all troubles and fighting and sees differences should be pushed aside. But still these are matters of the ‘all’ and not thoughtlessness. *(*maharaj* – see the common in all)

To, co je *společné ve všech živých bytostech (tj. poznání/vědění) by mělo narůstat a to, co způsobuje všechny problémy, boje a vidí rozdílnosti, by mělo být odstrčeno stranou. Přesto, toto jsou záležitosti tohoto „vše“ a nikoli bezmyšlenkovitosti. *(Maharadž: „Pochopte to společné ve všech.“)

24. पाहातां तरी सांपडेना। कीर्ति करू तरी राहेना।
आलें वैभव अभिळासीना। कांहीं केल्यां ॥ २४ ॥
pāhātāṁ tarī sāṁpaḍenā | kīrti karūṁ tarī rāhenā |
āleṁ vaibhava abhilāsīnā | kāṁhīṁ kelyāṁ || 24 ||

You can understand this ‘all’, yet He cannot be caught. His pervasiveness is everywhere, yet He stays no-where. He has *majesty and splendour but has no desire for this ‘thing’. *(The qualities of the ‘thing’ but He is beyond all these.)

Můžete pochopit toto „vše“, a přesto Jeho chytit/vystopovat nelze . Jeho všudypřítomnost je všude, a přesto On nezůstává nikde. Je s ním spojována *velkolepost a majestátnost *(tj. Kvality této „věci“, ale on je mimo to všechno), avšak On nemá touhu po této „věci“.

25. येकांची पाठी राखणें। येकांस देखो न सकणें।
ऐसीं नव्हेत कीं लक्षणें। चातुर्याचीं ॥ २५ ॥

*yekāṁcī pāṭhī rākhaṇeṁ | yekāṁsa dekho na sakaṇeṁ |
aisīṁ navheta kīṁ lakṣaṇeṁ | cāturvācīṁ || 25 ||*

Do not keep the support of this *jīva* and search out and understand that One; otherwise how can there be the attention of the wise?

Nedržte se podpory tohoto *džīvy* a nalezněte a pochopte toto Jedno; jak by zde jinak mohla být pozornost toho moudrého?

26. न्याय बोलतां हि मानेना । हित तेचि न ये मना ।
येथें कांहींच चालेना । त्यागेंवीण ॥ २६ ॥
*nyāya bolatāṁhi māneṇā | hita teṁci na ye manā |
yetheṁ kāṁhīṁca cāleṇā | tyāgeṁvīṇa || 26 ||*

If justice (ie. that eternal Self) and this ‘speech’ are not valued then, the benefit of thoughtlessness can never come to the mind. But this ‘thing’ ‘here’ will never happen without first giving up this world.

Pokud si nevážíte spravedlnosti (tj. tohoto věčného Já) a této „řeči“, prospěch z bezmyšlenkovitosti nemůže nikdy přijít do mysli. Avšak tato „věc“ „zde“ se nikdy nestane, dokud se nevzdáte tohoto světa.

27. श्रोतीं कळोन आक्षेपिलें । म्हणौन बोलिलेंचि बोलिलें ।
न्यूनपूर्ण क्षमा केलें । पाहिजे श्रोतीं ॥ २७ ॥
*śrotīṁ kaḷona ākṣepileṁ | mhaṇauna bolileṁci bolileṁ |
nyūnapūrṇa kṣmā keleṁ | pāhije śrotīṁ || 27 ||*

In the listener there has to be definite and determined understanding. Therefore, only this ‘speech’ is to be ‘spoken’ and in the listener the incomplete and the complete should be patiently endured (ie. let whatever comes, come and whatever goes, go).

V posluchači musí být rozhodné a odhodlané pochopení. Tudíž musí být „pronášena“ pouze tato „řeč“ a úplné a neúplné by měly být v posluchači trpělivě snášeny (tj. necht přijde, co přijde a odejde, co odejde).

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
राजकारणनिरूपणनाम समास पांचवा ॥ ५ ॥ ११.५
*iti śrīdāsabodhe gurusīṣyasamvāde
rājakāraṇanirūpaṇanāma samāsa pāṁcavā || 5 || 11.5*

Tímto končí 5.kapitola 11.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Rádžakarana“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

11.6 Znaky *Mahánty* (duchovního učitele)

समास सहावा : महंत लक्षण

samāsa sahāvā : mahānta lakṣaṇa

The Nature of the *antar*-atma

|| Śrī Rām ||

1. शुद्ध नेटके ल्याहावे। लेहोन शुद्ध शोधावे।

शोधून शुद्ध वाचावे। चुकों नये ॥ १ ॥

śuddha neṭakeri lyāhāveri | lehona śuddha śodhāveri |

śodhūna śuddha vācāveri | cukom naye || 1 ||

He should write this story of the ‘all’ well and accurately and while writing, any errors should be properly corrected. Having corrected any errors, He should read it clearly, without making any mistakes. (To forget this imagined world and be ever present is to write properly; and to read clearly is to witness it)

Měl by psát příběh tohoto „vše“ správně a přesně a při psaní by měl pečlivě opravovat všechny chyby. A poté, co opraví všechny chyby, by měl to, co napsal, zřetelně a bez chyb přečíst. (Správně a přesně psát znamená zapomenout na tento vymyšlený svět a být neustále v přítomnosti a zřetelně číst znamená být pouhým svědkem.)

2. विश्कलित मात्रुका नेमस्त कराव्या। धाट्या जाणोन सदृढ धराव्या।

रंग राखोन भराव्या। नाना कथा ॥ २ ॥

viśkalita mātrukā nemasta karāvyā | dhāṭyā jāṇona sadṛḍha dharāvyā |

raṅga rākhona bharāvyā | nānā kathā || 2 ||

This mother of creation (ie. *mula maya*) should restrain the scattered and disordered ideas and concepts. Through firm conviction, bold and skilful knowing should be held (ie. ‘I am not a body; I am Knowledge and my nature is to be and to effortlessly know’). The splendour of this ‘story’ should be guarded and it should fill up this world of the ‘many’ stories (ie. every thought is the beginning of another story).

Tato matka stvořeného (tedy *mula mája*) by se měla stranit všech pomýlených idejí a konceptů, které se všude kolem rozbujely. S podporou pevného přesvědčení je třeba udržovat jasné a hluboké poznání (tedy „já nejsem tělo; jsem Poznání a mou podstatou

je být a přirozeně vědět“). Vznešenost tohoto „příběhu“ by měla být střežena a měla by naplnit celý svět všech ostatních „mnohých“ příběhů (kde každá myšlenka je počátkem dalšího příběhu).

3. जाणायाचें सांगतां न ये। सांगायाचें नेमस्त न ये।

समजल्याविण कांहींच न ये। कोणीयेक ॥ ३ ॥

*jāṇāyāceṁ sāṅgatāṁ na ye | sāṅgāyāceṁ nemasta na ye |
samajalyāviṇa kāṁhīṁca na ye | koṇīyeka || 3 ||*

‘I am’ and I do not exist, are quite different and such differences are understood by Him. Knowing cannot be thoughtlessness and thoughtlessness cannot be limited to knowing. But without first understanding this ‘thing’ there cannot be that One who is within everyone.

„Já jsem“ a „já neexistuji“ jsou naprosto odlišné stavy a On tyto rozdíly chápe. Poznání nemůže být bez-myšlenkovitostí a bez-myšlenkovitost nemůže být omezena na poznání. Ale aby mohl být pochopen Onen Jediný, který je ve všech, musí být nejprve pochopena tato „věc“.

4. हरिकथा निरूपण। नेमस्तपणें राजकारण।

वर्तायाचें लक्षण। तेंहि असावें ॥ ४ ॥

*harikathā nirūpaṇa | nemastapaṇeṁ rājakāraṇa |
vartāyāceṁ lakṣaṇa | teṁhi asāveṁ || 4 ||*

This ‘story’ of *viṣṇu* (ie. knowing) has the restraint of *rajakarana* (‘He does’ ie. knowledge). Therefore even while ‘experiencing’ this sense of existing, that Reality should be understood (He uses knowledge but does not touch knowledge).

„Příběh“ *Višnu* (tedy vědění) je ovládán *rádžakáranou* („On je konatelem všeho“ – tedy poznání). A proto, i když je „zakoušen“ tento pocit bytí, důležitější je pochopit Skutečnost (On používá poznání, ale vůbec se poznání nedotýká).

5. पुसों जाणे सांगों जाणे। अर्थांतर करू जाणे।

सकळिकांचें राखों जाणे। समाधान ॥ ५ ॥

*pusōṁ jāṇe sāṅgōṁ jāṇe | arthāntara karū jāṇe |
sakaḷikāṁceṁ rākhoṁ jāṇe | samādhāna || 5 ||*

Due to knowing, that *purush* pushes away the ‘many’ thoughts and due to knowing, that *purush* invites thoughtlessness within. Due to knowing, that inner meaning gets revealed and due to knowing, that *purush* protects this ‘all’ and this brings complete contentment/*samadhan*.

Díky poznání odhodí tento *puruša* „mnohé“ myšlenky a díky poznání pozve dovnitř bez-myšlenkovitost. Díky poznání se vnitřní význam plně rozvine a díky poznání tento *puruša* chrání toto „vše“ a to mu přinese naprostou spokojenost/*samádhana*.

6. दीर्घ सूचना आधीं कळे। सावधपणें तर्क प्रबळे।

जाणजाणोनि निवळे। येथायोग्य ॥ ६ ॥

*dīrgha sūcanā ādhīṁ kaḷe | sāvadhapaṇeṁ tarka prabaḷe |
jāṇajāṇōni nivāḷe | yethāyogyā || 6 ||*

At the source, He has this continuous and deep acquaintance with *prakruti*. With alertness and penetrating discernment, He goes on knowing more and more and in this way becomes pure.

Uvnitř má neustálé a hluboké pochopení *prakruti*. Pozorně a s bedlivým rozlišováním získává stále větší poznání a tím se pročištuje.

7. ऐसा जाणे जो समस्त। तोचि महंत बुद्धिमंत।

यावेगळे अंतवंत। सकळ कांहीं ॥ ७ ॥

*aisā jāṇe jo samasta | toci mahānta buddhimānta |
yāvegaḷeṁ antavan̄ta | sakāḷa kāṁhīm || 7 ||*

When that *purush* knows this ‘all’ then, He possesses the *buddhi* of a *mahanta*. But without this ‘speech’, this ‘all thing’ is sure to be destroyed (by the body intellect/*buddhi*).

Jakmile tento *puruša* poznal toto „vše“, potom je držitelem *buddhi mahánty*. Ale bez této „řeči“ je tato „věc vše“ dozajista odsouzena k zániku (prostřednictvím tělesného intelektu/*buddhi*).

8. ताळवेळ तानमानें। प्रबंद कविता जाड वचनें।

मज्यालसी नाना चिन्हें। सुचती तया ॥ ८ ॥

*tāḷaveḷa tānamāneṁ | prabaṁda kavita jāḍa vacaneṁ |
majyālasī nānā cinheṁ | sucatī tayā || 8 ||*

He plays the **tala* while singing this divine poem of the Saints and then the ‘many’ lowly qualities gather together as this ‘all’ around Him. *(He forgets the world and sees Himself in every action)

On hraje **tálu* a zpívá tuto božskou báseň Světců a díky tomu se „mnohé“ nižší kvality sjednocují v tomto „vše“ kolem Něj. *(Zapomene na svět a vidí Sebe Sama v každém činu.)

9. जो येकांतास तत्पर। आधीं करी पाठांतर।

अथवा शोधी अर्थांतर। ग्रंथगर्भीचें ॥ ९ ॥

*jo yekāntāsa tatpara | ādhīm karī pāṭhāntara |
athavā śodhī arthāntara | graṁthagarbhīm̄ceṁ || 9 ||*

That *purush* is absorbed in His own aloneness, for He has imbibed the teachings of his *guru* and has found His own beginning.¹¹ He has searched and found out the inner meaning and essence of the scriptures.

Tento *puruša* je ponořen ve své samotě, protože vstřebal učení svého *Gurua* a našel Svůj vlastní počátek.¹² Hledal a našel skrytý význam a podstatu posvátných textů.

¹¹Gospel of Thomas – Blessed is the one who stands at the beginning; that one will know the end and will not taste death.

¹²*Evangelium Sv. Matouše* – 18. Učedníci řekli Ježíšovi: Pověz nám, jaký bude náš konec. Ježíš řekl: Už jste odkryli počátek, že se ptáte po konci? Tam, kde je počátek, tam bude i konec. Blažený je ten, kdo stojí na počátku. Takový pozná i konec a neokusí smrt.

10. आधींच सिकोन जो सिकवी। तोचि पावे श्रेष्ठ पदवी।
गुंतल्या लोकांस उगवी। विवेकबळें ॥ १० ॥
ādhīmca sikona jo sikavī | toci pāve śreṣṭha padavī |
gumṭalyā lokāmsa ugavī | vivekabaḷeṁ || 10 ||

That *purush* has studied this *source from where all learning has arisen and thereupon, He has acquired thoughtlessness. By steadfast *vivek* the entanglements within this world have been unravelled. *(From this place of knowledge/‘I am’ ie. the beginning of space and time; all worldly knowledge has arisen)

Tento *puruša* prostudoval zdroj, ze kterého vyvěrají všechna učení, a tím dosáhl bezmyšlenkovitosti. Pomocí nepřerušované *vivěky* se všechna pouta k tomuto světu uvolnila. *(Z tohoto místa poznání/„já jsem“, tedy z místa, odkud vyvstává čas a prostor, vzešlo veškeré světské poznání.)

11. अक्षर सुंदर वाचणें सुंदर। बोलणें सुंदर चालणें सुंदर।
भक्ति ज्ञान वैराग्य सुंदर। करून दावी ॥ ११ ॥
akṣara suṁdara vācaṇeṁ suṁdara | bolāṇeṁ suṁdara cālaṇeṁ suṁdara |
bhakti jñāna vairāgya suṁdara | karūna dāvī || 11 ||

Then He ‘writes’ beautifully and He ‘reads’ beautifully. Then He ‘speaks’ beautifully and ‘moves’ beautifully. Then He is the expression of beautiful devotion/*bhakti*, knowledge/*gnyan* and renunciation/*vairagya*.

Potom On krásně „píše“ a On krásně „čte“. Potom On krásně „mluví“ a krásně se „pohybuje“. Potom je On ztělesněním půvabné oddanosti/*bhakti*, poznání/*džñāna* a nezaújatosti/*vairagya*.

12. ज्यास येत्नचि आवडे। नाना प्रसंगीं पवाडे।
धीटपणें प्रगटे दडे। ऐसा नव्हे ॥ १२ ॥
jayāsa yetnaci āvaḍe | nānā prasāṅgīm pavāḍe |
dhīṭapaṇeṁ pragṭe daḍe | aisā navhe || 12 ||

When that *purush* has a great fondness for proper effort (ie. forget everything) then, the ‘many’ efforts enter within this ‘I am’ connection. With patience and courage He finds Himself and thereafter never loses Himself again.

Jakmile má tento *puruša* velikou náklonnost ke správnému úsilí (tedy zapomenout na vše), potom „mnohá“ úsilí vstoupí přirozeně do tohoto spojení „já jsem“. Trpělivě a s odvahou hledá a najde Sebe Sama a pak už Sám Sebe nikdy neztratí.

13. सांकडीमधें वर्तो जाणे। उपाधीमधें मिळों जाणे।
अलिप्तपणें राखों जाणे। आपणासी ॥ १३ ॥
sāṅkadīmādherṁ vartōṁ jāṇe | upādhīmādherṁ miḷōṁ jāṇe |
alīptapaṇeṁ rākhoṁ jāṇe | āpaṇāsī || 13 ||

He knows how to exist within the difficulties; He knows how to stay within the limiting concepts; He knows and protects His own Self by remaining aloof.

On ví, jak žít uprostřed těžkostí; On ví, jak přebývat v omezujících konceptech; On zná

a chrání Své vlastní Já tím, že zůstává od toho všeho stranou.

14. आहे तरी सर्वां ठाई। पाहों जातां कोठेंचि नाही।
जैसा अंतरात्मा ठाईचा ठाई। गुप्त जाला ॥ १४ ॥
āhe tarī sarvāṁ ṭhāī | pāhoṁ jātaṁ koṭheṁci nāhī |
jaisā antaratmā ṭhāīcā ṭhāī | gupta jāla || 14 ||

His presence is within this ‘all’ place but if one tries to find Him, *He is not found anywhere. For He is just like the *antar-atma* and is hidden within His original place. *(*maharaj – you are yourself He. . . how to kiss yourself?*)

Místem, kde je neustále přítomen, je toto „vše“, ale když se ho člověk pokouší hledat, nemůže *Jej nikde nalézt. Protože On je vlastně totožný s *antarátma* a je skryt uvnitř, tam, kde je jeho prapůvodní místo. *(*Randžit Maharádž – vy sami jste On. . . jak můžete dát sami sobě polibek?*)

15. त्यावेगळे कांहीच नसे। पाहों जातां तो न दिसे।
न दिसोन वर्तवीतसे। प्राणीमात्रांसी ॥ १५ ॥
tyāvegaleṁ kāṁhīcā nase | pāhoṁ jātaṁ to na dise |
na disona vartavītase | prāṇīmātrāṁsī || 15 ||

Without that *purush* this ‘thing’ cannot be and even when one tries to see Him, still He cannot be seen. And though He is not seen still, He presides over all the activities in the *prana* (*He functions through knowledge and is the Knower within the senses*).

Bez tohoto *puruši* by tato „věc“ nemohla existovat, ale i když se Jej člověk pokouší zahlédnout, tak se mu to nepodaří. A přestože jej není možné spatřit, tak je vládcem všech činností v *práně*. (*On koná prostřednictvím poznání a je Poznávajícím ve smyslech.*)

16. तैसाच हाहि नानापरी। बहुत जनास शाहाणे करी।
नाना विद्या त्या विवरी। स्थूल सूक्ष्मा ॥ १६ ॥
taisāca hāhi nānāparī | bahuta janāsa śāhāṇe karī |
nānā vidyā tyā vīvarī | sthūla sūkṣmā || 16 ||

Just as His thoughtlessness has become the ways of the ‘many’ thoughts, so too, by exercising wisdom, He has made the ‘many’ into this ‘all’. These ‘many’ knowledges have been very carefully investigated and the gross self has become *brahman*.

Tak jako z Jeho bez-myšlenkovitosti mohou vyvstat cesty „mnoha“ myšlenek, tak také naopak díky Jeho moudrosti se „mnohé“ navrací do tohoto „vše“. Tyto „mnohé“ vědomosti byly pečlivě prozkoumány a hrubé já se stalo *brahman*.

17. आपणाकरितां शाहाणे होती। ते सहजचि सोये धरिती।
जाणतेपणाची महंती। ऐसी असे ॥ १७ ॥
āpaṇākariṭāṁ śāhāṇe hotī | te sahajaci soye dharitī |
jāṇatepaṇācī mahāntī | aisī ase || 17 ||

He has become wise on account of Himself (*ie. worship God by being God*) and effortlessly He maintains His own natural state. All this is due to this knowingness within that *mahanta*.

On se stal moudrým díky Sobě Samému (tedy uctívej Boha tím, že jsi Bohem) a s lehkostí udržuje a vyživuje Svůj přirozený stav. To vše se děje díky vědomí uvnitř tohoto *mahánty*.

18. राखों जाणें नीतिन्याय। न करी न करवी अन्याये।
कठीण प्रसंगीं उपाये। करूं जाणे ॥ १८ ॥
rākhom jāṇerim nītinīyāya | na karī na karavī anyāye |
kaṭhīṇa prasāṅgīm upāye | karūṁ jāṇe || 18 ||

By knowing, He protects justice (ie. that eternal Self) and does not do any injustice (ie. become body conscious), nor does He cause injustice to be done. By knowing, there is this remedy within the difficult and harsh situations of this gross world.

Pomocí poznání chrání spravedlnost (tedy ono věčné Já) a nedělá nic nespravedlivého (tedy neklesá na úroveň tělesného vědomí), ani nedopustí, aby něco nespravedlivého vzniklo. Poznání představuje lék na obtížné a sužující situace tohoto hrubého světa.

19. ऐसा पुरुष धारणेचा। तोचि आधार बहुतांचा।
दास म्हणे रघुनाथाचा। गुण घ्यावा ॥ १९ ॥
aisā puruṣa dhāraṇecā | toci ādhāra bahutāṁcā |
dāsa mhaṇe raghunāthācā | guṇa ghyāvā || 19 ||

Such is the understanding of that *puruṣ*. He is the only support for this ‘all’. *ramdas* says, “Accept that *guna* (pure *sattva* of knowledge) from Lord *ram*” (*maharaj* – if you don’t understand the Master’s *swarup*, you can never know the Reality).

Takové je poznání *puruši*. On je jedinou podporou pro toto „vše“. *Rámdas* říká, „Přijmi tuto *gunu* (čirou *sattvu* poznání) od Pána *Rámy*“. (*Maharádž* – Nepochopíte-li Mistrovu *svarúpu*, nemůžete nikdy poznat Skutečnost.)

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
महंतलक्षणनिरूपणनाम समास सहावा ॥ ६ ॥ ११.६
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
mahaṁtalakṣaṇanirūpaṇanāma samāsa sahāvā || 6 || 11.6
Tímto končí 6.kapitola 11.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Znaky Mahánty/duchovního učitele“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

11.7 Plynoucí řeka

समास सातवा : चंचळ नदी

samāsa sātavā : cañcala nadi

The Moving River

|| Śrī Rām ||

1. चंचळ नदी गुप्त गंगा। स्मरणें पावन करीं जगा।
प्रचित रोकडी पाहा गा। अन्यथा नव्हे ॥ १ ॥

*cañcala nadi gupta gaṅgā | smaraṇem pāvana karīm jagā |
pracita rokaḍī pāhā gā | anyathā navhe || 1 ||*

There is this ‘moving’ river and she is the hidden *ganga*. When the mind remembers her then, it becomes pure. Now understand this ever-present ‘experience’ and do not go to that river ([in north India](#)).

Je tu tato plynoucí řeka, již je míněna skrytá *ganga*. Pokud si ji mysl připomíná, čistí se. Nyní pochopte tuto věčně-přítomnou „zkušenost“ a neodcházejte k řece ([v severní Indii](#)).

2. केवळ अचंचळीं निर्माण जाली। अधोमुखें बळें चालिली।
अखंड वाहे परी देखिली। नाहीच कोणीं ॥ २ ॥

*kevala acañcalīm nirmāṇa jālī | adhomukheṁ baḷem cālilī |
akhaṇḍa vāhe parī dekhilī | nāhīnca koṇīm || 2 ||*

In that unmoving pure knowledge she has appeared but then, she started to flow *downwards with great force. She is always flowing but she cannot be seen by anyone. *([By looking outwards one starts to objectify](#))

Objevila se v tomto nehybném ryzím poznání, ale pak začala silným proudem *téci směrem dolů. Teče neustále, ale nemůže být nikým spatřena. *([Kvůli pozornosti obrácené směrem ven začne člověk objektivizovat.](#))

3. वळणें वांकाणें भोवरे। उकळ्या तरंग झरे।
लादा लाटा कातरे। ठाई ठाई ॥ ३ ॥

*vaḷaṇem vāṅkāṇem bhovare | ukalyā taraṅga jhare |
lādā lāṭā kātare | ṭhāīm ṭhāīm || 3 ||*

In this ‘moving’ river of knowledge there are many different forms spinning and tur-

ning around. They gather together; they spread out; they show great enthusiasm and affection; they lose all sense of direction and connection to this knowledge and finally wear out. These lumps of mass, rise up, turn around, get frightened and wear away in the confusion.

V této „plynoucí“ řece poznání existují různé formy točící se a kroužící dokola. Shlukují se i rozestupují; projevují velké nadšení a rozrušení; ztrácejí veškerý smysl pro orientaci a napojení na toto poznání, až se nakonec unaví. Tyto hromady mas narůstají, převrací se, strachují a vyčerpávají se ve víru zmatku.

4. शुष्क जलाचे चळाळ। धारा धबावे खळाळ।
चिपळ्या चळक्या भळाळ। चपळ पाणी ॥ ४ ॥
śuṣka jalāce calāla | dhārā dhabāve khalāla |
cipalyā calakyā bhalāla | capaḷa pāṇī || 4 ||

The passions of a married couple overflow and cause foolishness and bewilderment. Then there comes painful falling down of offspring and roaring chatter. They have all been forced together and with much activity they tumble along in these waters.

Vášeň manželských párů překypuje a způsobuje potřeběnost a zmatek. Pak přichází bolestivý pád z potomstva a řvoucí tlachání. V těchto vodách se všichni společně valí se spoustou aktivit.

5. फेण फुगे हेलावे। सैरावैरा उदक धावे।
थेंब फुई मोजावे। अणुरेणु किती ॥ ५ ॥
phēṇa phuge helāve | sairāvairā udaka dhāve |
thēmba phuī mojāve | aṇureṇu kitī || 5 ||

The poison of pride swells up and then these elemental waters (ie. ‘soft’ objectification) run unrestrained in every direction. Due to various affections and ‘many’ regards, this pure water becomes the ‘many’ tiny drops of spray. (Pure water is ‘I want nothing, for I do not exist’ and when this wants so many things then, it gets reduced to a spray of ‘many’ disorderly drops)

Jed pýchy bobtná a poté se tyto živelné proudy („jemná“ objektivizace) nevázaně rozeběhnou do všech směrů. Důsledkem množství různých zálib a „mnoha“ projevů úcty se voda mění na spršku „mnohých“ drobných kapiček. (Čirou vodou je míněno: „Nic nechci, protože já neexistuji. Když chce voda mnoho věcí, pak se z ní stane rozstříknutá sprška „mnoha“ chaotických kapiček.)

6. वोसाणे वाहती उदंड। झोतावे दकुटे दगड।
खडकें बेटें आड। वळसा उठे ॥ ६ ॥
vosāṇe vāhatī udāṇḍa | jhotāve darkuṭe dagaḍa |
khaḍakēṁ beṭēṁ āḍa | vaḷasā uṭhe || 6 ||

Then that vast *paramatma* raves and talks in Its sleep of business and troubles. Then these *jīva* get sweep along together like a group of fools. Moving along, around and around, to troubles caused by obstinate friends and family. It is just like a brawl.¹³

¹³ *siddharameshwar maharaj* – It is not possible that anything or anyone belongs to you, because that Self

Pak toto rozlehlé *paramátma* fantazíruje a mluví ze Svého spánku o pracovních záležitostech a problémech. Tito *džívové* se následně zmítají společně jako banda hlupáků. Krouží pořád dokola kvůli problémům způsobeným tvrdohlavými kamarády a rodinou. Je to stejné jako hádka. ¹⁴

7. मृद भूमी तुटोन गेल्या। कठीण तैश्याचि राहिल्या।
 ठाई ठाई उदंड पाहिल्या। सृष्टीमधें ॥ ७ ॥
mṛḍa bhūmī tuṭona gelyā | kaṭhīṇa taiśyāci rāhilyā |
ṭhāīṁ ṭhāīṁ udamḍa pāhilyā | sṛṣṭīmadheriṁ || 7 ||

The ‘soft’ thoughts get dissolved and washed away, and the hard and gross objects remain. Then that vast *paramatma* who was understood at every place is lost within this gross world.

„Jemné“ myšlenky se rozpustily a byly smyty a těžké a hrubé objekty zůstaly. Pak se toto rozsáhlé *paramátma*, které bylo chápáno na každém místě, ztratilo uvnitř hrubého světa.

8. येक ते वाहतचि गेले। येक वळशामधें पडिले।
 येक सांकडींत आडकले। अधोमुख ॥ ८ ॥
yeka te vāhataci gele | yeka vaḷaśāmadheriṁ paḍile |
yeka sāṅkaḍīṁta āḍakale | adhomukha || 8 ||

Looking downwards that One cares for and cherishes the gross and so, gets carried off to its death. That One falls into this whirlpools of endless lives and that One holds fast to idleness and troubles.

Hledíc směrem dolů toto Jedno pečuje a ochraňuje to hrubé a je unášeno ke své smrti. Toto Jedno padá do víru nekonečného počtu životů a je pevně připoutáno k marnosti a problémům.

9. येक आपटआपटोंच गेली। येक चिरडचिर्दोंच मेलीं।
 कितीयेक ते फुगलीं। पाणी भरलें ॥ ९ ॥
yeka āpaṭāpaṭōṅca gelī | yeka ciraḍacirḍōṅca melīṁ |
kitīyeka te phugalīṁ | pāṇī bharalēṁ || 9 ||

That One gets beaten and leaves the house. That One gets injured and dies. That One within the ‘many’ takes so much pride of this, bag full of water.

is independent. A husband says, “my wife” and a wife says, “my husband,” so who belongs to whom? It is not possible for one object to belong to another. Oh fool! Though you say that they are all mine, have they become yours? Only as long as there is a need to do something, there is the pretence of relations. But those whom you believe belong to you, and whom you serve, can only go up to your grave when you die, and afterwards they can only proclaim that you have died. Relatives bring miseries and family only brings troubles.

¹⁴*Siddharamēśhvar Maharādž*: Není možné, aby vše nebo všichni patřili vám, protože „Já“ je nezávislé. Manžel říká „moje žena“ a žena říká „můj manžel“, tak kdo náleží komu? Není možné, aby jeden objekt patřil někomu dalšímu. Ó, blázne! Dejme tomu, že řeknete, že všechno je vaše, stane se to vše opravdu vaším? Jen dokud je tu potřeba něco dělat je tu předstírání/záminka příbuzných. Ale ti, o nichž se domníváte, že vám patří, a jimž posluhujete, mohou po vaší smrti akorát tak navštívit váš hrob prohlásit, že jste umřeli. Příbuzní přinášejí neštěstí a rodina způsobuje jen problémy.

Toto Jedno je bito a opouští dům. Toto Jedno je zraněno a umírá. Toto Jedno uvnitř „mnoha“ přijímá tolik pýchy jako kýbl plný vody.

10. येक बळाचे निवडले। ते पोहतचि उगमास गेले।
उगमदर्शनें पवित्र जाले। तीर्थरूप ॥ १० ॥
yeka baḷāce nivāḍale | te pohataci ugamāsa gele |
ugamadarśaneṁ pavitra jāle | tīrtharūpa || 10 ||

But the One who had correctly understood and had unshakable conviction, swam to the *source of this river and was purified by this ‘vision’. He Himself became this holy river. *(*maharaj-* the whole world is going to the east and the Master takes you to the west, where Knowledge sets)

Ale Ten, kdo má správné pochopení a neochvějně přesvědčení, doplaval ke „zdroji“ této řeky a byl její „vizí“ očištěn. On Sám se stal posvátnou řekou. *(*Maharádž:* „Celý svět směřuje na východ, ale Mistr vás bere na západ, tam kde zapadá Poznání.)

11. तेथें ब्रह्मादिकांची भुवनें। ब्रह्मांडदेवतांचीं स्थानें।
उफराटी गंगा पाहातां मिळणें। सकळांस तेथें ॥ ११ ॥
tetherṁ brahmādikāncīṁ bhuvanēṁ | brahmāṇḍadevatāncīṁ sthānēṁ |
upharāṭī gaṅgā pāhātāṁ miḷaṇēṁ | sakalāṁsa tetheṁ || 11 ||

‘There’ (ie. *brahman*) has become this place of the goddess (ie. *mula maya*) of the *brahmanda* and ‘there’ has become these three worlds of lord *brahma*, *viṣṇu* and *mahesh* (ie. *waking, dream and deep sleep*). But when you understand this *ganga*, flowing in the opposite direction, then this ‘all’ again meets *brahman* ‘there’. (*maharaj-* knowledge comes to you, not the other way around)

„Tam“ (tj. *brahman*) se stalo místem bohů (tj. *mula mája*) této *brahmánandy* a „tam“ se stalo těmito třemi světy pána *brahmy*, *višnu* a *mahéše* (tj. *bdění, snění a hluboký spánek*). Když ale pochopíte tuto *gangu* tekoucí v protisměru, pak toto „vše“ se opět setká s *brahman* – „tam“. (*Maharádž:* „Poznání přijde k vám, žádná jiná cesta není.)

12. त्या जळाऐसें नाही निर्मळ। त्या जळाऐसें नाही चंचळ।
आपोनारायण केवळ। बोलिजे त्यासी ॥ १२ ॥
tyā jalāaiseṁ nāhī nirmala | tyā jalāaiseṁ nāhīṁ caṁcala |
āponārāyaṇa kevala | bolije tyāsī || 12 ||

There is no water as pure as this water and like this water there is none more active. This knowledge of ‘I am’ should first be understood and then that pure knowledge should be realized (ie. *no-knowledge*).

Žádná jiná voda není tak čistá, jako je tato. Jako taková už nemá žádnou další činnost/pohyb. Nejdřív je třeba pochopit toto poznání „Já jsem“, a pak by mělo být realizováno toto ryzí poznání (tj. *ne-vědění*).

13. माहानदी परी अंतराळीं। प्रत्यक्ष वाहे सर्वकाळीं।
स्वर्गमृत्युपाताळी। पसरली पाहा ॥ १३ ॥
māhānadī parī aṅtarāḷīṁ | pratyakṣa vāhe sarvakāḷīṁ |
svargamṛtyupātāḷī | pasaralī pāhā || 13 ||

This great river is just like space. But within this ‘time of the all’, sensory perception has come and this causes this ‘all’ to flow in a downward direction. Therefore understand this expansion of heaven, this world of death and hell! (The three worlds of dream, wakefulness and sleep have been caused by forgetting this ‘all’ and objectifying)

Tato velká řeka je jako prostor. Ale uvnitř tohoto „času vše“ se objevilo smyslové vnímání a to zapříčinilo plynutí tohoto „vše“ směrem domů. Proto pochopte vysvětlení nebe, světa smrti a pekla! (Tři světy snění, bdění a spánku byly způsobeny zapomenutím tohoto „vše“ a objektivizováním.)

14. अधोर्ध अष्टहि दिशा। तिचें उदक करी वळसा।
जाणते जाणती जगदीशा। सारिखीच ते ॥ १४ ॥
adhordha aṣṭahi diśā | ticeṁ udaka karī vaḷasā |
jāṇate jāṇatī jagadīśā | sārīkhīca te || 14 ||

When this river flows down in all eight directions then, these waters of *maya* are formed into a whirlpool. However, when the Knower knows this river, then it becomes just like that ‘Lord of the world’ (*ishwara/purush*; then it returns from where it came).

Jakmile teče tato řeka dolů osmi směry, vytvoří tyto vody *máji* vír. Nicméně když Znalec řeku zná, stává se „Pánem světa“ (*iśvara/puruša*; pak se vrací tam, odkud přišel.)

15. अनंत पात्रीं उदक भरलें। कोठें पाझपाझरोंच गेलें।
कितीयेक तें वेचलें। संसारासी ॥ १५ ॥
anamta pātrīṁ udaka bharaleṁ | koṭheṁ pāḥhapāḥharoṅca geleṁ |
kitīyeka teṁ vecaleṁ | saṁsārāsī || 15 ||

That endless *paramatma* is this water that fills the many vessels (ie. many bodies). But this water leaks out of these forms and that One in the ‘many’ wastes away in *samsar*.

Toto nekonečné *paramátma* je touto řekou, která plní mnohé nádoby (tj. mnohá těla). Voda však z těchto forem uniká ven a toto „Jedno“ v „mnoha“ je promrháno v *samsáre*.

16. येक्यासंगे तें कडवट। येक्यासंगें तें गुळचट।
येक्यासंगे ते तिखट। तुरट क्षार ॥ १६ ॥
yekyāsaṅge teṁ kaḍavaṭa | yekyāsaṅgeriṁ teṁ guḷacaṭa |
yekyāsaṅge te tikhṭa | turaṭa kṣāra || 16 ||

By the company of one, that Reality becomes bitter and by the company of another, That becomes sweet. By the company of others, That becomes pungent, astringent or salty (in the illusion of *samsar* that Reality, like pure water, takes on the attributes of the surroundings it is placed in).

Díky společnosti jednoho se Skutečnost stává hořkou a díky společnosti dalšího se stává sladkou. Díky společnosti ostatních se stává čpící, trpkou nebo slanou (Skutečnost jakožto čirá voda přijímá v iluzi *samsáry* atributy okolí, do něhož je umístěna.)

17. ज्या ज्या पदार्थास मिळे। तेथें तद्रूपचि मिसळे।

सखोले भूमीस तुंबळे। सखोलपणें ॥ १७ ॥
 *jyā jyā padārthāsa miḷe | tethem tadrūpaci misaḷe |
 sakhole bhūmīsa tumbaḷe | sakholapaṇeṁ || 17 ||*

When that *purush* meets this ‘object’ then, ‘there’ mixes with it and becomes like this ‘object’ (*purush* becomes like His *prakṛti* ie. witnessing). If the objects are gross then the earth accumulates there and that *purush* becomes a gross objective body.

Jakmile se *puruša* setká s „objektem“, pak se s ním toto „tam“ smíchá a stane se takovým, jaký je tento „objekt“ (*puruša* se stane jako Jeho *prakṛti*, tj. pozorováním). Jsou-li objekty hrubé, pak se zde nahromadí země a *puruša* se stane hrubým objektivním tělem.

18. विषामधे विषचि होतें। अमृतामधे मिळोन जाते।
 सुगंधी सुगंध तें। दुर्गंधी दुर्गंध ॥ १८ ॥
 *viṣāmadhem viṣaci hotēṁ | amṛtāmadhem miḷona jāte |
 sugandhīm sugandha teṁ | durgandhīm durgandha || 18 ||*

If That mixes with poison then It becomes poisonous. If That mixes with nectar then It becomes nectar. In the fragrant, that Reality is fragrant and in the stinking, That is stinking.

Pokud se To smísí s jedem, pak se stane jedovatým. Smísí-li se s nektarem, pak se stane nektarem. Uvnitř vůně je tato Skutečnost vůní a v zápachu je zápachem.

19. गुणीं अवगुणीं मिळे। ज्याचें त्यापरी निवळे।
 त्या उदकाचा महिमा न कळे। उदकेंविण ॥ १९ ॥
 *guṇīm avaguṇīm miḷe | jyācēṁ tyāparī nivaḷe |
 tyā udakācā mahimā na kaḷe | udakeṁviṇa || 19 ||*

In that pure *guna* and in these mixed *gunas* that Reality is mingled. And when there is the thoughtlessness of that *purush* then, that Reality gains Its purity once more. But understand, that Reality cannot be realized, without this water of knowledge (*this water/knowledge is that Reality and on account of this knowledge, that Reality has taken form. And on account of this knowledge, That Reality becomes formless again*).

Skutečnost byla smíchána s ryzí *gunou* a směsicí *gun*. Když je zde bezmyšlenkovitost *puruši*, pak Skutečnost znovu nabyde Svou ryzost. Pochopte však, že Skutečnost nelze realizovat bez této vody poznání (*tato voda/poznání je touto Skutečností a kvůli tomuto poznání přijala Skutečnost formu. A rovněž kvůli poznání se Skutečnost stane opět bezforemnou.*)

20. उदक वाहे अपरंपार। न कळे नदी कीं सरोवर।
 जळवास करून नर। राहिले कितीयेक ॥ २० ॥
 *udaka vāhe aparāṁpāra | na kaḷe nadī kīm sarovara |
 jaḷavāsa karūna nara | rāhile kitīyeka || 20 ||*

This water of knowledge flows on forever and if one does not understand it then, it gets called a *river or a lake (ie. objective knowledge). And then, that One in the ‘many’ stays as a man living within this knowledge (*this whole world of ‘me’ and*

‘mine’ is nothing but imagination; just like a dream world). *(*maharaj*- the boy says, ‘look father it is water.’ ‘No,’ the father says, ‘it is the sea.’ The boy was right, there was only water, but you put more ignorance in him and call it an ocean or a river)

Voda poznání neustále teče, ale pokud ji dotyčný nerozumí, pak ji nazývá *řekou nebo jezerem (tj. **objektivním poznáním**). A pak toto Jedno uvnitř „mnoha“ setrvává jako člověk žijící uvnitř tohoto poznání (tento celý svět pocitů „já“ a „moje“ není nic než představa/imaginace; jako snový svět). *(*Maharádž*: „Chlapec říká otcí: „Podívej, toto je voda.“ A otec odpoví: „Ne, to je moře.“ Chlapec měl pravdu, byla tu pouze voda, otec ho ale uvedl do nevědomosti a nechal ho nazývat vodu mořem nebo řekou.)

21. उगमापैलिकडे गेले। तेथें परतोन पाहिलें।
तंव तें पाणीच आटलें। कांहीं नाहीं ॥ २१ ॥
ugamāpailikaḍe gele | tethem paratona pāhileṁ |
taṁva teṁ pāṇīca āṭaleṁ | kāṁhīṁ nāhīṁ || 21 ||

But when one goes beyond its source* and from ‘there’ looks back then, at that time, this water has dried up and there is no ‘thing’. *(*maharaj* – know its zero and you are beyond it or not)

Pokud se však vydáte za/před svůj zdroj* a od tohoto „tam“ se ohlédnete zpět, v tu chvíli voda vyschne a není tu žádná „věc“. *(*Randžit Maharádž*: „Poznejte její nulu/neexistenci a jste za/před, nebo ne?) (*Nisargadatta Maharádž*: Zatímco mluvím, vedu vás k prameni; z něj vyvěrá voda po kapkách. Tato voda se poté stane řekou, vyústí do moře. Já vás znovu a znovu přivádím ke zdroji. Jakmile dojdete ke zdroji, zjistíte, že zde ve skutečnosti žádná voda není, voda je oznámení „Já jsem“.)

22. वृत्तिसुन्य योगेश्वर। याचा पाहावा विचार।
दास म्हणे वारंवार। किती सांगों ॥ २२ ॥
vṛttisunya yogeśvara | yācā pāhāvā vicāra |
dāsa mhaṇe vāraṁvāra | kitī sāṅgōṁ || 22 ||

Then this ‘I am’ of zero/nothing becomes that Lord of *yoga* beyond zero and the thoughtlessness of this ‘speech’ is understood. The servant of *ram* says, “Again and again, dissolve the ‘many’ thoughts in that thoughtless understanding (**I do not exist**).”

Pak toto „Já jsem“ této nuly/ničeho se stane tímto Pánem *jógy* za/před nulou a bezmyšlenkovitost této „řeči“ je pochopena. Služebník *Rámy* říká: „Neustále znovu a znovu roz-pouštějte „mnoho“ myšlenek v tomto bezmyšlenkovitém pochopení (**Já neexistuji**).“

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे
चंचळ नदीनिरूपणनाम समास सातवा ॥ ७ ॥ ११.७
iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde
caṁcala nadīnirūpaṇanāma samāsa sātavā || 7 || 11.7

Tímto končí 7.kapitola 11.dášaky knihy *Dásbódh* s názvem „Plynoucí řeka“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

11.8 Přirozenost *Antar-átma*

समास आठवा : अंतरात्माविवरण

samāsa aṭhavā : antarātmāvivarāṇa

The Nature of the *antar-atma*

|| Śrī Rām ||

1. आतां वंदूं सकळकर्ता। समस्त देवांचा जो भर्ता।

त्याचे भजनीं प्रवर्ता। कोणीतरी ॥ १ ॥

ātām vaṇḍūṁ sakāḷakartā | samasta devāṅcā jo bhartā |

tyāce bhajanīm pravartā | koṇītarī || 1 ||

At the source, the doer of this ‘all’ is to be *bowed down to; for that *purush* is the supporter of all these gods/*gunas*. When the mean and beggarly (ie. your individual mind) bows down to Him then, you are doing His *bhajan*. *(When your mind becomes His mind)

Nejprve je potřeba se *poklonit tomu, kdo je konatelem tohoto „všeho“, protože tento *puruša* je základem a podporou všech bohů/*gun*. Když se to nízké a ubohé v tobě (tedy tvá individuální mysl) před Ním pokloní, tak provádíš skutečný *bhadžan*/uctívání. *(Když se tvá mysl stane Jeho myslí.)

2. तेणेंविण कार्य न चले। पडिलें पर्ण तेंहि न हाले।

अवघें त्रैलोक्येचि चाले। जयाचेनी ॥ २ ॥

teṇemviṇa kārya na cale | paḍileṁ paṇṇa teṅhi na hāle |

avaḡheṁ trailokyeci cāle | jayācenī || 2 ||

This action of the ‘all’ cannot take place without that Reality and yet that Reality cannot move even a fallen leaf. Therefore everything in the three worlds is functioning on account of this *mula maya*. (Due to the *mula purush*/Witness there is this action of *mula prakruti* but, to that Reality, nothing is happening)

Činnosti tohoto „vše“ se nemohou odehrávat bez této Skutečnosti, a přesto tato Skutečnost nemůže pohnout ani uschlým listem spadlým na zem. Všechny události ve všech třech světech se totiž dějí prostřednictvím *mula máji*. (Díky Svědkovi/*mulapurusa* jsou tu činy *mulaprakrti*, ale Skutečnosti samotné se to nijak nedotýká.)

3. तो अंतरात्मा सकळांचा। देवदानवमानवांचा।

चत्वारखाणीचत्वारवाणीचा। प्रवर्तकु ॥ ३ ॥

to am̐tarātma sakalām̐cā | devadānavamānavām̐cā |
catvārakhāṇīcatvāravāṇīcā | pravartaku || 3 || arg1

That inner *atma* is the director of this ‘all’ and He is the director of these three worlds of knowledge (ie. dream), ignorance (ie. deep sleep) and this world of mankind (ie. waking state of knowledge and ignorance). He is the director of the four streams of life and the four levels of language.

Vnitřní Já/*antar-átma* je podporou tohoto „vše“, On je podporou tří světů – světa bohů/poznání (tedy spánku se sny), světa démonů/nevědomosti (tedy hlubokého spánku) a světa lidí (tedy bdělého stavu, který je kombinací poznání a nevědomosti). On je podněcovatelem čtyř životních proudů a čtyř druhů řeči.

4. तो येकलाचि सकळां घटीं। करी भिन्नभिन्ना राहाटी।

सकळ सृष्टीची गोष्टी। किती म्हणोन सांगावी ॥ ४ ॥

to yekalāci sakalām̐ ghaṭīm̐ | karī bhinnabhinnā rāhāṭī |
sakala sṛṣṭīcī goṣṭī | kitī mhaṇona sām̐gāvī || 4 ||

He alone is, the only One within this collection of the ‘all’ and He is the doer of the ‘many’ different ways. That *antar-atma* is within this story of the ‘all’ and from this ‘story’ the gross world has appeared. Therefore the ‘many’ thoughts should become that thoughtless Self (the ‘many’ is born of this ‘all’ and this ‘all’ is born of that paramatma. Therefore by means of this ‘all’, this gross world can become that *paramatma*).

On je tím Jediným, který je uvnitř tohoto „vše“, On je konatelem, který koná „mnoha“ různými způsoby. *Antar-átma* je uvnitř příběhu tohoto „vše“ a kvůli tomuto „příběhu“ se projevil hrubý svět. A proto „mnoho“ myšlenek by se mělo stát oním bezmyšlenkovitým Já. („Mnohé“ se zrodilo z tohoto „vše“ a toto „vše“ se zrodilo z *paramátma*. A proto prostřednictvím tohoto „vše“ se hrubý svět může stát *paramátma*.)

5. ऐसा जो गुप्तेश्वर। त्यास म्हणावें ईश्वर।

सकळ ऐश्वर्य थोर थोर। जयाचेनि भोगिती ॥ ५ ॥

aisā jo gupteśvara | tyāsa mhaṇāveṁ īśvara |
sakala aiśvarya thora thora | jayāceni bhogitī || 5 ||

That *antar-atma* is the hidden Lord (ie. *purush*) and it is He who should be called *ishwara* (ie. God). In this way, that ‘greatest of the great’ enjoys this glory and grandeur of the ‘all’ by means of this illusion called *maya*. (That Reality cannot do or know anything, but by the medium of *maya*, That enjoys everything. Still, It never takes the touch of Its *maya*/illusion)

Toto *antar-átma* je skrytým Pánem (tj. *Purušou*) a je to On, kdo by měl být nazýván *Íšvarou* (tedy Bohem). Tímto způsobem si tento „největší z největších“, prostřednictvím iluze zvané *mája*, užívá slávu a velkolepost tohoto „vše“. (Tato Skutečnost sama o sobě nemůže dělat ani vědět nic, ale prožívá vše prostřednictvím *máji*. Nikdy se však Svou *májou*/iluzí nijak neposkrvní.)

6. ऐसा जेणें वोळखिला। तो विश्वंभरचि जाला।

समाधी सहजस्थितीला। कोण पुसे ॥ ६ ॥
aisā jēṇem volākhilā | to viśvambharaci jālā |
samādhī sahajasthitilā | koṇa puse || 6 ||

When that *atma* knows this *mula maya*, then He has become the Lord of creation (ie. *antar-atma*; He becomes the Knower and then He is knowing His reflection). But how can His creation wipe out that natural state of *samadhi*? (Still that *paramatma* remains aloft from all this.)

Když toto *átma* zná *mula máju*, potom se On stal Pánem stvoření (tedy *antar-átma*; stal se Poznávajícím, který poznává Svůj odraz). Ale jak by mohlo Jeho stvoření vymazat onen přirozený stav *samádhi*? (*Paramátma* zůstává neustále od všeho odtaženě.)

7. अवघे त्रैलोक्य विवरावे। तेव्हां वर्म पडेल ठावे।
 आवचटें घबाड सिणावे। नलगेचि कांहीं ॥ ७ ॥
avagheṁ trailokya vivarāveṁ | tevhaṁ varma paḍela ṭhāveṁ |
āvacaṭeṁ ghabāḍa siṇāveṁ | nalageci kāṁhīm || 7 ||

If everything in these three worlds is investigated then, that essence is discovered. When that essence is *unexpectedly come upon then, the wearisome toil and this ‘thing’ even are not required. *(When one stops trying to know Him, He is there).

Je-li vše v těchto třech světech náležitě prozkoumáno, potom objevíš tuto esenci. A když v tobě tato esence *neočekávaně vyvstane, potom všechno to únavné pachtění, a dokonce ani tato „věc“, nejsou vůbec potřeba. *(Jakmile se člověk přestane snažit Jej poznat, v tu chvíli se objeví.)

8. पाहातां ऐसा कोण आहे। जो अंतरात्मा विवरोन पाहे।
 अल्प स्वल्प कळोन राहे। समाधानें ॥ ८ ॥
pāhātāṁ aisā koṇa āhe | jo aṁtarātmā vivarona pāhe |
alpa svalpa kaḷona rāhe | samādhāṇeṁ || 8 ||

When you understand who that *antaratma* is; when He has been carefully investigated and determined; when that subtlest of the subtle has been understood then, He remains, completely content.

Jakmile pochopíš, kým je toto *antar-átma*, jakmile je On pečlivě prozkoumán a rozpoznán, jakmile porozumíš tomuto nejjemnějšímu z nejjemnějších, zůstane tu jen On, který je dokonale spokojený.

9. आरे हें पाहिलेंच पाहावे। विवरलेंचि मागुतें विवरावे।
 वाचिलेंचि वाचावे। पुन्हापुन्हा ॥ ९ ॥
āre heṁ pāhileṅca pāhāveṁ | vivaraleṅci māguteṁ vivarāveṁ |
vācileṅci vācāveṁ | punhāpunhā || 9 ||

My dear! If that thoughtless Self has been understood then, He should be understood again. If that thoughtless Self has been investigated then, He should be investigated again. If He has witnessed then, He should witness again and again (if you have understood once then why can you not understand each and every moment?).

Můj drahý! Jestliže bylo toto bez-myšlenkovité Já pochopeno jednou, potom by mělo být pochopeno znovu. Jestliže bylo toto bez-myšlenkovité Já prozkoumáno jednou, potom by mělo být prozkoumáno znovu. Pokud se On stal svědkem jednou, měl by se jím stávat opakovaně znovu a znovu. (Pokud jsi pochopil jednou, proč bys nemohl chápat v každém dalším okamžiku?)

10. अंतरात्मा केवढा कैसा। पाहाणाराची कोण दशा।
देखिल्या ऐकिल्या ऐसा। विवेक सांगे ॥ १० ॥
antarātmā kevaḍhā kaisā | pāhaṅārācī koṅa daśā |
dekhilyā aikilyā aisā | viveka sāṅge || 10 ||

What is the size of that *antaratma* and how big is the space of that One who knows? It is as big as that which is ‘seen’ and ‘listened to’. And when there is such ‘seeing’ and ‘listening’ then, thoughtlessness arises (you become so big that you disappear). (*maharaj-* what is the volume of knowledge? You can’t say. If you make it this big then it becomes that big)

Jaký rozměr má *antar-átma* a jak velký je prostor, jenž zaujímá ten, kdo ví? Asi takový, jako něco, co je „viděné“ nebo „slyšené“. A je-li tu takové „vidění“ a „slyšení“, potom vyvstane bez-myšlenkovitost (staneš se tak velkým, až zmizíš). (*Randžit Maharádž – jaký objem má poznání? To nelze určit. Pokud chceš, aby to bylo takhle velké, tak se to takhle velké stane.*)

11. उदंड ऐकिलें देखिलें। अंतरात्म्यास नवचे पुरविलें।
प्राणी देहधारी बाउलें। काय जाणे ॥ ११ ॥
udaṅḍa aikileṅ dekhileṅ | antarātmāyāsa navace puravileṅ |
prāṅī dehadhārī bāuleṅ | kāya jāṅe || 11 ||

That vast *paramatma* has become the ‘seen’ and ‘listened to’ (ie. Its own reflection). Still, whatever is ‘seen’ and ‘listened to’ cannot pervade that *antaratma*. But tell me, how much can the one who holds this doll’s body in the *prana*, know? (While He knows all that is known)

Toto nezměrné *paramátma* se stalo „viděným“ a „slyšeným“ (tedy svým vlastním odrazem). Nicméně nic „viděného“ ani „slyšeného“ nemůže proniknout do *antar-átma*. Řekni mi, kolik toho asi ten, kdo se drží ubohé loutky těla v *práně*, může vědět? (Když má poznání On, je známo vše.)

12. पूर्णास अपूर्ण पुरेना। कां जें अखंड विवरेना।
विवरतां विवरतां उरेना। देवावेगळा ॥ १२ ॥
pūrṅāsa apūrṅa purenā | kāṅ jēṅ akhaṅḍa vīvareṅā |
vīvaratāṅ vīvaratāṅ ureṅā | devāvegaḷā || 12 ||

The incomplete cannot make complete, the complete. How can that *mula maya* investigate that unbroken *brahman*? Still if there is this unrelenting investigation, then the separation with God does not remain.

Nedokonalé nemůže dokázat, aby se to, co už je úplně a dokonalé, stalo dokonalým. Jak by mohla *mula mája* prozkoumat toto nerozdělené *brahman*? A přesto, pokud je

tu toto nepřerušované zkoumání, tak musí nakonec oddělenost od Boha zmizet.

13. विभक्तपणें नसावें। तरीच भक्त म्हणवावें।
 नाहीतरी वेर्थचि सिणावें। खटाटोपें ॥ १३ ॥
vibhaktapaṇeṁ nasāveṁ | tarīca bhakta mhaṇavāveṁ |
nāhīntarī verthaci siṇāveṁ | khaṭāṭopeṁ || 13 ||

One should be called a devotee only when there is no separation. Otherwise, there is only the empty and wearisome show of the ‘many’ devotees.

Skutečným oddaným je pouze ten, kdo není oddělený. Jinak je tu jen prázdné a vyčerpávající divadlo „mnoha“ oddaných.

14. उगाच घर पाहोन गेला। घरधनी नाही वोळखिला।
 राज्यामधूनचि आला। परी राजा नेणे ॥ १४ ॥
ugāca ghara pāhona gelā | gharadhanī nāhīm volakhilā |
rājyāmadhūnacī ālā | parī rājā neṇe || 14 ||

It is like going as a guest to a house and not recognizing the master of that house. It is like, coming into a kingdom and not knowing there is a King.

Je to jako když do domu vstoupí host, ale nerozpozná majitele domu. Je to jako když přijdeš do království, ale nevíš že je tam král.

15. देहसंगें विषये भोगिले। देहसंगें प्राणी मिरवलें।
 देहधर्त्यास चुकलें। नवल मोठें ॥ १५ ॥
dehasaṅgeṁ viṣaye bhogile | dehasaṅgeṁ prāṇī miravaleṁ |
dehadhartyāsa cukaleṁ | navala moṭheṁ || 15 ||

Due to the company of this body, these objects of the senses are enjoyed. Due to the company of this body, there is this disgraceful exhibition in the *prana* and this holder of the body (see 13.1.24, ie. the *jīva*; by means of *vishnu*/knowing, *brahma*/conceptualizing and *mahesh*/not knowing) misses that great marvel of *nirgun*.

Kvůli tomu, že ses spolčil s tělem, jsou tu smyslové objekty, které zakoušíš. Kvůli tomuto spolčení s tělem je tu tato nedůstojná fraška v *práně* a tento vlastník těla ztrácí svůj úžasný zázrak *nirguny*. (Viz 13.1.24 – *džīva*, jenž má k dispozici *višnu*/vědění, *brahmu*/konceptualizování a *mahéše*/nevědění.)

16. ऐसे लोक अविवेकी। आणि म्हणती आम्ही विवेकी।
 बरें ज्याची जैसी टाकी। तैसें करावें ॥ १६ ॥
aise loka avivekī | āṇī mhaṇatī āmhī vivekī |
bareṁ jyācī jaisī ṭākī | taisēṁ karāveṁ || 16 ||

Like this is the world of the *a-viveki* (one without *vivek*) and they say, “We are *vivekis*.” But the thoughtlessness of that *purush* that should be kept, has been tossed away.

Takový je svět těch, kteří nemají *vivéku* (*a-vivéki*), ale říkají „my jsme *vivékové*.“ Ale v jejich případě byla bez-myšlenkovitost *puruši*, která by měla být neustále udržována, beznadějně ztracena.

17. मूर्ख अंतर राखों नेणे। म्हणौन असावे शाहाणे।
ते शाहाणेहि दैन्यवाणे। होऊन गेले ॥ १७ ॥
mūrkhā antara rākhom neṇe | mhaṇauna asāveṣhā sāhāṇe |
te śāhāṇehi dainyavāṇe | hoūna gele || 17 ||

The fool does not know how to protect this inner space. Therefore be wise and stay as that *purush*. However this wisdom that was, has been lost due to this weak and piteous condition of body consciousness.

Hlupák neví, jak chránit tento vnitřní prostor. A proto buď moudrý a zůstávej *purušou*. Avšak tato moudrost, která tu byla, je teď ztracena kvůli slabosti a ubohosti tělesného vědomí.

18. अंतरीं ठेवणें चुकलें। दारोदारीं धुंडू लागलें।
तैसें अज्ञानास जालें। देव न कळे ॥ १८ ॥
antarīm ṭhevaṇem cukalem | dārodārīm dhumḍūm lāgalem |
taiseṁ ajñānāsa jālem | deva na kaḷe || 18 ||

When that treasure within this inner space is forgotten then, one wanders from door to door begging (*ie. body to body*). Such is the case for the ignorant who do not know God.

Jakmile je poklad uvnitř vnitřního prostoru zapomenut, člověk chodí ode dveří ke dveřím jako žebrák (*tedy od těla k tělu*). Tak je na tom nevědomý člověk, který nezná Boha.

19. या देवाचें ध्यान करी। ऐसा कोण सृष्टीवरी।
वृत्ती येकदेंसी तर्तरी। पवाडेल कोठें ॥ १९ ॥
yā devācēṁ dhyāna karī | aisā koṇa sṛṣṭīvarī |
vṛttī yekademśī tartarī | pavāḍela koṭhem || 19 ||

When one's meditation is this 'speech' of God then, what will be seen of the gross world (*ie. gross objectification disappears*)? Still this knowing *vritti* is limited; how can its smartness be capable of knowing God?

Jakmile člověk medituje na Boží „řeč“, jak může vidět cokoli v hrubém světě? (*Tedy hrubá objektivizace zmizí.*) Ale toto poznávající *vritti* je stejně omezené. Jak by jeho chabé schopnosti mohly být dostatečné k pochopení Boha?

20. ब्रह्मांडीं दाटले प्राणी। बहुरूपें बहुवाणी।
भूर्भी आणि पाषाणी। कितीयेक ॥ २० ॥
brahmāṇḍīm dāṭale prāṇī | bahurūpeṁ bahuvāṇī |
bhūgarbhīm āṇi pāṣāṇīm | kitīyeka || 20 ||

He is within the *brahmanda* and completely filling the *prana*; He is the 'many' forms and the 'many' voices. That One in the 'many' is within the caves and the stones.

On je v *brahmándě* a zcela vyplňuje *pránu*. On je „mnoha“ formami a „mnoha“ hlasy. Toto Jediné v „mnohém“ je i v jeskyních a kamenech.

21. इतुके ठाई पुरवला। अनेकीं येकचि वर्तला।
गुप्त आणि प्रगटला। कितीयेक॥ २१॥
ituke thāīm puravalā | anekīm yekaci vartalā |
gupta āṇi pragṭalā | kitīyeka || 21 ||

He pervades this place of the ‘all’ and by this much only (ie. knowledge), that One stays in the numerous different forms. That One within the ‘many’ is the hidden *purush* and His manifestation also.

On prostupuje prostorem tohoto „vše“ a díky tomu (tj. díky poznání) se toto Jediné objevuje v mnoha různých formách. Toto Jediné uvnitř „mnoha“ je jak skrytým *purušou*, tak i Jeho projevem.

22. चंचळें न होईजे निश्चळ। प्रचित जाणावी केवळ।
चंचळ तें नव्हे निश्चळ। परब्रह्म तें॥ २२॥
cañcaḷem na hoīje niścaḷa | pracita jāṇāvī kevaḷa |
cañcaḷa teṃ navhe niścaḷa | parabrahma teṃ || 22 ||

The moving should stop and be still and then this ‘experience’ should know that pure knowledge. But when that Reality is moving then, it cannot be that still *parabrahman*.

Pohyblivé by se mělo zastavit a být v klidu a tato „zkušenost“ by poté měla chápat toto čiré poznání. Ale jakmile se tato Skutečnost pohybuje, tak nemůže být tímto klidným *parabrahman*.

23. तत्त्वं तत्त्व जेव्हां उडे। तेव्हां देहबुद्धि झडे।
निर्मळ निश्चळ चहुंकडे। निरंजन॥ २३॥
tatvaṃ tatva jevhāṃ uḍe | tevhāṃ dehabuddhi jhaḍe |
nirmaḷa niścaḷa cahuṅkaḍe | nirañjana || 23 ||

When the elements are eliminated, one after the other, then the body *buddhi* drops away and that pure and still **niranjan* is in every direction. **(Beyond knowledge)*

Jakmile jsou elementy jeden po druhém odhozeny, potom tělesné *buddhi* odpadne a toto čiré a klidné **nirandžan* se rozkládá ve všech směrech. **(Za poznáním.)*

24. आपण कोण कोठें कैचा। ऐसा मार्ग विवेकचा।
प्राणी जो स्वयें काचा। त्यास हें कळेना॥ २४॥
āpaṇa koṇa koṭheṃ kaicā | aisā mārga vivekacā |
prāṇī jo svayem kācā | tyāsa heṃ kaḷenā || 24 ||

The path of *vivek* is, “Who am I; from where have I come and how have I come?” But if that natural *purush* stays in the *prana* then, it is timid and has no conviction and cannot understand His own thoughtless *swarup*.

Cesta *vivéký* je – „Kdo jsem já? Odkud jsem přišel a jak?“ Ale pokud tento přirozený *puruša* zůstává v *práně*, tak je svázaný, nemá žádnou víru a nemůže pochopit Svou vlastní bez-myšlenkovitou *svarúpu*.

25. भल्यानें विवेक धरावा। दुस्तर संसार तरावा।

अवघा वंशचि उधरावा। हरिभक्ती करूनी॥ २५॥

*bhalyāneṃ viveka dharāvā | dustara saṃsāra tarāvā |
avaḡhā vaṃśaci udharāvā | haribhaktī karūnī || 25 ||*

Vivek should be firmly held by the wise and one should go beyond this impassable *samsar*. By devotion to *hari* (ie. **knowledge**) one should be lifted out of this family of ‘many’ names and forms.

Moudrý člověk by se měl pevně držet *vivéky* a měl by se snažit zdolat tuto neschůdnou *samsāru*. Prostřednictvím oddanosti *harimu* (tj. **poznání**) by měl být vysvobozen z této rodiny „mnoha“ jmen a forem.

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

अंतरात्माविवरणनिरूपणनाम

समास आठवा॥ ८॥ ११.८

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

antarātmāvivarṇanirūpaṇanāma

samāsa āṭhavā || 8 || 11.8

Tímto končí 8.kapitola 11.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Přirozenost Antar-átma“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

11.9 Učení

समास नववा : उपदेश निरूपण
samāsa navavā : upadeśa nirūpaṇa
The Teaching

|| Śrī Rām ||

1. आधीं कर्माचा प्रसंग। कर्म केले पाहिजे सांग।
कदाचित पडिले व्यंग। तरी प्रत्यवाय घडे ॥ १ ॥
ādhiṃ karmācā prasāṅga | karma keleṃ pāhije sāṅga |
kadācīta paḍīle vyāṅga | tarī pratyavāya ghaḍe || 1 ||

If at the source, there has arisen this feeling “I do” then, this action should be made that perfect action (**‘He does’**). But as soon as you give up this understanding, there is immediately the forming of this imperfect and defective feeling of being a body.

Jestliže ve zdroji vyvstal tento pocit „já konám“, pak by měl být tento čin proměněn na dokonalý (tj. „**On koná**“). Jen co se však tohoto pochopení vzdáte, okamžitě se zformuje nedokonalý a chybný pocit „já jsem tělo“.

2. म्हणौन कर्म आरंभिले। कांहींयेक सांग घडलें।
जेथजेथे अंतर पडिलें। तेथे हरिस्मरण करावें ॥ २ ॥
mhaṅauna karma āraṃbhīle | kāṅhīṅyeka sāṅga ghaḍalēṃ |
jethajethēṃ aṅtara paḍīlēṃ | tethēṃ harīsmaraṇa karāvēṃ || 2 ||

When this action began, it was being perfectly performed by the One within this ‘thing’ (in truth, **He is doing. He breathes in and out, He is seeing, walking etc. and you say, “I do”**). Therefore if this ‘thing’ has tumbled down into body consciousness then, there should be the remembrance of *viṣṇu* (ie. **forget everything and He/you are there**).

Jakmile činnost začala, byla dokonale provedena tím Jedním Jediným uvnitř této „věci“ (popravdě je to On, kdo koná. Nadechuje se a vydechuje, pozoruje, kráčí atd., ale vy říkáte „já to dělám“). Proto, pokud tato „věc“ spadne do tělesného vědomí, měl by být připomínán *viṣṇu* (tj. **zapomeňte na vše a On/vy je zde**).

3. तरी तो हरी आहे कैसा। विचार पाहावा ऐसा।
संधेपूर्वी जगदीशा। चोविसां नामीं स्मरवें ॥ ३ ॥
tarī to harī āhe kaisā | vicāra pāhāvā aisā |
saṅdhēpūrīvī jagadīśā | covīsāṅ nāmīṅ smaravēṃ || 3 ||

Still, how can *vishnu* be that *paramatma*? Therefore thoughtlessness should be clearly understood (*vishnu* means to simply know and thoughtlessness is pure knowledge ie. no knowledge). That Lord of the world is previous to His *prayer (ie. knowledge) and therefore He who is within His twenty-four names should be remembered (He is everything; He is the one who prays and He is the prayer and He is previous to this prayer 'I am' and He is concealed within the names given to Him. He/Yourself can only be remembered by forgetting yourself). *(sandhya is prayer; *maharaj* – sandhya is where there is this *sandhi*; the (inner) space between two thoughts)

Přesto, jak může být *višnu* tímto *paramátma*? Proto je nutné jasně pochopit bez-myšlenkovitost (*Višnu* značí jednoduše vědět. Bez-myšlenkovitost je ryzí poznání, tj. ne-vědění.) Pán světa předchází Svě *modlitbě (tj. poznání) a tudíž On, který je uvnitř Svých dvaceti čtyř jmen, by měl být připomínán (On je vším; On je tím, kdo se modlí, On je modlitbou, On předchází této modlitbě „Já jsem“ a On je ukryt uvnitř jmen, jež mu byly uděleny. On/Vy Sami můžete být připomínáni pouze zapomenutím na sebe sama). *(*sandhja* je modlitba; *Maharadž* říkal: „*Sandhja* je tam, kde je toto *samádhi*; (vnitřní) prostor mezi dvěma myšlenkami).

4. चोवीसनामी सहस्रनामी। अनंतनामी तो अनामी।
तो कैसा आहे अंतर्नामी। विवेके वोळखावा ॥ ४ ॥
covīsanāmī sahasranāmī | anāntanāmī to anāmī |
to kaisā āhe antaryāmī | vīvekeṁ volakhāvā || 4 ||

Within His twenty-four names and within His one thousand names and within this *purush/prakruti*, there is that 'nameless' Lord. That *paramatma* should be recognized within by *vivek*?

Uvnitř Jeho dvaceti čtyř jmen, uvnitř Jeho tisíce jmen a uvnitř tohoto spojení *prakrti/puruša* se nachází „bezejmenný“ Pán. Toto *paramátma* by mělo být rozpoznáno uvnitř pomocí rozlišování/*vivék*.

5. ब्राह्मण स्नानसंध्या करून आला। मग तो देवार्चनास बैसला।
येथासांग तो पूजिला। प्रतिमादेवो ॥ ५ ॥
brāhmaṇa snānasandhyā karūna ālā | maga to devārcanāsa baisalā |
yethāsāṅga to pūjilā | pratimādevo || 5 ||

According to the shrasthras, the *brahmin* priest should first take his bath, offer his prayers and then make *puja* to his idol of God. The inner meaning is quite different. When the Knower of *brahman* has completed his purifying bath in this *ganga* of knowledge, then He is able to perceive this space between the rising thoughts and this is His worship of God. His image of God is this 'all'/space and when He knows only this then, He is performing *puja* correctly. (*siddhrameshwar maharaj- puja* means to know)

Podle Písem/*Śāster* by měl *brahmínský* kněz nejprve podstoupit koupel, pak nabídnout své modlitby a následně provést akt uctívání/*púdžu* soše svého Boha. Vnitřní význam je však zcela jiný. Když Znalec *brahman* završí svou očištnou koupel v *ganze* poznání, pak je schopen vnímat tento prostor mezi objevujícími se myšlenkami. Toto je Jeho uctívání Boha. Jeho podobou Boha je toto „vše“/prostor. Jakmile toto ví/chápe, pak provádí *púdžu* správně. (*Siddharaméshvar Maharadž* říkal: „*Púdža* značí vědět/chápat.“)

6. नाना देवांच्या नाना प्रतिमा। लोक पूजिती धरून प्रेमा।
ज्याच्या प्रतिमा तो परमात्मा। कैसा आहे ॥ ६ ॥
nānā devāṁcyā nānā pratimā | loka pūjīti dharūna premā |
jyācyā pratimā to paramātmā | kaisā āhe || 6 ||

There are so 'many' gods and so 'many' idols and the world holds dear their *puja*. But when that is the case then, how can there be this 'all' image of God and how can that *paramatma* be recognised?

Existuje „mnoho“ bohů a „mnohá“ jejich zpodobnění a svět si cení jejich uctívání/*půdžu*. Ale jestliže se má věc takto, jak zde může být zobrazení Boha tohoto „vše“ a jak lze rozpoznat toto *paramátma*?

7. ऐसें वोळखिलें पाहिजे। वोळखोन भजन कीजे।
जैसा साहेब नमस्कारिजे। वोळखिल्याउपरी ॥ ७ ॥
aisērṁ voḷakhilēṁ pāhijē | voḷakhona bhajana kījē |
jaisā sāheba namaskārijē | voḷakhilyāuparī || 7 ||

That *paramatma* should be recognized by understanding ('I am not anything that can be seen by these eyes or perceived by this mind'). And having been recognized, His *bhajan* should be made. You respectfully address your boss at work, then why should that *paramatma* not be respectfully addressed also? (ie. by doing His *bhajan*)

Toto *paramátma* by mělo být rozpoznáno pochopením („nejsem ničím, co lze být spatřeno či vnímáno). Poté, co je rozpoznáno, by měl být prováděn Jeho *bhadžan*. Svého šéfa v práci oslovujete s úctou, tak proč by nemělo být váženě oslovováno i *paramátman*? (tj. prováděním Jeho *bhadžanu*).

8. तैसा परमात्मा परमेश्वर। बरा वोळखावा पाहोन विचार।
तरीच पाविजे पार। भ्रमसागरचा ॥ ८ ॥
taisā paramātmā paramēśvara | barā voḷakhāvā pāhona vicāra |
tarīca pāvijē pāra | bhramasāgaracā || 8 ||

The wise should recognize that *paramatma* or *parameshwara* by understanding thoughtlessness and so go beyond this ocean of delusion.

Moudrý pozná toto *paramátma* neboli *paraméšvaru* pochopením bez-myšlenkovitosti a tím se dostává za tento oceán klamu.

9. पूजा घेताती प्रतिमा। आंगा येतो अंतरात्मा।
अवतारी तरी निजधामा। येऊन गेले ॥ ९ ॥
pūjā ghetāti pratimā | āṅgā yeto antarātmā |
avatārī tarī nijadhāmā | yeūna gele || 9 ||

However, one should understand that when there is this *puja*/knowing of God's image then, it is that *antar-atma* Himself who has become His image (ie. He is the Knower and known/'all' body). And when He is within this manifest then, His own place, the unmanifest, has been lost. (He takes His reflection as the Truth; this is the original illusion/*mula maya*)

Nicméně měli byste pochopit, že když je zde uctívání/*púdža*/znalost podobizny Boha, pak je to Samotné *antar-átman*, které se stalo Jeho podobou (tj. On je Znalcem a poznáním/tělo „veškerenstva“). Když je On uvnitř tohoto projevu, pak bylo Jeho vlastní místo, neprojev, ztraceno. (Svůj odraz považuje za Pravdu/Skutečnost; toto je prvotní iluze/*mula mája*.)

10. परी ते निजरूपे असती। ते निजरूप ते जगज्जोती।
सत्वगुण तयेस म्हणती। जाणती कळा ॥ १० ॥
parī te nijarūpeṁ asatī | teṁ nijarūpa te jagajjotī |
satvaguṇa tayesa mhaṇatī | jāṇatī kaḷā || 10 ||

Still, on account of His own form, that Reality is. He is *His own form and He is this ‘light of the world’ also (ie. existence and *purush*). This is the *sattva guṇa* and the ‘art’ of knowing but the people call this, Reality. *(That Reality with His own form is no-otherness. And He is the otherness of Knower and known ie. ‘light of the world’)

Přesto, kvůli Jeho vlastní formě Ona Skutečnost je. On je *Svou vlastní formou a On je též „světlem světa“ (tj. existence a *puruša*). Toto je *sattva guṇa* a „dovednost“ poznání, lidé to však nazývají Skutečností. *(Tato Skutečnost se Svou vlastní formou je Jedna Jediná, bez přítomnosti něčeho dalšího. A On je „tím dalším“ Znalce a poznáého, tj. „světlo světa“.)

11. तये कळेचे पोटीं। देव असती कोट्यान्-कोटी।
या अनुभवाच्या गोष्टी। प्रत्यये पाहाव्या ॥ ११ ॥
taye kalece poṭīm | deva asatī koṭyān-koṭī |
yā anubhavācyā goṣṭī | pratyayē pāhāvya || 11 ||

But that Reality is within this knowing space and that God is the most excellent of excellent replies, I do not exist. Therefore that *nirgun* God should be understood by means of His ‘story’.

Tato Skutečnost je však uvnitř tohoto vědomého prostoru a tento Bůh je tou nejznámenitější z vynikajících odpovědí – Já neexistuji. Tudíž tato *nirguna* Boha by měla být pochopena prostřednictvím pochopení Jeho „příběhu“.

12. देहपुरामधे ईश। म्हणोन तया नांव पुरुष।
जगामधे जगदीश। तैसा वोळखावा ॥ १२ ॥
dehapurāmadhem īśa | mhaṇona tayā nāṁva puruṣa |
jagāmadhem jagadīśa | taisā voḷakhāvā || 12 ||

When that Reality resides within this *pura*/village (of the ‘all’ body) as *īśa*/God then, He is called the *purush*. And He is the same One who resides within this world and gets called Lord of the world. (That one *purush* is the Knower of this ‘all’ and He is also called *viṣṇu*, the one who is knowing within this body; yet we say “We know and we do”)

Když Skutečnost přebývá uvnitř tohoto *pura*/vesnice (tj. těla „vše“) jakožto *īśa*/Bůh, pak se On nazývá *Purušou*. A On je tím stejným Jedním jediným, který přebývá uvnitř tohoto světa a je nazýván Pánem světa. (Tento *puruša* je Znalcem tohoto „vše“ a On je také nazýván *višnuem*, tím, kdo je znalým v tomto těle; přesto říkáme: „My víme

a my konáme.“)

13. जाणीवरूपे जगदांतरें। प्रस्तुत वर्तती शरीरें।
अंतःकरणविष्णु येणें प्रकारें। वोळखावा ॥ १३ ॥
jāṇīvarūpeṃ jagadāntareṃ | prastuta vartatī śarīreṃ |
aṅtahaḥkaraṇaviṣṇu yeṇeṃ prakāreṃ | volakhāvā || 13 ||

At this very moment,¹⁵ He exists and functions within this world by being this knowledge and the ‘light of the world’/existence (at that time He becomes the support of this world). Then He is called the *antah-karana* or *vishnu* and by means of this knowledge, He should be recognized (when one is this knowledge/existence then, He is felt to be close by and if one remains in this knowledge then, this knowledge will, of its own accord, go off and He will remain; You will become That)

Právě v tuto chvíli ¹⁶On existuje a funguje uvnitř tohoto světa jakožto poznání a „světlo světa“/existence (v tu chvíli se On stává podporou tohoto světa). Pak je nazýván *antah-karanou* neboli *višnuem* a pomocí tohoto poznání by měl být rozpoznán (když jste tímto poznáním/existencí, pak je On vnímán blízko a jestliže v tomto poznání setrváváte, pak toto poznání samovolně odejde a zůstane pouze On; stanete se Tím.)

14. तो विष्णु आहे जगदांतरीं। तोचि आपुले अंतरीं।
कर्ता भोक्ता चतुरीं। अंतरात्मा वोळखावा ॥ १४ ॥
to viṣṇu āhe jagadāntarīṅ | toci āpule aṅtarīṅ |
kartā bhoktā caturīṅ | aṅtarātmā volakhāvā || 14 ||

vishnu is within this world, yet still, He remains within His own inner space. The wise should recognise that *antaratma*, the doer and enjoyer (when that *paramatma*, free any limiting concept, accepts these limiting concepts then, He gets hidden within these concepts. Within this ‘all’ or inner space, He gets called the *puruṣ* or *antar-atma* and within the gross world ie. the gross body then, He gets called *vishnu*)

Višnu je uvnitř tohoto světa, přesto (On) setrvává uvnitř Svého vlastního vnitřního prostoru. Moudrý by měl rozpoznat toto *antar-átma*, konatele a zakoušejícího (když toto *paramátma*, osvobozené od jakýchkoliv omezujících konceptů, přijme tyto omezující koncepty, pak je On schován v rámci těchto konceptů. Uvnitř tohoto „vše“ neboli vnitřního prostoru se On nazývá *purušou* neboli *antar-átma* a uvnitř hrubého světa tj. hrubé tělo se On nazývá *višnu*.)

15. ऐके देखे हुंगे चाखे। जाणोन विचारें ओळखे।
कित्येक आपुले पारिखे। जाणताहे ॥ १५ ॥
aike dekhe huṅge cākhe | jāṇona vicāreṃ oḷakhe |
kityeka āpule pārikhe | jāṇatāhe || 15 ||

When there is knowing, then He is the one who is listening, looking, smelling, tasting and recognising the thoughts. Then that One within the ‘many’ is knowing His own

¹⁵*Gospel of Thomas* – Jesus said to them, “You examine the face of heaven and earth, but you have not come to know the one who is in your presence, and you do not know how to examine the present moment.”

¹⁶*Tomášovo evangelium*: Ježíš řekl: „Zkoumáte tvář nebe a země, ale nepoznali jste toho, kdo je ve vaší přítomnosti, a nevíte, jak prozkoumat přítomný okamžik.“

Self as something different (duality of Knower and known has sprung up).

Když je tu vědění, On je Tím, kdo naslouchá, dívá se, vnímá vůně i chutě a rozpoznává myšlenky. Pak tento Jeden Jediný uvnitř „mnoha“ poznává Svě vlastní „Já“ jako něco odlišného (vyskočila dualita Znalec a poznané).

16. येकची जगाचा जिह्वाळा। परी देहलोभाचा आडताळा।
 देहसमंधें वेगळा। अभिमान धरी॥ १६॥
yekacī jagācā jihvālā | parī dehalobhācā āḍatālā |
dehasamaṁdheriṁ vegalā | abhimāna dharī || 16 ||

That One is the source of the world but He has accepted this obstruction of body attachment and due to this connection with a separate body, He has become the holder of an ego.

Tento Jeden jediný je zdrojem světa, avšak přijal toto omezení tělesné připoutanosti a kvůli tomuto spojení s odděleným tělem se stal držitelem/nositelem ega.

17. उपजे वाढे मरे मारी। जैशा उचलती लहरीवरी लहरी।
 चंचळ सागरीं भरोवरी। त्रैलोक्य होत जातें॥ १७॥
upaje vāḍhe mare mārī | jaiśā ucalatī laharīvarī laharī |
caṁcala sāgarīṁ bharovarī | trailokya hota jāteṁ || 17 ||

Then He gets born, grows, is killed or kills. Then He is just like the waves upon the ocean that rise and fall one after another (He forgot that He was the ocean and takes himself to be a wave). Then in this one moving ocean there is the overflowing of desires and the coming and going of these three worlds. (Having accepted this body as himself, that One who is always there, comes and goes due to this mix of knowledge and ignorance)

Pak se Jeden jediný narodí, vyrůstá, je zabit nebo sám zabíjí. Je jako vlny oceánu, které se zvedají a naráží jedna o druhou (On zapomenul, že byl oceánem a považuje sebe sama za vlnu.). Pak je tento pohyblivý oceán pln žádostí a přicházení a odcházení těchto tří světů. (Tím, že On přijal toto tělo za sebe sama, Jeden jediný, který je zde neustále, přichází a odchází kvůli směsici poznání a nevědlosti.)

18. त्रैलोका वर्तवितो येक। म्हणोन त्रिलोक्यनायेक।
 ऐसा प्रत्ययाचा विवेक। पाहाना कैसा॥ १८॥
trailokā vartavito yeka | mhaṇona trilokyanāyeka |
aisā pratyayācā viveka | pāhānā kaisā || 18 ||

Truly that One directs these three worlds and therefore He is the Master of the three worlds. But how can there be that *vivek* of the *nirgun* when this ‘all’ has not even been understood?

Popravdě tento Jeden Jediný řídí tři světy, a tudíž On je Mistr tří světů. Jakpak zde ale může být *vivék*/rozlišování *nirguny*, když nebylo toto „vše“ pochopeno?

19. ऐसा अंतरात्मा बोलिला। परी तोहि तत्वांमधें आला।
 पुढें विचार पाहिजे केला। माहावाक्याचा॥ १९॥
aisā aṁtarātmā bolilā | parī tohi tatvāṁmadheriṁ ālā |

puḍheri vicāra pāhije kelā | māhāvākyācā || 19 ||

Though there that *antar-atma* and this ever-present ‘speech’, still that *antar-atma* has also come into these gross elements (then He takes this body as his own and says, “I am seeing and doing”). Therefore ahead the thoughtlessness of this ‘great speech’ should be made. (Only by establishing thoughtlessness, I do not exist, will one achieve Final Liberation. Then one can never return to this world. However if one only reaches this state of ‘I am’ then, one will again, after some time, fall back into body consciousness)

Dejme tomu, že je zde toto *antar-átma* a tato věčně přítomná „řeč“, přesto toto *antar-átma* vešlo také do těchto hrubých elementů (pak On považuje toto tělo za své vlastní a říká: „Já vidím a já konám.“) Proto by měl být učiněn krok vpřed vůči bezmyšlenkovitosti této „vznešené řeči“. (Pouze ustanovením bez-myšlenkovitosti, tj. Já neexistuji, dosáhnete Konečného Osvobození. Pak se nelze nikdy vrátit do tohoto světa. Pokud však dosáhnete pouze stavu „Já jsem“, pak po nějakém čase opět spadnete do tohoto tělesného vědomí.)

20. आधीं देखिला देहधारी। मग पाहावें जगदांतरीं।
तयाचेनियां उपरी। परब्रह्म पावे ॥ २० ॥

*ādhiṁ dekhilā dehadhārī | maga pāhāveṁ jagadāntarīṁ |
tayācheniyāṁ uparī | parabrahma pāve || 20 ||*

First, search out the holder of this gross body (ie. the *jiva* holds the gross body by means of *viṣṇu*, *brahma* and *mahesh* and his ego that says, “I am this body”) and then, the One within this world (ie. *antar-atma*) should be understood. And after there should be the attainment of that *parabrahman*.

Nejdříve ze všeho hledejte držitele/nositele tohoto hrubého těla (tj. *dživa* drží hrubé tělo prostřednictvím *višṇua*, *brahmy* a *mahéše* a jeho ego pak říká „Já jsem toto tělo“). Měl by být pochopen tento Jeden jediný uvnitř tohoto světa (tj. *antar-átma*). A pak by zde mělo být dosažení tohoto *parabraman*.

21. परब्रह्माचा विचार। होतां निवडे सारासार।
चंचळ जाईल हा निर्धार। चुकेना कीं ॥ २१ ॥

*parabrahmācā vicāra | hotāṁ nivāḍe sārāsāra |
caṁcāḷa jāīla hā nirdhāra | cukenā kīṁ || 21 ||*

That thoughtlessness of *parabrahman* is the choosing between the essence and the non-essence. Then the moving (ie. non-essence) will get destroyed but that which is ‘without support’ will not be lost.

Tato bezmyšlenkovitost *parabrahman* si vybírá mezi podstatným a ne-podstatným. Pak bude toto hybné (ne-podstatné) zničeno, ale to, co je „bez podpory“, nebude nikdy ztraceno.

22. उत्पत्ति स्थिति संव्हार जाण। त्याहून वेगळा निरंजन।
येथें ज्ञानाचें विज्ञान। होत आहे ॥ २२ ॥

*utpatti sthiti saṁvohāra jāṇa | tyāhūna vegalā nirāṁjana |
yethēṁ jñānācēṁ vijñāna | hota āhe || 22 ||*

Know that separate from the creation, maintenance and destruction of this gross creation, there is that *niranjan* (pure knowledge). Then this knowledge ‘here’ becomes *vignyan* (dissolution of knowledge/*gnyan*).

Pochopte, že oddělením se od tvoření, zachování a zničení tohoto hrubého stvoření, je zde *nirandžan* (ryzí poznání). Pak se toto poznání „zde“ stane *vidžňánou* (rozpuštění poznání/*džňány*).

23. अष्टदेह थानमान। जाणोन जालियां निर्शान।
पुहें उरे निरंजन। विमळ ब्रह्म ॥ २३ ॥
aṣṭadeha thānamāna | jāṇona jāliyaṁ nirśana |
puḍheriṁ ure niraṁjana | vimaḷa brahma || 23 ||

The eighth body (ie. *mula maya*) is to be respected and then while knowing, knowing will be dissolved and ahead that *niranjan* will remain; the pure *brahman*.

Osmidílné tělo (tj. *mula mája*) musí být respektováno a poté, během poznávání, se poznání rozpustí a zůstane pouze *nirandžan*; ryzí *brahman*.

24. विचारेंचि अनन्य जाला। पाहाणाराविण प्रत्यय आला।
तेहि वृत्ति निवृत्तीला। बरें पाहा ॥ २४ ॥
vicāreṁci ananya jāla | pāhaṅarāvina pratyaya āla |
tehi vṛtti nivṛttīla | bareṁ pāha || 24 ||

Due to thoughtlessness, no-otherness comes. Then the Knower is not and when that *nirgun* understanding has come then, this *vritti* is **nivritti*. Therefore through knowledge understand thoughtlessness. **(Without the knowing vritti)*

Díky bezmyšlenkovitosti přijde jedno jediné, tedy to, v němž není nic dalšího. Pak není (ani) Znalec. Jakmile přišlo toto pochopení *nirguna*, pak se *vritti* stalo **nivritii* **(bez poznání vritti)*. Tudíž skrze poznání pochopte bezmyšlenkovitost.

25. येथें राहिला वाच्यांश। पाहोन सांडिला लक्ष्यांश।
लक्ष्यांशासारिसा वृत्तिलेश। तोहि गेला ॥ २५ ॥
yetheṁ rāhila vācyāṁśa | pāhona sāṁḍilā lakṣyāṁśa |
lakṣyāṁśāsārisā vṛttilēśa | tohi gelā || 25 ||

By remaining ‘here’ in this ‘word’ meaning, this ‘I am’ will eventually slip away and there will be the understanding of the implied meaning. That implied meaning that came along with this small knowing *vritti*, also goes away (ie. there is no meaning ‘there’ and no Knower when there is no known). (The ‘word’ meaning and implied meaning are reference to the great statement of *vedanta, tattvasmi*. It means, You are That. First understand who you are. You are not this body; your body is this ‘all’ of knowledge. Then you will come to understand that you are not this either and You are That *purush*. You are the Witness of this ‘all’. This is the ‘word’ meaning. The implied meaning is, this Witness is that *brahman*, One without a second. And That thoughtless Self, you are)

Přebýváním „zde“ v tomto „slovním“ významu se toto „Já jsem“ nakonec vypaří a zbyde pochopení slovy nevyjádřitelného významu. Tento slovy nevyjádřitelný význam, který

přišel spolu s tímto malým poznáním *vritti*, také jednou odejde (tj. „tam“ neexistuje žádný význam a když tu není žádné poznání, není tu ani Znalec). („Slovní“ význam a slovy nevyjádřitelný význam se vztahují k významnému stanovisku/prohlášení *védanty – tattvamamsi*. To značí, Ty jsi To. Nejprve pochopte, kdo jste. Nejste toto tělo; vaše tělo je poznání tohoto „vše“. Pak dojdete k pochopení, že nejste ani toto, že jste Tímto *purušou*. Jste Svědkem tohoto „vše“. Toto je míněno „slovní“ význam. Slovy nevyjádřitelný význam znamená, že tento Svědek je toto *brahman*, Jeden bez druhého. A Toto bez-myšlenkovité „Já“ jste vy.)

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादे

उपदेश निरूपणनाम समास नववा ॥ ९ ॥ ११.९

iti śrīdāsabodhe guruśiṣyasamvāde

upadeśa nirūpaṇanāma samāsa navavā || 9 || 11.9

Tímto končí 9.kapitola 11.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Učení“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

11.10 Život bez tužeb

समास दहावा : निस्पृह वर्तणूक

samāsa dahāvā : nispr̥ha vartaṇūka

Living without Desire

|| Śrī Rām ||

1. मूर्खं येकदेसी होतो। चतुर सर्वत्र पाहातो।
बहुधा होऊन भोगितो। नाना सुखें ॥ १ ॥
mūrkha yekadesī hoto | catura sarvatra pāhāto |
bahudhā hoūna bhogito | nānā sukheṁ || 1 ||

When that *antar-atma* is limited and one-sided then it is a fool and when that *antar-atma* is wise then He understands this ‘all’. If that *antar-atma* becomes the ‘many’ thoughts then, He enjoys only the ‘many’ pleasures.

Je-li toto *antar-átma* omezené a jednostranné, potom je hloupé, a je-li toto *antar-átma* moudré, potom On chápe toto „vše“. Pokud se toto *antar-átma* stane „mnoha“ myšlenkami, potom On zakouší pouze „mnohá“ potěšení.

2. तोचि अंतरात्मा महंत। तो कां होईल संकोचित।
जाणता समस्त। विख्यात योगी ॥ २ ॥
toci antarātmā mahānta | to kāṁ hoīla saṅkocita |
jāṇatā samasta | vikhyāta yogī || 2 ||

And if that *antaratma* becomes a *mahanta* then, how can it be confined? For He is the *yogi*, the pervading omnipresent Knower of this whole creation.

A když se toto *antar-átma* stane *mahántou*, jak by potom mohlo být nějak omezené? Protože On je *jóginem*, všeprostopujícím Znalcem celého tohoto stvoření.

3. कर्ता भोक्ता तत्वता। भूमंडळीं सर्व सत्ता। त्यास ज्ञाता।
पाहेसा कवणु ॥ ३ ॥
kartā bhoktā tatvatā | bhūmaṇḍalīm sarva sattā |
tyāsa jñātā | pāhesā kavaṇu || 3 ||

He is truly the only doer and enjoyer. For He knows this power of the ‘all’ that is existing within this world (but we think “We do”). But other than another Knower who can understand Him? (*siddharameshwar maharaj- know shiva by being shiva*)

On je vskutku jediným skutečným konatelem a zakusitelem. Protože On zná moc tohoto „vše“, které existuje uvnitř tohoto světa (ale my si myslíme „já to dělám“). Ale kdo jiný ho může chápat, než druhý Znalec? (*Siddharaméšvar Maharádž*: poznej *Šivu* tím že budeš *Šivou*.)

4. ऐसैं महंते असावें। सर्व सार शोधून घ्यावें।
जातां न सांपडावें। येकायेकी ॥ ४ ॥

*aiserim mahante asāveim | sarva sāra śodhūna ghyāveim |
jātām na sāmpaḍāveim | yekāyeki || 4 ||*

One should be like that *mahanta*. One should search this ‘all’ and take out that essence. But if you try to see Him then, that still One within this moving ‘all’ will not be found (*maharaj- as long as you remain, He cannot come in*).

Člověk by měl být jako tento *mahánta*. Měl by prozkoumat toto ”vše” a nalézt jeho podstatu. Ale jakmile se Jej pokusíte zahlédnout, potom ono nehybné „Jedno“ uvnitř tohoto pohyblivého „vše“ nebude nalezeno. (*Randžit Maharádž*: dokud tu jste vy, nemůže tu být On“).

5. कीर्तिरूपे उदंड ख्यात। जाणती लहान थोर समस्त।
पाहातां शाश्वत। येकचि नाही ॥ ५ ॥

*kīrtirūpeṁ udāṇḍa khyāta | jāṇatī lahāna thora samasta |
pāhātām śāśvata | yekaci nāhīm || 5 ||*

Due to this pervasive form, that imperceptible *paramatma* has become apparent. He is that *brahman* who knows the *jīva* and all these things of the world. But when you see only His outer garb (ie. this ‘all’ and the *jīva*), then the still One cannot be found.

Díky této pronikavé formě se nevnímátné *paramátma* stalo zjevným. Ten, kdo zná *džívu* a všechny věci tohoto světa, je *brahman*. Ale když vidíte pouze Jeho vnější oděv (tedy jen toto „vše“ a „*džívu*“), potom ono nehybné „Jedno“ nemůže být nalezeno.

6. प्रगट कीर्ति ते ढळेना। बहुत जनास कळेना।
जातां आडळेना। काये कैसें ॥ ६ ॥

*pragaṭa kīrti te ḍhalenā | bahuta janāsa kaḷenā |
jātām āḍalenā | kāye kaiserim || 6 ||*

His pervasiveness is evident but He never moves. He knows this ‘all’ but He does not know this worldly existence. If you try to see Him then, what will you not meet (you will see so ‘many’ things)? (*maharaj –if you try to see Him, you will see something else*)

Jeho pronikavost je zřejmá, ale On není nikdy v pohybu. On zná toto „vše“, ale nezná tuto světskou existenci. Jakmile se Ho pokusíte zahlédnout, na co všechno nenarazíte? (Uvidíte přitom tak „mnoho“ věcí) (*Randžit Maharádž*: Když se Ho pokusíte spatřit, uvidíte něco jiného.)

7. वेषभूषण ते दूषण। कीर्तिभूषण तें भूषण।
येक क्षण। जाऊंच नेदी ॥ ७ ॥

*veṣabhūṣaṇa te dūṣaṇa | kīrtibhūṣaṇa teṁ bhūṣaṇa |
yeka kṣaṇa | jāūmca nedī || 7 ||*

For He has no care for fine clothes and ornaments. ‘All’-pervasiveness is His adornment. He never allows this endless moment to pass by without His activity (He is ever-present and ever moving).

Protože On se nestará o krásné oděvy a šperky. Jeho ozdobou je „vše“-prostupnost. Ani na okamžik nedopustí, aby se něco odehrálo bez Jeho kontroly. (Je vždy-přítomný a vždy v pohybu.)

8. त्यागी वोळखीचे जन। सर्वकाळ नित्य नूतन।
शोधून पाहाती मन। परी इच्छा दिसेना ॥ ८ ॥
*tyāgī volakhīche jana | sarvakāḷa nitya nūтана |
śodhūna pāhātī mana | parī icchā disenā || 8 ||*

By giving up this recognition of a mundane existence, there is this forever new time of the ‘all’ (no thought of a past or care for a future; just this endless moment). But if the mind only searches through this world, then this ‘wish’ to just be, cannot be seen (as long as the mind remains in conjecture and concepts then, this ‘wish’/‘I am’ will never appear).

Přestane-li člověk věnovat pozornost světské existenci, objeví se věčně svěží okamžik tohoto „vše“. (Nemyslí vůbec na minulost ani se nestará o budoucnost; je tu jen tento věčně přítomný okamžik.) Ale když se mysl stále zabývá tímto světem, potom tato „touha“ prostě jen být nikdy nevyvstane. (Dokud je mysl zabředlá v domněnkách a konceptech, tak se tato „touha“/„já jsem“ nemůže objevit.)

9. पुर्ते कोणाकडे पाहेना। पुर्ते कोणासीं बोलेना।
येके स्थळीं राहेना। उठोन जातो ॥ ९ ॥
*purteṁ koṇākade pāhenā | purteṁ koṇāsīṁ bolenā |
yeke sthālīm rāhenā | uṭhona jāto || 9 ||*

He is whole and does not see anyone. He is complete and does not ‘speak’ to anyone (ie. He uses His ‘speech’ to be in the world but He does not recognise the individual *jīva*). He is accomplished and does not remain in one place only, for He got up and left and pervaded everywhere. (He accepts whatever knowledge brings but gives no value to that)

On je celistvý a nevidí nikoho. Je úplný a s nikým „nemluví“. (Tedy používá Svou „řeč“, aby mohl být ve světě, ale neexistují pro něj individuální *džívové*.) Je dokonalý a nezůstává jen na jednom místě, protože vždy vstane a odejde, takže prostupuje vším. (Přijímá vše, co poznání přináší, ale nepřikládá tomu žádnou hodnotu.)

10. जाते स्थळ ते सांगेना। सांगितलें तेथें तरी जायेना।
स्थिति अनुमाना। येवोच जेदी ॥ १० ॥
*jāteṁ sthala teṁ sāṅgenā | sāṅgitalēṁ tetheṁ tarī jāyenā |
sthiti anumānā | yevomca jedī || 10 ||*

That place where He has gone cannot be told. If He says, “I am there” then, He has

not been to that place (*maharaj*- if someone says he has understood, then he has not been to that place...what to understand there?). His undisturbed state allows for no guessing or conjecture.

Ono místo, kam odešel, nelze popsat. Kdyby řekl „já jsem tam“, tak tam není. (*Randžit Maharádž*: Když někdo říká, že pochopil, tak tohoto místa ve skutečnosti nedosáhl... protože co by tam bylo k chápání?) Jeho ničím nenarušený stav nepřipouští žádné domněnky a pochybnosti.

11. लोकीं केलें तें चुकावी। लोकीं भाविलें तें उलथवी।

तर्किलें तें दावी। निर्फल करूनी ॥ ११ ॥

lokīṁ kelerīṁ teṁ cukāvī | lokīṁ bhāvileṁ teṁ ulathavī |

tarkileṁ teṁ dāvī | nirphala karūnī || 11 ||

The doings of this world, He avoids; the faiths and affections held for this world, He has turned away from; He shows you that your logic of this world is empty guesswork. (*maharaj* – every mind is a world)

Vyhýbá se všem činnostem v tomto světě; odvrátil se od všech svých nadějí, které do něj vkládal, a od všech svých příchylností k němu. Ukazuje ti, že tvé logické chápání tohoto světa je založeno na prázdných domněnkách. (*Randžit Maharádž*: Každá mysl je svět sám o sobě.)

12. लोकांस पाह्याचा आदर। तेथें याचा अनादर।

सर्वकाळ तत्पर। तेथें याची अनिच्छा ॥ १२ ॥

lokāṁsa pāhyācā ādara | tetheṁ yācā anādara |

sarvakāḷa tatpara | tetheṁ yācī anichyā || 12 ||

He looks respectfully towards this ‘all’ but ‘there’, He has no respect for this ‘all’. He is absorbed in this time of the all’ but ‘there’, He has no desire for this ‘all’ (He knows but doesn’t take the touch. He uses knowledge but does not care for it).

Na toto „vše“ pohlíží s úctou, ale „tam“ žádnou úctu k tomuto „vše“ nemá. Je ponořen v proudu času tohoto „vše“, ale „tam“ po tomto „všem“ nijak netouží. (*Má poznání, ale nijak se ho nedotýká. Využívá toto poznání, ale nestará se o ně.*)

13. एवं कल्पितां कल्पेना। न तर्कितांहि तर्केना।

भावितां भावेना। योगेश्वर ॥ १३ ॥

evaṁ kalpitāṁ kalpenā | na tarkitāṁhi tarkenā |

bhāvitāṁ bhāvenā | yogeśvara || 13 ||

Thus concepts are not conceived and logic has no place. That Lord of *yoga* never imagines sentiments or feelings.

Nechová v sobě žádné koncepty a logika je pro něj bezcenná. Tento Pán *Jógy* nemá žádné pocity a postoje.

14. ऐसैं अंतर सांपडेना। शरीर ठाई पडेना।

विशंभेना। कथाकीर्तन ॥ १४ ॥

aiseṁ aṁtara sāṁpaḍenā | śarīra ṭhāīṁ paḍenā |

viśambhenā | kathākīrtana || 14 ||

That desireless Lord of *yoga* does not fall into this inner space of ‘I am’ and if there is this ‘all’ body then, He has not been found. He does not depend upon this pervasive ‘story’, even for a moment.

Tento Pán *jógy*, jenž je bez tužeb, nikdy neklesne na úroveň vnitřního prostoru „já jsem“, a pokud tu je tělo tohoto „vše“, je to známkou toho, že dosud nebyl nalezen. Ani na okamžik není nijak závislý na tomto všudypřítomném „příběhu“.

15. लोक संकल्प विकल्प करिती। ते अवघेचि निर्फळ होती।
जना लाजवी वृत्ति। तेव्हां योगेश्वर ॥ १५ ॥
loka saṅkalpa vikalpa karitī | te avagheci nirphala hotī |
janā lājavī vṛtti | tevhaṁ yogeśvara || 15 ||

This world has been made by your own imagination and that Reality has become like these ‘many’ useless and empty things. Only when this knowing *vritti* is ashamed of staying in this world does this *vritti* become that Lord of *yoga* (ie. *nivritti*).

Tento svět byl vytvořen vaší vlastní představivostí a tato Skutečnost se kvůli tomu stala „mnoha“ zbytečnými a prázdnými věcmi. Toto poznávající *vritti* se může stát oním Pánem *jógy* (tedy *nivritti*) jedině tehdy, když si uvědomí hanebnost setrvávání v tomto světě.

16. बहुती शोधून पाहिलें। बहुतांच्या मनास आलें।
मग जाणावें साधिलें। महत्कृत्य ॥ १६ ॥
bahutīm śodhūna pāhileṁ | bahutāṅcya mānāsa āleṁ |
maga jāṇāveṁ sādhibileṁ | mahatkr̥tya || 16 ||

If the mind searches for that One within this ‘I am’ then, the mind will become this ‘I am’ and afterwards, due to this knowing, that greatest feat will be achieved (knowing is left and there is direct realization; *gnyan* becomes *vignyan*).

Pátrá-li mysl po tomto Jediném uvnitř „já jsem“, tak se nakonec tímto „já jsem“ stane a poté, díky tomuto poznání, bude dosaženo nejvyššího cíle. (Poznání je zahozeno a je tu přímá realizace; *džňána* se stane *vidžňánou*.)

17. अखंड येकां सेवावा। अभ्यासचि करीत जावा।
सार्थकचि करावा। जनासहित ॥ १७ ॥
akhaṇḍa yekāṁ sevāvā | abhyāsaci karīta jāvā |
sārthakaci karāvā | janāśahita || 17 ||

You should taste that unbroken ‘aloneness’. You should acquire this skill through practice. In the company of this world, you should understand the real meaning of ‘time’ (this world is your teacher; without understanding the futility of this body consciousness, without suffering the pains caused by misunderstanding; one would never seek to find the true meaning of this thing called life or ‘time’).

Měli byste okusit tuto nerozdělenou „samotu“. Měli byste získat tuto dovednost pomocí cvičení. Prostřednictvím soužití se světem byste měli pochopit skutečný smysl

„časú“. (Tento svět je vaším učitelem; bez pochopení toho, že toto tělesné vědomí je bezcenné, bez utrpení a bolestí způsobených neporozuměním by člověk nikdy nezačal hledat skutečný smysl věci, které se říká život čili „čas“.)

18. उत्तम गुण तितुले घ्यावे। घेऊन जनास सिकवावे।

समुदाये करावे। परी गुप्तरूपे ॥ १८ ॥

uttama guṇa titule ghyāve | gheūna janāsa sikavāve | samudāye karāve | parī guptarūpeṁ || 18 ||

Only that superior *guṇa* (ie. pure *sattwa*) should be accepted. Having been accepted, it should be taught to the wandering mind. Afterwards that *paramatma* can again create by means of this knowledge; but then He will never forget Himself.

Měli bychom přijímat pouze nejvyšší *gunu* (tedy čistou *sattvu*). A po jejím přijetí by s ní měla být důkladně obeznámena těkající mysl. Následně, díky tomuto poznání, bude ono *paramátma* opět schopno tvůrčí činnosti; ale On na Sebe už nikdy nezapomene.

19. अखंड कामाची लगबग। उपासनेस लावावे जग।

समजोन मग। आज्ञा इच्छिती ॥ १९ ॥

akhaṇḍa kāmācī lagabaga | upāsanesa lāvāveṁ jaga | samajona maga | ājñā ichchitī || 19 ||

When that unbroken Self is the hurriedness of desires, then the mind should establish itself in His worship and then this mind will come to understand that His only command, is this ‘wish’ of ‘I am’ (let whatever is going to come, come without attraction or aversion). (*maharaj-* the world is my order.... whatever happens is my wish...if someone dies it is my wish, if someone is born, it is my wish)

Je-li toto celistvé Já stále jen uspěchaností tužeb, potom by se takováto mysl měla ukotvit v Jeho uctívání, jelikož potom pochopí, že Jeho jediným nařízením je „touha“ po „já jsem“. (Nechť vše, co má přijít, přijímáme bez náklonnosti a odmítání.) (*Randžit Maharádž:* Svět je tu na můj povel... ať se děje cokoli, je to mé přání... když někdo zemřel, bylo to mé přání, když se někdo narodil, bylo to mé přání.)

20. आधीं कष्ट मग फळ। कष्टचि नाहीं तें निर्फळ।

केवळ। वृथापुष्ट ॥ २० ॥

ādhiṁ kaṣṭa maga phaḷa | kaṣṭaci nāhīṁ teṁ nirphaḷa | kevaḷa | vṛthāpuṣṭa || 20 ||

When tremendous effort is made at the source (ie. *prakṛuti/purush*) then, there is this fruit of understanding. If this effort is not made then, that Reality becomes a worthless thing. For if there is no steadfast purpose, then that pure knowledge is only your useless pride.

Po vynaložení obrovského úsilí ve zdroji (tedy *prakṛuti/puruša*) přijde ovoce pochopení. Není-li tu toto úsilí, potom se tato Skutečnost stane bezcennou věcí. Protože pokud tu není pevný záměr, potom se z tohoto čirého poznání stane jen vaše bezcenná pýcha.

21. लोक बहुत शोधावे। त्यांचे अधिकार जाणावे।

धरावे। जवळी दुरी ॥ २१ ॥

loka bahuta śodhāve | tyāṁce adhikāra jāṇāve |
dharāve | javaḷī durī || 21 || *arg1*

This world of the ‘all’ should be searched through and the power of that *paramatma* should be known. By continuous knowing, That nearest in the furthest should be established (*that atma within this body consciousness*).

Svět tohoto „vše“ je potřeba prohledat a síla a moc *paramátma* musí být poznána. Neustálým poznáváním by Toto nejbližší v onom nejvzdálenějším mělo být pevně ustaveno. (*Ono átma uvnitř tělesného vědomí.*)

22. अधिकारपरत्वे कार्य होते। अधिकार नस्तां वेर्थ जाते।
शोधावीं चित्तें। नाना प्रकारें ॥ २२ ॥

adhikāraparatveṁ kārya hotem | adhikāra nastāṁ vertha jātem |
śodhāvīm citem | nānā prakāreṁ || 22 ||

By virtue of His power, this action gets made. However without His power, everything is done in vain. Only by forgetting everything can there be constant knowing and your *chitta* will be purified of the ‘many’ ways and ‘many’ behaviours.

K tomuto stavu dojde kouzlem Jeho síly. Naopak bez Jeho síly jsou všechny činnosti marné. Toto neustálé poznávání se objeví jedině tak, že zapomenete na vše a vaše *čitta* bude očištěna od „mnoha“ cest a „mnoha“ způsobů chování.

23. अधिकार पाहोन कार्य सांगणें। साक्षेप पाहोन विश्वास धरणें।
मगज राखणें। कांहीतरी ॥ २३ ॥

adhikāra pāhona kārya sāṅgaṇem | sākṣepa pāhona viśvāsa dharaṇem |
magaḥjā rākhaṇem | kāṅhītārī || 23 ||

When His power is understood then, every action is His action. When there is steadfast purpose then, true faith is born and one’s own essence is always protected within this ‘thing’.

Je-li pochopena Jeho moc a síla, potom každý čin je Jeho činem. Je-li tu pevný záměr, potom se zrodí opravdová víra a vaše pravá přirozenost je vždy pod ochranou této „věci“.

24. हें प्रचितीचें बोलिलें। आधीं केलें मग सांगितलें।
तरी पाहिजे घेतलें। कोणीयेकें ॥ २४ ॥

hem pracitīcēṁ bolileṁ | ādhīm kelem maga sāṅgitalēṁ |
tarī pāhije ghetaleṁ | koṅīyekerēṁ || 24 ||

Thoughtlessness is within this ‘speech’ and if this ‘speech’ at the source is made then, that thoughtlessness will arise. And if that is cherished then, the *One within this ‘all’ will be accepted. *(*The desireless Lord of yoga*)

Uvnitř této „řeči“ je bez-myšlenkovitost a je-li tato „řeč“ ve zdroji podporována, potom může bez-myšlenkovitost vyvstat. A pokud je bez-myšlenkovitost dále opatrována, potom bude ono *Jediné uvnitř tohoto „vše“ opravdu přijato. *(*Bez-žádnostivý Pán jógy.*)

25. महंते महंत करावे। युक्तिबुद्धीने भरावे।
करून विखरावे। नाना देसी ॥ २५ ॥

*mahañteñ mahanta karāve | yuktibuddhīneñ bharāve |
karūna vikharāve | nānā deśīñ || 25 ||*

The Saint should make the Saint. The skilful *buddhi* should be filled with knowing and the ‘many’ places should be thrown away. (The Saint is within every body; therefore become a Saint by being a Saint)

Světce by měl z druhých dělat Světce. Obratný intelekt/*buddhi* by měl být naplněn poznáním a „mnohá“ místa by měla být odhozena. (Světce je v každém těle; a proto staňte se Světcem tím, že budete Světcem.)

इति श्रीदासबोधे गुरुशिष्यसंवादेनिरूपणनाम समास दहावा ॥ १० ॥ ११.१०

iti śrīdāsabodhe gurushiṣyasamvādenirūpaṇanāma samāsa dahāvā || 10 || 11.10

Tímto končí 10.kapitola 11.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Život bez tužeb“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017